

گوفاریکی ههفتانه‌ی گشتییه

زنگاری

chalakmuhamad@gmail.com

- به یادآوری چیرۆکی و مهرجه‌کانی کۆرتە چیرۆک
- چیرۆکی کۆردی له نای نەراژوودا
- چیرۆکی کۆردی به شیعەر
- بۆله سه‌ندن
- سه‌رۆدی سه‌رکهوتن

١٥٩٤

٢٧ ی مارت
١٩٧٠

ژماره‌ی تایبەتی چیرۆک

چەند ووتەیهکی پێویست لە بابەت ئەم ژمارە تایبەتی یە رزگاری لە سەر چیرۆک

لەمەو دوامانیا دەست نیشان کردوو. هەر وەك هەندێ چیرۆکی كورت و بە تام و خوشی كۆنمان بلاو كردوتەوه كه لە شیوهی شیعردا لە لایەن شاعیرەكانی كوردەوه هونراوتەوه .

باشان بو چاك تی گەشتنی ئەو گورانهی كه به سەر چیرۆکی كوردی دا هاتوو چ لە رووی ناوەروك و چ لە رووی شیوهیەوه چەند نمونەیهكمان لە چیرۆكەكانی پیشوو بلاو كردوتەوه ئە گەل چەند نمونەیهكیش لە چیرۆکی چیرۆك نووسەكانی ئیرومان . بو ئەمەش ئە هەر دەستەیهك چیرۆك نووس كە ئە یەك ماوهی میژوویدا دەستیان داوه ئە نووسین و میژووی چیرۆكەكان لە یەك نۆیكه وە یا لە رووی هونەرییەوه یەك شیوهی هەبە وە زوو و باری یەك سەردەم كاری هەبوو لە سەریان بەك دوو نمونەمان خستۆتە سەردەم خویندەواران وەك ئەوهی لە دەستەیی یەكەمی چیرۆك نووسەكان دوو چیرۆکی خۆایی خوش بوو (جیل صائب و پیرەمیرد) مان هیناوتەوه وە لە چیرۆك نووسەكانی دەستەیی دووم دوو چیرۆکی پروانە لایەرە - ۲۹

ئراسته كردنی كۆمەلانی خەلكی دا كه ساده تر بن و رهوان تر بن شیوهیهکی نووسینه بو گەیاندنسی گیزو گرفت و تەنگ و چەلەمە سیاسی و ئابووری و كۆمەلایەتی بەكان بە كۆمەلانی خەلكی ، بو هوشیار كردنەوه و سازدانیان . وە دانانسی چاره سەری رێك و پێك لە قەلبیكی پەسەند كراوا گە لی تی بگەن كه ئەویش قەلبی چیرۆكە .

تیکەلاو بوونی كۆمەلانی خەلكی ئە گەل حیکایەت و چیرۆك و داستاندا ئەویندە توندو بەتینه كه ئەوانەری بگریته سەر چاوهیهکی بە كەلك بو ئراسته كردنی خەلكی و سازدان و كوكردنەوهیان بەره و بە دی هینانسی ئامانجەكانیان و هوشیار كردنەوهیان لەو چەوساندنەوهیەیی بە سەریانەوهیە ئە هەموو روویەکی ژبانهوه .

پێشەکی ئەم ژمارەیهمان بە چەند ئی كۆلیتەوه بەك دەست پی ئەكات كه لە بابەت چیرۆك بە گشتی وە چیرۆکی كوردی بە تایبەتی نوسراوه لەلایەن هەندێك لە نووسەر و چیرۆك نووسی ئی گەشتوو وە كه هەر یەكە بە پیی باری سەرنج و لیکدانەوهی خۆی ئی دوواوه . وە بەو پییەش ریدیەوی چیرۆکی

رزگاری ئەو بەلینبەیی دایە خویندەوارانی بە دەركردنی ژمارەیهکی تایبەتی لە سەر چیرۆك هینایە دی ، كه بو یەكەم چاره لە میژووی ئەدەبی كوردی دا گو قاریکی كوردی ئەو بایەخە بداتە چیرۆك و وەك بەشێکی ئەرکی خۆی شانسی بداتە بەر بو راست كردنەوهی باری لاسەنگی . وە نیازی سەرەكسی رزگاری لەم دەس پێشكەری یەنە ئەوهیە كه هاندەربك بیت بو پتەر بە تەنگەوه هاتنی ئەم لایەنە بایەخ دارەیی ئەدەبی كوردی و پیش خستن و گەشه پی دان و بەره پی سەندن . وە لەمەولاش رزگاری بەردەوام ئەبیت ئە سەردەر كردنی هەندێ ژمارەیی تایبەتی دەر بارەیی گەلی بابەت كه پەپویندەیی بە هەموو لایەنەكانی ژبان و باری سیاسی و ئابووری و كۆمەلایەتی و سەقافی كوردەوه هەبیت . دياره ئەمەش بە پیی پێویست و توانا وە بە هەواکاری كردنی خویندەوارانی كورد ئەبیت .

هەلبژاردنی چیرۆك وە بەتایبەتی چیرۆکی كورت بە یەكەم بابەتی ئەم ژمارە تایبەتی یانە هەر وە لە خویەوه ئەبوو بەلكو سەبارەت بەو دەوره بوو كه چیرۆك ئەی یینی لە

پهیدا بوونی چیروک

به بی نویسی :

محمد نوری توفیق

مهرجانه کانی گورتک چیروک

و

گفو ئالوسکاو ، دهمیان کراوه و روخاریبان شه تکلو مالدو بووه ، که ئهمانهش هموو ئهوه دهرئهخن که همیشه له زورانبازی و شهریکی بی ووچانا بوونه له گهل دورنده و به کتر ، به شیوه بک گمر زور ووردیتهوه له دهم و چاروبان ئه بیسی هموو دهم و چار دهم و قینو ، مل دریزوو گوی قولاغ ، وه که هه قایهت خوانیک له ناوهراسنیانا دانیشیت وه ئهمانیس هموو گوی لی بگرن بخو ئهمهش ئهوه ناگه بهنی که ئه و جوره به شهرانه ئهوه نه ئاسوده و به اختیار بووبن که هر ئیش و کار بان نه بووبی و خهریکی کوپونه وه گوی گرتنی کابرا به کی هه قایهت خوان بن ، نه خیر به لکزو همورله ترسی ئهشکه نهجه و زه بره زهنگی ناخوشی ئه و ژبانه پر مه ترسی بهی ئه و روژه بووه ، که هر به که له ههولی ئه وه دا بووه که به بیسی روژ بووه وه بهرانبهر به و کسانه ی که

گیا بو تیرکردنی خوی .. ئهوانی تریش هموو گوی دایه لی ئه بوون و ئه یان ویست زیاتر وورد بنه وه و فیر بن بو ههلمهت و توش بوونی سه بیسی ، که بی گومان ئه و جوره گیرانه وه به به کیکه فه شیوه کانی چیروک . ماموستا (۲۰۱) فورستر) که به کیکه فه داستان نووسه کانی ئینگلیز له کتیه که با (گوشه کانی چیروک) ئه لی : گومان له وه دا نی به که میژووی چیروک زور کونه و له گهل پهیدا بوونی ئاده میزادا هاتوته کایه وه له چهرخه بيشوو کانی جیولوجیسا به وه ی که ئیسانی « نیاندتال » همیشه گوی رابه لی هه قایهت و به سه رها ته کانی روزانه ی بووه ، به جوری که ئه و که له سه رانه ی (جمجه) که دوا ی ملیونه ها ستل بوونه ته بهردوو ماونه تهره ، زور به باشی ئه ممان بو دهرئهخن که ئه و ئاده میزادانه قژی سه ربان

زاناکانی ژانیاری ئاده میزاد هموو له سه ر ئه وه پیکهاتوون که میژووی پهیدا بوونی چیروک ئه گهریته وه بو پهیدا بوونی ئاده میزاد ، له و روزانه دا که ئیسانی ئه و سه رده مه بو پهیدا کردنی خوراکی ژاپانی روزانه ی همیشه له شهریکی بی ووچان و دوا یی نه هانا بووه له گهل سروشت و گیان له بهر دورنده کوشنده کانا ، هموو روژی له به بانی به وه که دهر ئه چوو بو تیر کردنی وورگی تا ئیواری ئه گه رابه وه بو ئهشکه وت و کونه شاخه کان و بو ناو کلوری ناره کان و شیوو دواکی دهشت و هه رده کان ، یلشس گه رانه وه بیان که کومهل کومهل و دوان و سیان کو ئه بوونه وه هه ر به که ده سی ئه کرد به گیرانه وه ی به سه ر هاتی ئه و روژه هه ولدانی له پیناوی پارچه گوشتیکا ، بیان پهیدا کردنی هه ندی میوه و گژو

هنگامی که او ،

نمجا بوو به نده بیکی چینه
چه سواوه کان و هست و نستی
نمانی دهر نبری ، که نهمش
بوو به هوی گورانی باری کوملا به تی
به شیوه به کی خیر او تیژ ، لسم
دهوره شددا چنده های وهک
« چاردسن » هاته کابه وه که
نوسری چیروکی (بامیلا به) که
توانی هه گیراته وه به که به
چیروکی کون بکاو چیروک بهینه
دنیا به کی واقع وه ، دوا به دوا
نهمش « فیدونگ » هاته کابه وه ،
نمجا دینکز له نینگتیره ، بلزاکو
موباسان له نهمه نسه ،
دستوفسکی له روسیا بهینا بوون
که هر به کی له مانه توانی بان
بهرگیکی نلاو والا به هر چیروکا
بیوشن دوا به دوانی نمانیش
تولستوی و تورجیف و جورج ساند
هاته کابه له هر همان ریگنا
ته کانیان به چیروک دواو به هر
پیشه بردیان تا گه بانیانه بو به
نهمه . .

نهمه کورته به کی بهینا بوونی
چیروکو به هر هاته کانیسی . .
جا با بزاین جوره کانی چین و چندن ؟
شاره ایانی چیروک هموو له
هر نه وه بیکهاتون که چیروک
تهنیا به شیک نی به که ری ره و یکی
تایه تی و چوار چیه به کی دهس
نیشان کراوی همی ، چیروک به
بی هونری نوسین و دارشتی و
گیراته وهی نهمی به چوار
جوره وه :

به کم : هه قایمت (الحکایة)
نهمش رووداویک بان به هر
هاتیکی رابووردوه که دماو دهم

که وتوو ، لیردا نووسهر وهک
هه قایمت خوان وایه چی بیستوه
نهی نووسیتوه . هندی له
نوسه زانی نهم جوره هه والی نه وه
نهمه که نووسینه که بان ریگ و
پیک و له قالیکی نهمه پیدا بی ،
هندیکی تریشان تهنیا زنجیره ی
رووداوه که بان به لاره گرنگه .

فورستیر نهمی : هه قایمت بریره
پشتی داستانه . دووباره نهمی : که
هه قایمت بیکهاتوه اله گیرانه وهی
رووداویک بان چهنه رووداوو کاره
ساتیک به بی زنجیره ی زمانه که ی
وهک نان خواردنی نیوهروان دوا
نان خواردنی بهرقلیان - به یانین
دی و سی شهمش دوا دوا دوو
شهمه دی . . . وه نهمی که
هه قایمت وا له گوی گر نهمه که
نهمی بکا به نهمی رووداوه که ،
که نهمش نهمی هوی هرکه وتنی
نهمه هه قایمت نووسه .

دووم : چیروکی درژ - داستان
- رومان (الروایة) پیک دی له
کومالی بان له چهنه رووداوو کاره
ساتیک که به به که وه به سترابن ،
به هر جیک باسه کان بر بن له
جولانته وه و بزوتنه وهی نهمی که
بخوینهر رابیکشن به لای خوبانوا
بهیوی بگانه نهمی . .

نهم جوره باه نهمی چیروک چهنه
بلیمه تیکی هینایه کابه وه له دنیزی
چیروک نووسینا که ناویان که وتنه
هرزاری زوربه ی بخوینده وارانسی
جیهانه وه . وهک دستوفسکی و
دینکز و سندنال و بلزاکو هجسو و
دهان و سمدانی تریش .

سیهم : چیروک (القصة)
ماوهی زمانه که کی به به هریره وه

هه به ، بهلام به و راده پیش نی به وهک
داستان که گوی نهمه تی و ریگنا
بگریته بهر بو کوی نهمی که س لیت
نهمه سیتوه ، نه به لکو ماوه که ی له
نیوانی کورته چیروک و داستانی به و
سنوره که ی دهم نیشان کراوه ،
نهم جوره له رووداویک بان کاره
ساتیک نهمی که له چهنه پاله وانیک
پیک هاتی ، نووسهر بوی هه به له
باری ماوه که له گهلی رووی
ژبانی پاله وانه کانی به وه بدوی ، نهم
جوره باه نهمش تا نیشاش هر
باوه برهوی هه به له بستاری
نهمه .

چوارم : کورته چیروک
(الاقصوة) نهم جوره بان ماوه به کی
زمنه نی کورنی دیاری کراوی نهمی
که نووسهر نهمی تا راده به کی ته و او
خوی بی به سیتوه ، چونکه خوی
وینه به کی کورنی ژبان دهر نهمه ،
واته به هر هاتی رووداویک بان
کاره ساتیک رووداویان دهم کور
نهمه سیتوه به کورنی لی نهمی ،
کورته چیروک پاله وانه کانی چهنه
که سکی که من و دهوره کانیان زور
نهمی نهمی .

نهمه جوره کانی چیروک و شیوه ی
بیکهاتنه که بان بوو . .

جا با بزاین که چیروکی کور
نهمی چون بی و هرجه کانی نهم
جوره نهمی چی بی ؟ چیروک نهم
به شیوه به کی دیار و ناشکرا خوی
سه پاندوه به هر نهمی هموو
میله تانا به تایه تی نهمه به
بیشکه وتوو کان و شورشگیره کان ،
که هر چاره که بان چینه
چه سواوه کانیسی گه لوه
خاوه نه که شیان هر نهمی ،

نهانته چيروك به شيوه به كسى
فراوان و هست بي كراو نيستا
له نده به بر جوازي
وسرمايه داريه كاتبا پيش هموو
بابه ته كاني تری نده به كه وتوووه
بابه خي زور تر دراوه تي . جا له
بهر نهوي كه نده بي گه له كسي
نيمش هر چند دوا كه وتوووي و
قوناغه هاي ما بي بو گه بشتن به
نده بي گه له كاني تر ، نيستا
روويه كي گه شي داوه به چيروك به
تابه تي كورته چيروك ، كه شان به
شاني پيشكه وتني زه مان ري ره و
نه كاو به ناساني نه تواني هست و
نست و رازو نيازي گه له دهر بري ،
هر چه نده تا وه كوو نيستاش
نه وانهي نم بابه ته يا هاتوونه ته
كايه وه كه من و به په نجهي ده سي
نه زميرين ، بلام به بي ده رفته و
باري سياسي گه لي كورد ، هيشتا
هر باشه و هيواي پيشكه وتني و
گه شه كردني لي نه كزي .
زور بهي چيروك نووسه كانمان
تا وه كوو نيستا به ره سه كانيان
نه ونده سر كه وتوو تير و سر
نه يونه ، نه ويش هوي زوره به كيك
له هويانه گوي نده انه به و
مهرجانهي كه نه بنه هوي
سر هم وتني بوخت بي چيروك نه و
هونه رانهي كه پيوسته زور به
باشي و دستايانه بوياي بچيت و
لي بان بگات . بيجگه نه مانه مهر جيكي
بهره تي تر يش هه به نه ويش چيروك
نه بي بو گه لي ، بو زور بهي گه لي ،
بو چنه چه وسواوه كان ، هر وه ها
نه و دهر ده ي كه به چيروك نه ي
گير بته وه بان پيشاني نده نا بي
چهره مانه كه ي نه بپر بچي و گويي

نه داني . بي گومانم گهر چيروك
نوساني كورد به به هوي نه مانه و نه و
مهرجانهي كه نه بخمه پيش چاو
به دريژي ، گهر په به هوي نه مانه بگن
نه و با به هميكي باشي بوخت
پيشكه ش نه كني و نه توان چيروكي
كورت ي كورد يش بگه بننه ريزي
كورته چيروك به پيشكه وتوووه كاني
نده بي گه لاني پيشكه وتوو . . .
مهرجه كاني كورته چيروك :
له م سالانه ي دوا يدا كورته
چيروك له نده بي گه لاني
پيشكه وتوو دا جيكايه كسي تابه تي ي
دا گير كردوو و گرنگي به كي نه وتوو ي
دراوه تي كه بابته كاني تری نده به ،
بان جوړه كاني تری نم بابته نه و
جيجو شو بته ي ندر اوه تي و لي ي
بي به رين . نه ويش هوي
سره كي به كسي نه ويه كه چيروك
شان به شاني پيشكه وتني زه مان
ري ره و نه كاو به ناساني نه تواني
هست و نست و رازي نيازي گه لي
دهر بري ، هر وه ها كورته چيروك
شيوه به كي ره وانه بو تي گه ياندنو
شاره زاي سي زور بهي زوري
جه ماوه راني گه لي ، كه نم سيفه تش
له بابته كاني تری نده به نه و نه
ناسان نريه . بو به نه بينن كه
نيستا زور بهي زوري نده به كاني
جيهان نم بابته بان هه ليزاردوو و
به نووكي بي نووسه كانيان خه ريكي
دروينه ي نم كيلگه به پيست و
پيزه ي نده بين . نخو گهر له بابته تي
داستانا نده به كاني روز هه لات و روز
ناوا تيدا به شداري بان كرد بي وه
دستوفسي ، ديكنز ، ستن دل و
بلاكو هيكوو ده بان بگروه سه داني
تر يش له كورته چيروك پيشكه و

بهرابه يكي موزنو شاره زايه كسي
نم بابته دا نه ري ، هوي
سر كه وتني شاره زايي به كه شي
نه گه ريت وه بو كسارامه ي و
نيگه بشتني له درست كردني
چيروكاو له شاره زايي پيشان
دان و دارشته كه يدا ، تواناي له
هه ليزاردني نه و هه لويسته
بجووكه ي كه نيشانه به كي گه وره و
باني زباني كومه لايه تي و كارت سي
كردني نه فسي به ، نه مانه و ايان نه
چيكوف كردوو كه يگه به ننه
لووتكه ي كورته چيروك ،
مهرجه كاني چيروكي سر كه وتوو
لاي نم نه مانه ن :
چيروك نووس پيوسته نه
چوار ديوازي مياقه وه يا بينه
دهر وه و روو بگاته نار كومه لاني
خه لك ، ووردو شاره زايي نه
زيانين ، گوي له قه و باسو و
خواسيان بگري ، چون نه وان
نه دوين نه بي نه ميش و ا بيگير بته وه
، هميشه خه ريكي گه شت و گوزار و
هات و چوي و اولان بي تا زور بهي
خوره و شت و زباني گه لان شاره زايي
.. نه نانه ت جار يكيان بو به كي له و
نووسه رانه ي كه لاسايي بان
نه كرده وه ، بي وي ووت گهر نه ته وي
چيروك نووسيكي باشت لي دهر چي
پيوسته بروي بو بابان . بو
بو نوستراليا . نه بي سنور
بشكيت بو نه وروپا . بو ناسيا .
نه امريكا ، له باشا بگه ريت وه بو
شوين و هه وار گه ي خوت ،
بي گومان كه هانسته وه كومه لي
كه ره سه ي باشي بوخت له گه لي
خوتانه هينته وه بو كومه لي
كورته چيروك ، بلام نه خه له تي ي

لهو گمشتانه تالسه ئوتومبيل و
 شهمنده فەرى نمره سى به ولاره
 سواری شتیكى تر بیسی ! . .
 ئەمانەن مەرجى بنه رەتى چىروكى
 سەرکەوتوو لای باوکی چىروك
 نووسى كورت (چىكوف)
 جا با بزائین كه مەرجەكانى چىروكى
 كورت ئەبى چى بن و چون بن ؟
 ئەو مەرجانەى كه رەختە گره كان و
 چىروك نوسه سەر كه ووتوكان له
 سەربان پىكها تون ئەمانەن :
 ۱ - هەلبەرزى باسى چىروك :
 سەرباسى چىروك بە كىكه له مەرجە
 بنەرە تىه كانى چىروكىكى سەرکەوتو
 ، واتە ئەو باسەى كه نووسەر
 ئەبگىر بنهوه پىوسته سەر
 باسەكەى تام و چىزىكى زای تىا سى
 كه خوینەر بە ئای خوڤا راکىشى و
 واژ له خوینلەنەوى ئەهیشى تا دوا
 ووشەى چىروكەكه . هەندى ئە
 چىروك نووسەكانى كورد تا ئىستا
 بە باشى لەم رشتى بە نەگەشتون
 بوبە ئەبىن زور جار سەر باسى
 چىروكەكانىان بە شىو بەكى وا هەل
 نابزىرن كه له گەل چىروكەكانىا
 بگونجى . هەندى كىشىان لەم مەرجە
 گەشتون و بە باشى ئە
 چىروكەكانىانا دەر ئەكەوى كه سەر
 باسەكانىان كوت و مت له گەل
 باسەكانىانا ئەگونجبن
 ۲ - شىوہى دەر بزىنى باسەكه
 بو ئەمەشش چەند رىگايەك هەبە كه
 بە پرەوى بكرى ئەو شىس بە كەمىان
 ئەو هەبە كه له سەر زمانى چىروك
 نوسەوه ، دەس ئەكەرى بە
 گىرانەوى چىروكەكه واتە
 نووسەرەكه خوى باسەكه
 ئەگىر بنهوه ، بى گومان بە ناوى
 - ۸ -

كەسانى چىروكەكه وه كه خوى
 ئەكا بە زمانى حالى هەر بەكه لهو
 پالەوانانە ، كه ئەمەشش
 شىوہەبەكى باوه و زور ئە چىروك
 نوسەكان بە پرەوى ئەكەن بە
 تايەنى ئە چىروكى دەر بزىشا . .
 دوو مەشيان ئەو هەبە كه له سەر
 زمانى بە كىك ئە كەسانى چىروكەكه
 باسەكه ئەگىر بنهوه كه نووسەر
 بە كىك له پالەوانەكان هەلئەبزىرى و
 گىرانەوى باسەكەى بى ئەسپىرى .
 جا بيا ئەو كەسە بو بە كىكى تر يا بو
 خوى لە شىوہى مەنەلوجىكى
 دەر وونىا ئەگىر بنهوه . .
 شىوہى سى بە مەشيان ئەو هەبە كه
 نووسەر باسەكەى ئە شىوہى
 نامە نووسىنا ئەگىر بنهوه ، كه
 ئەمەشش شىوہەبەكى باو نى بە . .
 ۳ - پلەكانى تىپەر بوئى چىروك :
 هەموو چىروكىكى كورت بە سى
 پلەدا پىوستە تى پەرى :-
 پلەى بە كەمىان - سەرەتا - دەس
 بى كردنى باسەكه و رىگا پاك
 كردنەوه بو پىشش كەشش كردنى
 رووداوو كارەساتەكانى .
 - لووتكە - ئەو كاتەبە كه باسەكەى
 تىا دەر ئەكەوى و كارەساتەكان
 ئەگەنە بوبەى جوش و تىن .
 - كوتايى - كه ئەمەش ئەنجامى
 چىروكەكەى بى دواى دى . .
 چىروك نووس بوى هەبە كه
 ئالو گور بەم پلانە بكاو باشرو
 پىشيان بخا بە پى ئەو نەخشەبەى
 بو باسەكەى ئەكەشى ، وەك ئەوہى
 كوتايى بگەوتە پىشەوهو بە دواى
 ئەما سەرەتاو لووتكە باس بكا . .
 بەلام چىروك نووسى سەرکەوتوو
 ئەو كەسەبە كه بزائى چون ئەم

ئالو گورە ئەكاو بو چ باسەكە و
 چ كاتىك ئەم گورانە ئەكات ؟
 ئەو چىروك نووسەى ئەم
 پلانە شارەزايى و بە باشى لى بان
 بگات ئەو چىروك نووسىكى
 سەرکەوتوو ئەبى و له مەيدانى
 چىروك نووسىنا ئەتوانى بە
 ئارەزووى خوى ئەسپى تاوداو
 رەبازى خوى بكا . . ئەوى لىشيان
 شارەزا ئەبى ئەوا هەبەبەكى بەتال و
 خەتانه وه بەرەو مال ئەبىتەوه . . !
 ۴ - كارەساتى كوت و پرە گرى و
 نەهینەكانى باسەكه : چىروكى
 سەرکەوتوو ئەو چىروكەبە كه
 ئەنجام و مەبەستەكەى نەدرتە
 دەستەرە تا له كوتايى دا نەبى ،
 هەرەها پىوستە گرى و
 نەهینەكانى ئەو باسە ئەو نەندە
 پتەوو توند بن كه كردنەوى
 زور بە ئاسانى نەكەوتە دەست
 خوینەر ، ئەو چىروك و باسانەى ئە
 ئە سەرەتاوه چمكىكى بەریتە دەست
 خوینەر و ئە كۆنیکەوه ئەنجامەكەى
 پىشان بەرى ئەوا خوینەر و لى
 ئەكات كه دەست بەردارى بىسى و
 واژى لى بەینى ، چونكە ئەنجامەكەى
 ئەزانى و كوتايەكەى لى ئاشكرايە
 بوبە پىوستە (عونسرى مفاچتە)
 له چىروكى سەرکەوتوو خوى
 بە پىنى و كه تام و ئەزەتى چىروك
 ئەو هەدايە خوینەر بان گوى گىر بە
 پەروشەوه بەدواى ئەنجامەكەبەسا
 وىل بى . . . جا با هەبەبەكه ئەمانە
 بە كورتى باس بگەن بزائىن چىن و
 چون ئەبن ؟
 كارەساتى كوت و پرە (عونسرى
 مفاچتە) كه ئەمە كارىكى گەورە
 ئەكاتە سەر خوینەر و جوش ئەدا بە

نارهرووی بو زانیسی نهجامی
چبروکه که ، واته چبروکی که
کاره ساتی کوتو پری تیادایی نهوا
خوینره کهی هموو ههستو
نهستیکی نهخانه سر خویندنه وه پری
ههتا دوا ووشه ی تهواو نهکا واتری
لی ناهینی ، بو نهوهی له
نهجامه کهی بگاتو مه بهسته کهی
وه دست پینی .

گری (عقدة) چبروکی
سهرکه وتوو نهی له گری خالی
نهی ، بو نهوهی باسه کهی له
دهور گرد بیته وه ، تا بیته
ناوهروکی باسه که ، چهنده نهو
گری بهش تولد بیت نهوه نده باسی
چبروکه که به هیزو پتهو نهی ، له
کردنه وهی نهو گری بهشدا نووسر
چهنده شارها بسی نهوه نده شس
چبروکه کهی سر که وتوو نهی . .
بویه نهی چبروک نووس پشه کی
گری چبروکه کهی دهس نشان
بکاو نهخشه ی کردنه وه کنهش
بکیسی .

نههینی - بو نهوهی چبروک
نووس ناوهروکی باسه کهی به
ناسانی نهدا به دست خوینهره
گوی گره وه تا نهوسانه ی که
باسه کهی کامل نهی پیویسته
ناگلاداری نههینی به کانی بکاو وا له
خوینهره گوی گر بکا که به هموو
نارهرووی به کی به وه به شوین نهو
تههیشیدا بگری که له چبروکه که یا
بهدی نهکا ، تا به تهواوی له
نهجامه کهی بکا .

۵ - پیشاندانی نهفیاتسی
پاله واته کانی چبروکه که ؟ به کیسک
له معرجه گرتکه کانی چبروکی
سهرکه وتوو نهوه یه که چبروک

نووس به وهستایانه و شاره زایی
نهفیاتسی نهو که سانه پیشان بنا که
دینه کوری چبروکه که وه ، بویه
نهی چبروک نووس له جوولسه و
جوشو ههلس و کهوتی نهو که سانه
ووردیته وه و دیوی ناوه وه بان دهس
نیشان بکاو بچینه ناخی
دهرونیانه وه و جوشو خروشیکی
نهو توویان بداتی که له گمل داشی
دامدا جیا بگریته وه ، واته که
پاله واتنی چبروکیک له سهر
کوری بهک بان نه سهر بهر بهک
دانه نشین نایی نهو کهسه قورو
قهپ پالی لسی بنانه وه دهمنی
بیته تهله ی تهقبو ، بهلکو و
پیویسته لهو کاتهدا ههستو
نهستو باری نهقیه کهی به
شاره زایانه بو خوینهره ده بخهین و
جوره جوولانه وه یه کی بدینی که وا
له خوینهره بکهین نهوه نده ی موویه ک
لی دور نه که ویتنه وه واتری لسی
نههینی .

۶ - پیا ههلدان و وورده تهلیق
پیا ههلدان به شیوه یه کی شاره زایانه
به کیکه له معرجه کانی چبروکی
سهرکه وتوو ، ههروه ها وورده
تهلیقیکیس که له جی خویدا بی
پیویسته نووسه یی کورته چبروک
له باری پیا ههلدان و وریاو ناگلاداری
، بزانی چون بهو شوین و ههواره سا
ههل نهداو چون بلسی پاله واتسی
چبروکه که نهکات ؟ . .

۷ - گفتو گو : نهو گفتو
گویه یی که له نیواتی کهسانی
چبروکه که یا نهگری پیویسته زور له
سهر خو ناسایی یرو دور بسی له
دهس کردو شتی دور له واقع ،
واته نهوه نده دروست کراوو بسی

تام نهین که خوینهره گوی گهر
لسویان لی ههلقورتینی و به
دوربان بزانی . پیویسته نهو
گفتو گو یانه گونجاوبسن له
گمل سیفته و خووی نهو که سانه یا ،
قه کانیس نهوه نده دووباره و
سی باره نهبنه وه که وا له خوینهره
بکهین که نهمانه هموو له دهرونی
تهنیا کهسیکه وه هاتنه دهروه که
نهویش نووسه ره که به ، بهلکو و
نهی نهوه نده له بک دورین که وا
بزالتی له دهرونی چهنده
کهسیکی جیا جیاوه به کار هینراوون
بیجکه لهم معرجه ، چهنده وورده
کاری به کی تریش ههله پیویسته
چبروک نووس ناگلاداریسان بی
نهواتهش به کار هینانی نشانی یی
پرسیارو نشانه یی سهر سوورمان و
ویرگولو بو شایی و گهراتنه وه ی
سهر دبرو چوونه سهر دبرو
که واتنه ی گه وره و بچوک .

بو نووسینه وهی لهم باسه
کهک لهم سهر چاوانه وهر گبراهه :
۱۱ - کلمة في القصة القصيرة :

- دکتور علی جواد الطاهر
- ۲ - ارکان القصة : م . م فورستر
 - گورینی بو عهره یی کمال عیاد جاد .
 - ۳ - چبروک نووسین و هونهری
چبروک : ماموستا مصطفی صالح
کریم (هیوا ژماره - ۱۲ -
سالی - ۱ -)
 - ۴ - چبروک له میژوودا :
ماموستا محرم محمد امین (گو قاری
بلیسه ژماره - ۴ - سالی - ۱ -)
 - ۵ - چهن سهرنجیکی سهره تایی
دهراره یی چبروک نووسین : ماموستا
حسین عارف (گو قاری بلیسه
ژماره - ۶ - سالی - ۱ -)

چیرۆکی کوردی له تای ته رازوودا

کەرکوک :

عبدالله سهراج

دان نان به دواکهوتنی وژهی کوردی به گشتی و پی لینان به کهم و کوری چیرۆک به تابهتسی ، کلریکی نهنگ و پشم نیری ، بگره ره چاو کردنی ئەم کهم و کوربانسه و دمست نشان کردنی هوی دواکهوتنی ، مەزجیکی پویسته یئو بنیات نانی بناغهی چیرۆکی توی و هانلدانی چیرۆک نووسان بههرو پشهو . له سهروشنای ئەم بروایه و به گویری توانا ، ههتدیک له چیرۆکی کوردی ئەدوین . ههرو چهتهش له سهرهتاوه ئەو باوههرداین که ووتاریکی واکه ووهی دا نیری ، ههموو لایهکی چیرۆکی کوردی روونکاتهوه ، بهلام ههرو چونیک بی خو له بی دهتگی

لهم چهند سالهی دواپی ، نهوه به کهم الافاوی واقعی (ریا لیزم) زیاتر رای مالبوه ، له سهرو حیسابی نهو نموده هونمیری بهی (الشکل الفنی) که بهر چاو نهکوی له چیرۆکی واژه پیشکهوتوه کان نه مینش له نهجامی چهند هوی به که ، له پیشن ههموو پلانهوه ، زروفو چونیهتسی بگری کومه لایهتسی و نابوووری کوردستان له لایهک و پهوه نیدی چیرۆک نووسانی کورد له گهمل واقعی بهتی سوسیالیستی وولاتنه سوشیالیستهکان ، چه هوی بهرتوک و گو فارو روژنامه ، چه به هوی سهرنجدانی راسته و خو له وولاتنه ، له لایهکی ترهوه .

پیشکهوتنی چیرۆکی کوردی لهم قونلغهی ویژه کهمان ، ههرو وههلهش کهمی ، بگره نه بوونی رهخهسی مهوزوسی بو گه لایه و شه نووکه و کردنی چیرۆک له سهرو ریره و یکی فالتیوری ، هوی بهکی تره بو ئەم دواکهوتنه ، بگره ههتا ئیستا رهخه گریکی چیرۆک شوناسمان ئی پهیدا نه بوه که پایه و نرخ بو چیرۆک دانیت له ویژه کهمان و بههرو و نلسو بهکی فراوانتری بیات ، خو نه گه ههشی ، به لای ئیمهوه بی دهتگیان وهک نه بوونیان وایه ... زور بهی چیرۆکه کلنی ئەم چهند سالانهی دواپی ، له شیوهی رومانسی ماوه تهوه ، وهک روداو گیرانهوه له سهرو رچکهسی (پیشهکی و گری و نهجام) بی نهوهی گوی بدربیت به ههست و خولیا یی دهروونی قاره مانانی چیرۆک

بی گومان بایهخ نهدان به نمودی هونمیری و شیوهی داهینراو ، هوی بهکی تره بوته کوسپ له رپکای

و نیشان دانی ئه هویانهی کار
 نه که نه ره نظر هه شوکه و بیان له
 جیگه کاتیکی دپتری کراو ، ئهم
 شیوه کونه له وێژهی گیتی دا باو
 نی به ، ههر چه ندهش روداو هه کانی
 واقعی بیت ، بهلام ئه و واقعی به ته
 ساویلکه و تهماوی به به جوریک بوی
 ناگری : باوهش بو ئهم هه موو
 پیشکوتنه ی مروفا به ته بکاته وه
 له م چهرخه دا .

خوینده واری ئیستای کورد به
 زوری ئه و سوخته و میرزاو نیمچه
 خوینده واران هه جهران نین ، که
 چیرۆکی (دزو قازی) و (دوستهمی
 جلتگیر) و (حکلیه ی چل تووتی و
 مه لای مه زبوور) کاری ئی بکات و
 یتنه مایه ی چیژو خوشی ، بگره
 خوینده واری ئهمرو میشکی به -
 هونهری نوی و داهینان و زانسته زاخاو
 داوه ، ناگاداری له تیوره جور به
 جور هه کانی گیتی هه به و شاره زایشی
 له سلیکولوی ژبانی ئهم چهرخه ملن
 په بیدا کردوه ، بویه ئه و چیرۆکه
 کون و ساویلکانه ههستی نابزینی و
 کلری ئی ناکلت ، ته نانهت گومانیش
 چۆنه دلیه وه له بوونی ئه و
 روداو هه . . . ژبانی نوی له بهر
 په له یه و تیژره و نوی ، ماوه ی
 نه ههشتوه ئه و روداو هه بهرو
 تیکل و بیکه لانه خوین بنوین له
 سه شانی چیرۆکی ئهم
 چهرخه ملن ، بگره کوشش و ناوانی
 چیرۆک نووسی نوی بو ئه و به
 نیکلویکی پر رهنگ به گفتو گو به کی
 سه یه یه یا خود (کوزیک) له
 ژبن - وهک ئه لین - تومار بکات له
 چیرۆکیکی کورد ، بو ئه و ی زیاتر

ئه و نیکارو دووان و کوزانه ی ژبان ،
 گهلوکه بداو شیان کاته وه . .

روواله تی ناوکوسی (المظاهر
 المشتركه) له نیوان چیرۆک نووسه
 پیشکوتنه کلان ، سه ره رای
 جیاوازی بیرو باوه ریلان ئه و به
 گشت بلیه خ ئه دن به نه وودی
 هونهری و تهکتیکی تازه ، بویه
 هه مبه ته ئه پشکین و په بیدا کردن .
 ی گومان ئه و ی لیره دا ئه مانه و ی
 روونی که بینه وه ئه و به خودان به
 داهینانی تهکتیکی تازه بابهت و
 هه و دال بوون بو دوزینه و ی نمودی
 هونهری ، لای هه سونه مه مندی
 راسته قینه بو ئه و مه به ته نی به
 خوی تاک بکاته وه و جیاوازی
 بی له چیرۆک نووسی ترو بهس ،
 جگره نیازملن و آبه بلیین چیرۆکی
 نوی کوشش و پشکینه نهک وازی
 کرن به ههستی خوینده و وار ، چ به
 ووشه ی رهنگو رهنگ و چ بهرسته ی
 ئاههنگیر . . .

بو ئه و ی چیرۆک نووس خوی له
 واقعی خه لک نزیک بکاته وه نه بیته
 که رهسته ی وینه گرتن (که میرا)
 پیوهسته په بو هندی له گه ل ده ورو
 پستی بخوی توندو پته و تر بکات و
 خوی بکو تیه جهرگه ی گو مه له وه
 هه تا دلسوزییت له ده زینسی
 ههستی خوی و ئه و خه لکانه به
 شیوه به کی ئازاد و سه ره به ست (،
 بویه ش ئه بی چیرۆک نووسی نوی
 هه مبه ته چاو بگیری له زره و ی
 پیشووی و له کوشش و سوراخ بی ،
 بو په بیدا کردنی چه کسی تازه ، به
 پیچه وان هه ئه مه ش چیرۆک نووسی

وێژه و بگره درێژه پیلانی ئه و
 شورشه به ، که و هه مبه ته
 ناکوژینه وه و شلان به شانی
 پیشکوتنه ی مروفا به ته ئه ووات . .
 ده و ره و ی پیشکوتنه ی له م
 چهرخه دا ، به تایبه تیش له
 فاوه راستی ئهم چهرخه ملان به
 ته و ژم و گور تهره ،
 بویه خه بات کردن له پیلوی
 بریالیستیکی نوی بیکوشانیکی توندو
 ژاتیکی پولایینی ئه و ی .

بو ئه و ی زیاتر گرتگی تهکتیک و
 نمودی هونهری له چیرۆک دا روون
 بکه بینه وه ، به مه رجیک له ترخی
 نوله و روک که م نه بیته وه ، ئه لین هه ج
 کاریک بان هه ج ووشه به ک دو ورنی به
 له نیکل و نمودو دا ووشته نیک ،
 واته گشت ئه و بیرو هه ست و
 ئه تیشاته ی به میشکی گه له میزاد دا
 تپهر ئه کات ، هه مووی به ستر اوون
 به وینه و نیکلویکی تایبه تی ، چونکه
 لاسایی کهر ، له بهر ته مه لسی و
 بهرزه و هندی لایه تی یلن له بهر بی
 ده سه لاتی و نزمی ئاستی هونهری ،
 هه ره هاش له ترسی لادان و وون
 بوون ، تاوان و سه ته میکی گه و ره
 ئه کات له گه لستی و یه ژه و
 چهرخه که ی ، لیره دا ئه و هه شس
 ئه خه بینه باد که چیرۆکی رومانسی و
 سه روشتی و واقعی . . . هه ت . . .
 ئه مانه گشت به ره هه میکی
 شورشگیراته ی بیرو و تکنولوژی
 بوونه روو به رووی چیرۆکی
 کلاسیکی له کاتی خوینان . . . بویه
 ههنگاو نان و گواسته وه بو قولفیکتی
 تر که ناوی (واقعی نوی) ی پی
 ئه و تریت ، به شیکه له شوره سی

نیگلرو وینهو رووالهتسی نهو
 وو شهو کارو بیرانه به هیچ کلوجیک
 له (راستی) بوونیان جیا ناکریتهوه .
 بو نمونه بیتو سرنج له هملی ناوی
 کولادو بدین نهیین نهو همله
 نهچته شیوهی چند شتیکهوه ،
 گاه به مروفو گاه به درهخت یلن
 گلزلو درنده نهچی ، بی گومان
 گورانی شیوهی دهرهوهی نهو
 همله هیچ له (راستی) ری نهگوری
 کهوا ناو به گهرمای جوش نهسینی و
 ههتهچی و نهی به هملم بهلام
 گورانی شیوهی هملهکه هستی
 جور به جور و جیاواز له دهرهوهی
 مروف نه بزوبنی و به گویزهی نهو
 شتانهی که نهچته شیوهیانهوه . .
 نا بهم جور هس بهرگی نوی
 چیروک لهم چهرخهمنان ، بو نشان
 دانی هستی جیلوازو بزوانلن ،
 بی نهوهی له راستی دور
 بکهوتنهوه ، که نهویش تومارکردنی
 میژووی مروفایهتی و هستی و
 خولای بخلکه له جیگه کاتی دیاری
 کراو ، همر وهاش دوزنهوهی نهو
 نهینی یلنهی که نهبنه هوی گوشادی و
 پیشکوهتی و نمری ناده میزاد . . .
 له بارهی نهوودی هونهری بهوه
 نهیین ، زوربهی رهخنه گرانی نه
 چهرخه رومانی (جهنگو ناشتی) ای
 توالستوی له قلاستیکی نزمتر دانهین
 له چیروکهکاتی شارلسز دیکنز و
 مویلسات و بلزادو هیمنگوای و کلفکا
 . . سهرهراي نهوهش که ناوهروکی
 (جهنگو ناشتی) معزن و پیروزتره
 له نلوهروکی نهو چیروکهکانهی که
 نووسره کاتمان نلو برد . دارژتن و
 تهکنیک له چیروکی نوی دا وهک
 هندی بوی نهچن ته نهژ رووالهت و

پهروازی دهرهوهی ناوهروک نی به ،
 بهلکو نهو روونانکی بهیه که له
 (تفاعل) و تهوژی تووهروک دینه
 کایه ، له چهشنی کارهبا
 روونانکی بهکهی له خوبهوه پهیدا
 نهی و بو خوشی روشنایی نهکات ،
 پویه بوملن ههیه ناوی تهکنیکی تازه
 بنیین : « روشنکهرهوهی مه نهلوژی
 ناوهوهی ناوهروک » .

نهوهی رابورد هیچ کاتیک نهوه
 لگهیینی ، له ناشتی هندی تهنگ و
 چهلمههی چیروکی نوی چاو
 بچوقینین بیان ههردوو بهنجبه
 تووتهمان بشاخینه گویمنهوه ، بو
 نهوهی نهو رهخانه نهیستین که
 ناراستهی چیروکی نوی نهگری له
 دواپی بهدا که چیروک به تاقسی
 کردنهوه و دوزنهوهی (شخصیه) و
 ربیازی تایهتی تیپهر نهکات ، بگره
 بهکی له شا ناملانجهکانی نه
 ووتارهملن نهوهیه به گشتی نهو
 تهنگو چهلمانه دیاری بکهین ،
 ههرهههش نهو کهم کوربانهش
 دهست نشان بکهین که له چیروکی
 نوی کوردی دا بهر چلو نهکوهی به
 تایهتی .

(بی گومان گشتت ریرهوو
 نابازیکی نوی ، ج له هونهر بسی و
 چ له ویژه یان له تیوری زانستی ، له
 سهرهتاوه تووشی تهنگو چهلمهوه
 بهرهنگاری گیروگرفت نهی ، جا
 چ له لایهن ربیازی گوننهوه ، وه چ له
 لایهن هملوپیستی (نوی شوئناسان)
 له نیوان خوبان ، به تایهتی نه
 مشتو مرو زوران بازی به له نیوان
 گونی ریشه داگوتلوو نوی ناسکی
 ساوا ، زور ناشکراو دراره ، همر
 وههش نهو تهنگو چهلمانهی روو

نهکات له دهرهوهی چیروک نووس ،
 له نیوان دهسهلاتو توانایان له
 لایهکو له نیوان قلاوت و لارهزووی
 دهریینی هونهری یان له لایهکی
 ترهوه ، نه زوران بازی به له
 دهرهوهی چیروک نووسی کولتهدر
 له نهخامدا نهیته هوی ههنگاو
 قلنی چیروک بهرهو تلسوبهکی
 فراواتر . بهلام تهنگو چهلمههی
 دهرهوه ، واته زوران بازی گونو
 نوی ، بهلای نیمهوه کلریکی نهوتو
 ناگیری له تیکوشانی چیروک نووسی
 راسته قینهی خاوهن بیرو باوهر) .

تهنگو چهلمهیهکی تر که
 شوینهواری له چیروکی نوی دا
 دهرهکهوی ، نهویش : له نیوان
 چیروک نووس وهک دهربر (ممبر) و
 له نیوان تلسو توانای کومل له
 چیژ وهرگرتن پهسند کردنی
 نه دهربرینه (تعیر) نوی به ،
 نهوهشمان له بیر نهچی ، که چیروک
 نوی نوی پیوستی به گیانیکی
 نه ترسو زاتیکی پولاین ههیه که
 راسته و نخو رهوان بیرو باوهرو
 هملوپیستی خوی درخات بهو شیوه
 دهربرینهی پهسندی نهکات بو
 چله سهرکردنی دواکتهوتنی
 کومه لایهتی و نابوری و هونهری . . .
 هند . . . له سهر بنلفه بهکی
 (شارستلینی) نهک له سهر
 بنچینهی کومه لایهتی تهسک وهک
 چیروک نووستی کون بوی نهچون
 نهو رهخانههی ناراستهی
 چیروکی نوی نهکرت به تایهتی
 هی کورت به زوری نهمانهیه : -

۱ - چیروک نووسی نوی به
 زوری خهریکی هستو خولیاو
 نهغیشهی تایهتی خوی نهی و

ژبان له سفر روښتلیې ټو (له خو روایتنه) ټخکه روو، ټمهش جارو بلر ټهپته هوی دوور کهوتنه هوی له واقعی گشتی و نوعی واقعی ټکی ټهپت .

۲ - زور بخو دان به پشکین و پهپدا کردن و دوزبته هوی ټموودی هونهری تازه بابهت و تهکنیکی وا که کس لای ټی نه کردبته هوی ، وا له هندی چیروک نووس ټهکات که تووشی هه ټدیری ههزار به ههزار بسی و سهری لی بشیوی و ریگای راستی وون کات

۳ - چیروکی نوی جارو بار سپهریکی رهشی له سفر بهدی ټهکزی و نوکلانهی ټا ټومیدی و وون بوون و بی بابهشی ټیلنی لی ټهکزی گوايه ټیلن وابه ، ټمهش پیچه وانهی راستی به ..

۴ - ټو شورشی له قولایی دهرونی چیروک نووسی نوی هه ټکیرساوه ، زور جار ټهپته هوی ټوه که به چاویکی سووک ټهماشای بهرهمی کون بکات و پی ټقابل نهی ، بی گومان ټم پهپوهندی پچرانده له گمل که ټتووری کون و که نچینهی پیشینان ، بهرهمی نوی بهره و ټره سنی و که دارایی و لاوازی ټهبطت .

پاش ټوهی ټو ره خنانه مان دهست نشان کرد که به شیوه بهکی گشتی ناراستهی چیروکی نوی ټهکزی ، به پیوستی ټزمانین هندی دهربارهی چیروکی کوردی بدوین و بهراوردی بکه بن اله گمل چیروکی نوی گیتی .

میژووی چیروکی کوردی زور کونه ، بگره له سهره ټای ژبانی ټم

ټه ټوه به هوه دست پی ټهکات ، له شیوهی مهمل و ټهفسانه و داستان و ټموژگاری و په ندو ستایش ، بو ټوهی زیاتر له چیروکی کوردی ټارهزا بین ، به پیوستی ټزمانین ، له سهره ټاوه بیکه بن به دوو به شهوه بهشی په که میان چیروکی نه نووسراو ، بهشی دووه میان چیروکی نووسراو ، به شه نه ز و سراوه که وهک چیروکی دیرین و فولکلوری میظله تان ، ناوهروکی له ټه نوون و ټه لیم و پاله وانی بسی ټه اندازه و دلیری پیک دیت وهک چیروکی دیووو درنج و خیوو ټهژدیهاو شه و له بان ... هتد ... که خه یالی بهر بلاوی پیشینان ټهچنی . بهشی چیروکی نووسراو له ویژه که مان دا دستانه وه به

گویره ی ناوهروک و شیوهی دهر برینی ټهیکه بن به سی بهش ، که : کلاسیکی و رومانسی و ریالیستی پی ټهوتری ، ههر چه ندهش ټو پروایه بین که قوناقیکی چواره م خمریکه دست پی ټهکات که (واقعی نوی) ی پی ټهوتری ، چونکه له بهرهمی چیروک نووسه کانمان دا به تابه تی لاوان ، ټاگو ټهراک ، چووزهره ی ټاوه و خمریکه گه شه بسینیت .

بهلام میژووی چیروکی کوردی وهک هونهریکی جیاواز ، له ناوه راستی ټم سده بهمان دا دهست پی ټهکات ، واته میژووی له دایک بوونی زور کورته ، سهره رای ټهوش پیش ټم میژووه چند چیروکیکی کوردیمان بهرچاو ټه که وی که زور به بیان کال و ساولکانه و پایسهی هوتری بیان ټیچگار نزمه ، وهک ټو چیروکانه ی ،

چ به هه بهست و چ به په خشان ، نووسراوت هوه ، ته ناست هه نديکپانیش له شیوهی هورامی و لوری به وه و هر گیراونه ته شیوهی سورانی وهک : (ټمیر ټهسلان) و (خورشیدو خاوهر) و (یوسف و زلیخا) و (حکایه تی چل ټووی) و (روستمی جهانگیر) و (دهزگیرانی ټایشه بخان) و (دزو قازی) و (روستم و زوراب) و (نسر و مال مال) و (شووگردنی بسی دل) و (غمزای به دروچونه بین) و هی تر .. ټم چیروکه کلاسیکی یانه ، پاله وانی و دلنداری یان گلته و گمپ و چه ند رووداویکی میژووی تیکل به ټه ندشمن .. ټهوش ناخهینه پشت گوی که چیروکی وهک (مهم و زانی) ټحهمدی خانی که له سدهی حه فدهمین دا هونهرمندی خوی تیدا خستو تهروو که له توانادا هه به له هاوسه تگی (رومیوو جیولیت) و (قهیسرو له بلا) دابنریت .

دووهمین قوناقی چیروکی کوردی که رومانسی به له ناوه راستی ټم سده به بهره ټسینیت ، زور بهی چیروکی ټم قوناقه گرتگی ټه داته روواله تی دهره هوی رووداوو دیمه ن ، وهک باس کردنی جوانی ټافره ت و قه شه تگی سروشت بیان باسی بلری کومه لابه تی دی و شار به شیوه به کی تمسک . بی گومان ټم دیاری کردنانه ی قوناقه کان ټه وه ناگه یینی که ټیمه سنووریکی دانین له نیوانیان ، بو نمونه له قوناقی دووه مان چیروک نووسی و هه به خوی له قوناقیکی پیشکه و نوو تر نریک ټه کانه وه ، ههر وه هاش به

پیچه وانه ، چیروک نووس ههیه له
 قوناشی سی بهم تاگو ئیستا له
 هه قلیه تی قوناشی دووم یان به کم
 نهویت .
 ناوه روکی قوناشی رومانسی له
 چیروکی کوردی دا بناتی به له
 پرووداویکی کومه لایه تی و میژووینی و
 خو له خهک نزیك کردنه وه و تاقی
 کردنه وه ی ژبان . له و چیروکانه :
 (کاروانی) محمد صالح سعید
 وه (زده ی زنجیری) موسته فا
 صالح کهریم و (کوبره وه ری)
 مامونتا ئیبراهیم محمد و (لالو
 کهریم) ی جهمال نه بهزو (گومی
 شله قاوو مام هومیزی) موحه رم
 محمد نه مین و (نه جامی داوین
 پیسی) ی جهزا حوسین و
 (پیشه مرگه) ی دوکتور ره جیمی
 قازی ، ههروه هاش زور به ی له
 چیروکانه ی که ههتا شهسته کانی
 نه م سده به له روژنامه و گو قاره کان
 بلاو کراوه ته وه ، نه وه ی نه م چیروکانه
 له یهک بوته دا کو نه کانه وه ، نه وه یه
 شیوه ی رومانسی زال بوته سه ری
 له ده برینی فوتوگرافی سروشت و
 ژبان و دوان له تنگ و چه له مه ی
 ناوه وه ی کومهل به شیوه یه کی
 تهسک و بی نه وه ی هوی پرووداوه کان
 لیك بداته وه و چاره سه ری
 دواکه وتنی بکات .
 قوناشی سی بهم که له ژیر واقعی
 دامان نا ، باش شهست ساله ی نه م
 سده یه دهست بی نه کات که
 هه ندی له چیروک نووسان
 ههنگاو بکی تریان نا بویشه وه و
 په یه ونه بی یان له گهل چیروکی نوی
 گیتی دا بهست و ههستیان به گرنگی
 دهر برینی بهست و ئاواتی چنه

چه ساوه کان کرد ، بهم جوره
 که و ته هوی ته کنیکی تازه و نمودی
 هونه ری نوی و ناوه روکی به یه و نهار
 (ملتزم) نه وه شیان لاوون بو که
 زانست و فهله فه و ساینکولوزی و
 هونه ر چکاریک نه گیری له دیازو
 ناوه روکی نه م چیروکه واقعی یانه .
 ئیره دا چهند هویه ک دیاری نه که بین
 که وای کردوه چیروک به ره بسینی و
 له بازاری و ژبه ی کوردی دا گوشه یهک
 بو خوی بگریت ، له پیشه وه زیناد
 بوونی ژماره ی روشن بیرانی کوردو
 له بهر تهنگی ماره ی هه له بهست و
 نه گونجانی بو دهر برینی ههست به
 شیوه یه کی ئازاد و فراوان ، نه مه
 بیجکه نه وه ی چیروکی نوی
 که مرسته به کی نه م و شیاهه بو
 گرنگه باوه شی بی سنووری گشت
 ههست و خو ئیبا و ئارمزووبهک ، نه مانه
 گشت و هی تر بوته ته هوی نه وه
 که زور له نووسهرو ههستیاریسی
 کورد په نا بهر نه بهر چیروک ، هه ر
 وه هاش سه ره ری کوردی ته مه نی
 چیروکی واقعی چهند ههنگاو بکی
 باشی ناوه به ره و پیشه و بگره شی
 ره گی داکوتاوه بو نه و نه نه م کومه له
 په رتووک و چیروکانه ی ئیستا بهر
 چاو نه که وون : (نه مانه کوردی ای
 دوکتور ماریف خه زنده دارو) سه ی
 که نهک) ی جهمال بابان و (ده
 چیروکی) دوکتور کاووس قه فتان و
 (بوومه له ره ی) کاکه مه م بوتانی و
 (ژبان نه شهکه نهجه) ی ئاراسته و
 (زه رده خه نه ی ژبان ای جیهان
 عوممه رو زور به ی نه و چیروکانه ی که
 به ینا په ینا بلاو نه کینه وه له
 روژنامه و گو قاره کان . به لام له بهر
 نه بوونی ره خه یه موزومی - وه کو

ووتمان - که دامه زوایی له بهر
 پروگرامیکی تاپه تی و لیکولینه وه ی
 زانستی ، وه له بهر نزمی ئاستی
 زانیاری و هونه ری و ژبه ی هه ندی
 له چیروک نووسان ، ههروه هاش
 له بهر کوششی تاکسی یان . .
 بهر هه میکی جور به جور هاتو ته
 کایه ، که و ناو سه ره کان یان زیاتر
 پیویستی یان به تاقی کردنه وه و
 په راوه و لیکولینه وه و سه رنجمان
 هه یه ، نه مه بیجکه نه وه ی بی لایه نی و
 گوی کهر کردن له ئاستی
 رووداوه کان ، بو ته هوی
 دوور که و ته وه ی نووسه ران له
 کومه لانی خهک و نه وتان به ته وای
 ههست و خو ئیبا و ئاواتی خهک تومار
 بکن ، نه م بی لایه نی به به لایه نی سه وه
 شاهوی دواکه وتنی چیروکی
 کوردی به .

له بهراورد کردنی چیروکی
 نوی کوردی به گشتی ، له گهل
 چیروکی نوی هه ره یی و جیهانی
 نه م چهند خالانه ی بخواره وه راست
 نه بیته وه :

- ۱ - هه ندی له چیروک نووسان
 له بهر خو ئیبا و هه ره مه یی و
 په یه ونه یی یان به مارکسیزم
 و سه ری لیزم و جودی بهت و . . هتد
 . . له لایه که وه ، وه له بهر نه و
 (بیته) به ی قینا په ره ره بوون له
 لایه کی تره وه ، جوره (ئیزواجی)
 به تیک یان بلین زوران بازی به کی
 فیکری له دهر و نیان دا به ینا بووه ،
 بو به نه بهر هه مه کان یان دا تووشی
 (تناقض) و بیچه وانه نه بن .
- ۲ - زور به ی چیروک نووسان
 خو ئان له رووداوه کانی
 کومه لایه تی مان ، به تاپه تی هی نه م

چهند ساله‌ی دوايي ، دووره‌و پهرين
نه گرن ، (که پاشي نم خخلانه دووباره
له سهری نه‌دوین) ..

۳ - زوربه‌ی چيروکه واقعي به‌کان
(فوتوگرافي) ی ژباليان تومار
کردوه ، واته پيرو باومرو رای
نوسه‌پريان تينا نيه ، مه‌گم به
ده‌گمن نمويش به شاراوهری له
توی رسته‌کان ، نمويش له
شيوه‌ی ناموزگاري وستايشو پمند .

۴ - زوربه‌ی چيروکه گورته‌کان
به شيوه‌ی کسی روه‌تاسی
نوسه‌ته‌وه ، که پيشه‌کسی و
ناوه‌روکو گری و نه‌نجامي هه‌یه ،
رووداویکی زور له سهر يه‌ک گو
کراوه‌ته‌وه له سهر شيوه‌ی
باداشت و باقي کردنه‌وه‌ی تايبه‌تی

فوسره‌کان ، که خويان نم به
باله‌وانی نه‌و چيروکه گورتانه ،

که چی چيروکی نوی گیتی به‌شی
له ژان يان يه‌کسهر روشنايي

ناراسته‌ی دهر و نيك نه‌کات بی
نه‌وه‌ی پيشه‌کسی و گری و دوايي

هه‌بی ، یا خود سهر سورمان و
راچله‌کینی هه‌بی ، بگره له ناکاوو له

سووچیکه‌وه نه‌و خوينده‌واره
هاومش نه‌کات له‌وه‌و رووداوه ،

سهره‌ی نه‌وه‌ش زور جار ، کوتور
خوينده‌وار هه‌ست به‌وه نه‌کات که

چيروکه نووسه‌که له ييباتيکی چول
به‌ره‌لای کردوه ..

چيروکی کوردی ، به تايبه‌تی هي
کورت ماوه‌به‌کی فراوان و به‌رينه بو

تاقی کردنه‌وه و پشکنين ، ههر
وهه‌اش زه‌وی يه‌کسی به‌ياره بو

ناشتی توی تزه ، له لایه‌ن نه‌و
چيروکه نووسانه‌ی که هه‌ميشه

هه‌ودلی نموردی هونه‌ری نوین بو

نه‌وه‌ی دوا روژی چيروکی
کوردی‌مانی له سهر بنيات نيین .

ده‌باره‌ی بی ده‌نگی و بی لایه‌نی
نه‌و ویزه‌وان و پسر و اته‌ی که

خويندی به‌زيان له زانستگانی
ده‌روه ته‌واو کردوه ، که خويان به

پسور و شوناس نه‌زانس له
جوره‌کانی ویزه ، نه‌لين نم بی

ده‌نگی و چاو نوقاندن و گوی کور
کردنه له ناستی چيروکو

و بیزه به‌گشتی ،
ستم و خيانه‌ی گوره‌به که له

ویزه‌که‌مان نه‌کريت ، چونکه بو‌به
هوی نه‌وه که به‌ره‌میکی کال و

کرچ و ناست نرم بکه‌رتنه بازاره‌وه ،
نه‌وانه‌نه به‌لگه‌ی نم به‌ريزانه

نه‌وه‌ی گوايه زوربه‌ی هه‌ستيارو
نوسه‌رو چيروکو نووسه تازه‌کان ،

نه‌شاره‌زاو به‌ی هونه‌ری‌بان
نرمه ، به‌لی تا حدیک ، نه‌مه

راسته ، به‌لام نیمه نم چهند
پرسيارانه‌بان لی راست نه‌که‌ينه‌وه :

نایا بی ده‌نگی و ناکات نم نووسه‌وه
تازاته‌اله ناسته نرمه‌که‌بان به‌ينه‌وه ؟

نه‌ی رهنه بوچی و وتراره ؟ نایا
نه‌ناو نه‌و پسر و اته هي وای به

ناستی چيروکه‌کاتيان نرم‌ری
له ناستی نه‌و چيروکه‌نه‌ی که

نووسه‌ره‌کاتيان خو به خو خويان
به‌ی‌که‌بان‌دوه و ريباتيکی تايبه‌تی‌بان

بو خو داناوه که خوينده‌واری
کوردیان ناچار کردوه ، به‌ريزو

چاویکی پر شانازی سه‌ری
به‌ره‌مه‌کاتيان بکن ؟ لیره‌دا

مه‌بستان ناو بگردن و ده‌رگا
کردنه‌وه‌ی مشت و مررو شه‌ره

ووتار نيزه ، ههر وهه‌اش نیازمان
به‌رز کردنه‌وه يان نرم کردنه‌وه‌ی

که‌س نيه ، چونکه نم کاره‌اله
وزه‌ی نیمه‌دا نيه ، بگره

خوينده‌واری کوردو دواروژی
که‌له‌که‌مان ده‌ری نمخات .

له دوايي نم ووتارمان‌دا نه‌لين
(چيروکی نم فوتاغه‌مان نه‌و مه‌ته‌لو

رووداوه سه‌يرانه نيه که هاوينان
له به‌ر روشنايي مانکه شه‌وو

زستانان له به‌ر گوی ناگردانان ،
قه به‌ر بی نیشی بو له تاو بردنی

بیزاری و کات‌گوشتن ، گويمان بو
شل نه‌کرد ، بگره چيروکی نوی

میژووی گه‌له‌که‌ته ، هه‌ست و
نه‌ستی ، ناوات و نامانجی ،

گوشادی و نازاری ، به‌ی
پيشکه‌وتن و راده‌ی زاتياری تومار

نه‌کات ، چونکه باله‌وان و به‌شمارانی
چيروکی نوگی له دومان‌دا نه‌ژان و

هه‌ميشه له به‌ر چاوون) .

به‌م بونه‌به‌شه‌وه سهرنجی
خوينده‌وارانی خوشه‌ويست

را نه‌کیشم بو فوتاغيکی نوی له
میژووی چيروکی کوردی نوی که

(واقعي نوی) بی نه‌وتري ، نم
نعمانه خه‌ریکه له‌م دوزانه‌دا

چوزه‌ره بدات و له توی واقعي‌به‌تی
کونه‌وه پيشکویت ، بی‌گومان نم

ريچکه‌به ، ههر چهنده‌ش تاگو نیستا
ره‌گشو ریشه‌ی توند دانه‌کوتاره ،

له به‌ر گورتی ته‌ممنی ، به‌لام هه‌ندی
چيروکه نووس ، به تايبه‌تی (کاکه

مهم بوتانی) هه‌نگاوایکی بو ناوه ، له
چيروکه‌کانی توانیوه تا راده‌به‌که

بچيته ناو ریزه‌کاتی کومهل و دژوی
گه‌شی گودا‌به‌تيمان ده‌رخات ، ههر

چهنده‌ش نه‌لين که شيوه‌ی هونه‌ری
چيروکه‌کانی نه‌گه‌بشتوته ناستی

ناوه‌روکه‌کاتی .

چيروك له نه ده بي كوردی دا

په بی نوسی :
عبدالکریم محمود

ګلانه ی که وا (کیانی سیاسی) بیان
بووه وه چندهما چيروك نووسی
بهناوایگان تی دا همل کهوتوه چ
کون چ تزه ، وه نووسینه کانیان
چری شانازی هموو گلانی
سرمه مین نهک ته نیا که له که ی
خویان وهک (هوگو ، دیکنز ،
گورگی ، دوستوفسکی ، و تولستوی
... هته د)

له توانین بطین که مهیدانی
چيروك له مهیدانی شاعر فراوان تره
چونکه نهو بیرو رایه ی که نه توانی
له پوته ی چيروك دا ، دا بریوری
به گران نه بوتی شاعر دا ،
دا نریوری ، له بهر نهوه ی که
شاعر بهندی (کیشو قافیه) به وه
زور جار ماناو بیر به توربانی قافیه
نه کرت .

اله گمل نهو کرتکی به ی که چيروك
هه به تی له ژبانی نده میزاددا ، تاک
یا کومل - به تایبه تی چینی
چه وساوو ستم لی کراو - که
ژبانیان بریتی به که چيروکیک وه یا
هه به شیکي ژبانیان چيروکیکه سو
خوی ، نه بیستین چيروك له نده بی
کوردی دا نهو بایه خه ی بی نه دراوه ،
وه گمر نهو چهند سالانه ی دوا بی لی
دهر که ی ، له بابست سامانی
چيروک وه مایه پوچ دهر نه چین و
شیکي نه وومان به دسه توه نامینی
دهرباره ی چيروکی هونری .

کاتی بووژانه وه ی نژادی و زرگاری
ګلان و بیرو باوره ! ! جا لسم
کاهه ی نیستانان نه دیه کانی کورد
واپان بهر هاتی نه ی نهواتی
پیشوو که له دهوریکی تاریک و
زهش دا ژباون نه ی چون بوو بن
له گمل نهوه ی که خوینده واری کم
بووه .

جا وه کو له سره وه ووتم ، له
بهر نه بوونی سدر چاو میوا ناچار نه بی
که هانا بهر ته بهر (استنتاجی
شخصی) خوی ، رهنګه له هندی
(استنتاج) دا مروف تووشی هه له
بی ، به لام نرکی گوره نه که ویته
سمر شانی روشنییرانی کورد سو
روون کردنه وه لی کولینه وه .
له بهر نهوه من نهو بانه به
لی کولینه وه دانانیم ، به لکه نه موری
دهر گایه کی دوت و ویزو لی کولینه وه
بخمه سهر پشت تا روشنییران
بیرو رای خویان دهر برن . هه
چهنده که نهو بانه هی نه مرو نی به ،
به لکو ده میکه نووسراوه به لام له
بهر هندی هو نه او چوه ، به لام
هه هه مان بیرو لی کولینه وه به
زیاد کردنیکی که موره .

چيروك به شیکي گرنگه نه
نهد بده ، نه گمر نرخی له شاعر
زیاتر نه بی کم تر نی به ، بویه له
هموو لایه کی جبهانه وه بایه خیکي
زوری بی دراوه به تایبه تی نهو

دوان له بایکی وا - بای
چيروك له نده بی کوردی دا - کاریکی
نه ونده ناسان نی به ، چونکه له
پش هموو شیکا نووسر له
باعت نه م بانه بی ویستی به سهر
چاوه هه به بولی کولینه وه ، که
نهوش نه گمر نه شپین هه نی به ،
نه توانین بلین که زور که موه به
گرانش دهست نه که ویت .

جا هوی نه بوونی سهر چاوه
رهنگه نشکر! بیت به لای هموو
که میکه وه . له نه جامی شمر
شورو ولات دلاگیر کردن دا وه
سووتانی تهر ووشکه وه ، وه یا
له بهر نهوه ی که خوینده واری بلاو
نه بوته وه له کوردستان ، کهس خوی
خبریک نه کردوه به نووسینه وه ی
بهر هه می نده بی . وه یا نه گمر
نوسر ایته وهش به جوریکی کم له
نه جامی شمر شورو دهر به دهری
له ناو چوه ، بو نهو به لکه به شس
با نمونه به کی بچوک بخه بنه بهر
چاو .

له نیوه ی دووه می چمرخی
بیستم ، یا له گری شه شمی
چمرخی بیستم ، تا نیستا چهند
نوسر و شاعر بهر هه م کانیان
له ناو چوه به سووتان و خسته
زیر گله وه ، که چمرخی بیستم
- 17 -

وه يا نه توانين بليسين نهوهی
 دمبرارهی چيروك نووسراوه شتيکی
 زور کمه بمرانبهر نهوانهی که له
 سر شيعره وه نووسراون ، ههتا
 گهر ئی دواتیکيش بوويت ، سا
 نووسينکی سر پری بووه له
 پيشه کی نهو چيروکه کهمانهی که
 بلاو کراونه ته وه يا باس کردنيک
 بووه له میانهی چمنه که سیکسی
 نهدهب دوست که له کوریک دا ،
 داتيشتون و ههروا بو دهمه ته قسی
 باسيان کردوه .

بو نمونه ، له کونگره ی دووه می
 ماموستایانی کورد له شه قلاوه ،
 لهو سر له ئیواری بهی که بو
 « کوری نهدهب » ته سخاڤ کرابوو ،
 نهديه کانمان له گه ليک که لینی
 نهدهب و روشنیري کورد دوان بی
 نهوهی به کیکيان کهم و زور باسی
 چيروک بگات تا له نهنجاما کاک
 « حسین عارف » که نا ئومید له
 باس کردنی ههلسا که ميک له سر
 چيروک دووا .

بهلام نهو گوی پسی نه دان و پیر
 چونه وه به همرگیز نهوه ناگه به نسی
 که چيروک له نهده بی کوردی دا نی به .
 بی گومان مروقی کورد که
 ههزاره ها ساک له سر نه بخاکه ی
 کوردستان نهزی همیشه له
 بهر بهر کهانی دا بووه له گه ل نهو
 هیزانه ی که و استویانه جی ی پی
 الیز بکن وه یا له ناوی بهرن به
 شیوه ی تک یا به کومل .

چیاکانی کوردستان که پرن له
 چهنده ها گیان له بهری درنده ،
 مروف همیشه له بهر بهر کهانی دا
 بووه له گه لیا نا بهو چه که سادانه ی
 که نهوسا بوویه نی بو وه دهست

هینانی خوراکي روژانه ی خوی ، وه
 یا الله کاتی ئیش و کارا بهر بهر نگاریان
 بووه ، له سر که وتنی دا به سر نهو
 گیان له بهر درنده نه ههستی به
 جوړه خوشی بهک کردوه و بو نهو
 نهوی گیراوه ته وه له مه وه بووه
 به سر گورشته و چه کابته به
 شیوه به کی ساده پاش نهوهی که
 خه یالی نهو که سه ی نهی گیر ته وه
 دووباره ، گه ليک شتی تری
 خستوه سر .

نهوهی دمبراره ی گیان له بهری
 درنده راسته ، دمبراره ی سروشتیش
 راسته . چونکه سروشت له
 کوردستان دا له وهزی زستان
 توکل و تیزه سرماو سوئو
 شخته و به فرو بهسته لهک ته تانته
 له درندهش کار بگه ترن
 جا راو که ریک که به شوین نیچیرا
 نه گهری ، تووشی گه ليک
 چه مره سری و ناخوشی نه بیت ، وه
 یا له هات و چوی دا بو ئیش و کار یا
 له شوینیکه وه بو شوینیکی تر ، که
 به فرو باران ری ی ئی نه گورن و بو
 خو پاراستن هانا له باته بهر
 نه شکه وتیک یا بهنا شاخیک ، زور
 جار تووشی شتی و بووه که مایه ی
 سر سورمان بووه ، نهم جوړه
 به سر هاتانه بسوون به
 سر گورشته و چه کابته که بناغه و
 بنچینه ی چيروکن .

ئینجا بو نهوهی باسه که مان جی
 گیر تر بی و هه موو الیهک بگه ته وه ،
 نه توانین چيروک بکن به چه نه
 به شیکه وه .

۱ - نهفسانه « اسطوره » و
 (نهده بی رمزی)
 ۲ - داستان « مطحه » .

۳ - چيروکی ئاپینی .
 ۴ - چيروکی هونهری نوی .
 ۱ - نهفسانه « اسطوره » نه م
 جوړه چيروکانه له کورده واری زور
 باون وه تا ئیستاش له گه لی شوینی
 کوردستان دا چيروک بیژ هه به که
 بخه لک شه وه بهنا ئاگردان - به
 تابه تی شه وانی زستان - له
 دهوری کو نه بنه وه ، باسی دیو
 درنجیان بو نه کات ، له دیوی
 سسی به وه تا هه موو ره نگه کانی ، که
 نهو دیوانه هیز لکی نا ئاسایی له بن
 نه هاتون وه هه موو که سیک ناتوانی
 بهر بهر نگاریان بیت .

نهوهی سرنج را نه کیشی نهوه به
 که هه تکدیک لهو دیوانه له کاری بهد
 به ولوه شتیکی تر ناگه ونه مردم
 ئازارن ، هه همیشه خرابه نه کن ،
 وه هه ندیکی تر یان نه بانه وی خزمه تی
 مروف بکن و ئیسی چاکه نه کن .
 لیره دا نهوه مان بو دهر نه کهوی که
 چاکه و بهدی هه ریه که لایه نگه ری
 خو پان هه به ته تانته له ناو نهو
 هیزه نا دیرو نا ئاسایی یانه ش دا که
 دیون ، بهلام له نهنجاما هه رچه نه
 دیوه خرابه که نه بهوی ریکا له
 مه بهست و ئامانجی نهو مروقه
 بگریته - که پاله وانی نهفسانه که به -
 سرناکه ویت و سرکه وتنی کوتای
 هه ر بو مروف نه بیت .

نهوهی شایانی باسه له م
 چيروکانه دا که ته نیا گه لی کورد
 نهوانه ی نی به به لکه له ناو زور به ی
 گه لان دا نه م جوړه چيروکانه باون و
 باسيان نه کريت نه وهش دوور نی به
 له نهنجامی تیکه لاری به به کتر
 به شهرو شور وه یا هات و چوی
 ئابوری به نه م لهوی وه رگرتی تا

سمرهستی (نمرود او بلاو بوتوه
ئينجا نم به سمر هاتانه دلداري
بوو بن وه يا جهنگي وه كو له
لاو كه كاني ناوچه ي بادينسان ديار
نه كه ويت . نم داستاننه
دلداري يانهش وهك (لاسو خه زال ،
قهر و گوله زهره ، ناسرو مال مال ،
خه جي و سيامه ند ... هه ته د) .
كله عبدالله ابويان له پيشه كسي
كتيبه كه يا ممو و زين كه به فارسي
نوو سيواه تي باسي گه ليكي ترينس
نه كه كت كه له كو تايي باسه كه دا
ناويان نم بين ..

به شيوه به كي گشتي له چيروك ،
وه يا بلين (هه كايت) ي كورد ي دا
چينا به تي زور باش ديار نه كه وي ،
چونكه نه وسا دهسته به كي كم
دهستيان به سمر چاره نووسو
دوا روژي چيني به شس خوراو
چه وسينه اوه داگرتووه .

له زور له (هه كايتانه) دا
پاله وانو لي هاتوو يا كوره پاشا ،
يا كوره بازرگان وه يا كوره ناغا بووه
وه هميشه جوانو لاو چاكو نازا
بووه ، ته ناهت نيشو كاري واي
كردوه كه به كيكي ناساي بسوي
ناكرت . وه چيني به ش خوراوو
زور لي كراو به شيوه به كي سوولكو
بي وه فاو سپله خراوه ته بهر چاو ،
نه بهت نه وهش شتيكي سه بر ني به
له زه مانبا كه ته وژمي چيني
سته مكارو چه وسينه ره وه زال بووه
هه موو خو ره و شتيكي باشو
پياوه تي به كي به لاي خوراو
داشكاندوهه .

۲ - چيروكي ناييني :
نم جوره چيروكه دواي
بلاو بوته وي ناييني نيسلامي بيروز

ب - داستاني دلداري

۱ - داستاني جهنگي له نهنجامي
نهو شمره شورانه په يدا بووه كه
گه لي كورد كردو به تي دژي نه وانهي
هيري شيان هيناوه ته سمر خا كه گهي ،
به شيكي يا هه مووي وه ياله
هيري شو شالاو بردنه سمر بهك خو
به خو له به شي زوريانا چه ند
پاله وانتي هه لي كه وتوو دهر كه وتوونو
ناويان براوه كه بوون به جسي
شانازي گه له كه بان . به شي زوري
نم داستانانه به شيوه ي (به ندن)
واتا جوره قافيه به كي تيا به وهك
شيعر وه به شيكي به گوراني
نه و ترت به شيكي به گيرانه وه ي
ناساي .

ب داستاني دلداري : نم
داستانانه جي به كي ديار ي كراويان
هه به له نه دي كورد ي داو به هه موو
كوردستان دا بلاو بوونه ته وه ،
هه چه ند كه دانم ري نم داستانانه
نازاني كي به ، به لام ده ماو دم به
گيرانه وه گه شتوه نيمه نه ميش
وهك داستاني جهنگي له (به ندن)
بيك هاتوو وه له شيوه ي شيعر ايه ،
هه چه ند كه ناوه روكي نم
داستانانه دلداري به به لام گه لي
جار پاله وانتي چيروكه كه تووشسي
شمره ناخوشسي بووه به
سهر كه وتووي گه راوه ته وه ، وه يا
هه ندي جار له ناو چوره كه لاي
دوليه ره كه خوشه ويست تر بووه ،
جكه له وهش دلداري و نازا به تي
وه فاو خو به خت كردن شويكي
نزاريان هه به نم به سمر هاتانه دا .
وه له گه لي شويي كوردستان دا
زور به سمر هات هه كراوه به
گوراني له شيوه ي (شيعري

هه موو لايه كي ته نيوه ته وه پاشس
نه وه ي هه ره گه له به گوريه ي ري و
شويي خوي هه ندي شتي زياده ي
خستوه سمر . نم له لايهك ، له
لايه كي تره وه له زور چيروكي
كورد ي دا باسي (تهخته ره وان) بك
نه كريت كه مروف تو اتويه تي
دروستي بكات و به هويه وه بهر ت ،
نهو كار هه پيري زيكي كار كرده ي
زور زان يي هه لساه ، كه نه وهش
نه وه نه گه به ني كه گه لان زور له
ميژه بيريان له شتي كرد ته وه كه
يي بفرن ، هه چه ند نازاني كي
كي بو به كم جار له و پيره ي
هيناوه ته ناو ، به لام وه كو الهه ره وه
ووتمان به هوي تيك قزان و تيكه لاري
به هوي باري ناو بوري به ره ، له و
باوه ره بلاو بوتوه وه هه موو لايه كي
ته نيوه ته وه ليره دا ناسي ده وري
(نه ده ي رمزي) مان بير بچي . له
كايتا كه جه و زور و ستم زور به ي
خه لكي بي دهنگ كردوه وه نه بين
تو اتيوه به ناشكرا باسي زور داري
زور داران بكن ، هانا يان بر دوته بهر
جوره چيروكيك به زماني گيسان
له بهر و درنده گيراويه تيا نه وه .
هه چه ند كه هه موو گه لاني روژ
هه لاني به شيوه به كي تايه تي نم
ري ره ويان گرتوه و ناتوانين بلين
كه ته نيا به كيكيان خاوه ني نم جوره
چيروكانه به . به لام دور ني به كه
(كليق و دمنه) كاريكي زوري كرديته
سمر بيرواي خه لك شتي تازه بان
نم باره وه دا هينا ي .

۲ - داستان « مطحة »
داستان به شيوه به كي گشتي
نه كري به دوو به شه وه
۱ - داستاني جهنگي

به ماهه بلك بلاو بووه وه ، ثم
چيروكه ناييني بانه برتین له پهنو
ناموژگاری بو خلك ، كه نمبسی
چاویان لهم جیهانه دووا هاتووه
نمبیت وهیواو ناواتیان دنیای همتا
همتایی بی كه هوش دوایی مردن
پیک ذلت . جگه الهوهی كه گهلیك
له شهرده کانی موسلمانان بو بلاو
کردنوهی نایینی ئیسلام باس
تهکات وهك (محمدی کوری حنیفه ؛
(فتحی قهلاي خه بمر) و شمیری
سبهان و گهلیك شتی تر . له
لايه کی تریشه وه چيروکی پهنو
(عبرت) هاتوته ناو وهك زهمبیل
فروش كه ماموستا گیو موکریاتی
چایی کردوه ئهلی :

زهمبیل فروش ناوی راسته
قینهی امیر اسعد پوه کوری حسن
پاشای ديار به کوری به وه هونهری
بمرزی کورد مراد خانی بایعزیدی
چيروکی وی به شیوه یه کی جوانو
دلگیر به ههلبهست له سالی
(۱۱۹۰) ی کوچی دارانندوتوه .
دوای چيروکی زهمبیل فروش
چيروکی (شیخ فرخو خاتوون
نمستی) زور باوه وه هه موو
شویکی کوردستان دا باسه که
له گیریتته وه .

بهلام نهوهی شایانی باسه لیره دا
نهویه ، كه گه لیک چيروکی کوردی
سمری تیا چوووه له بمر نهمو
(وهضعه) ی كه کورد تیا با بنووه
سه بارهت به داگیر کردن و شهرو
شور وه گه لیکیان گوراوون دراوته
بال داگیر کرده وه ، وهك (روستهمو
زوراب) كه ماموستا عبیداللهی
ایوبیان له پیشه کی چيروکی مسمو
نهن دا به چيروکی کوردی دانمینی .

وه با داستانی (گلگامش) كه
به عمره بی بووه به (جلجامش) هیچ
دوور نی به اله بنمردتا (کمل گامش)
وه یا (کله گامش) بو بیت به
دریژایی روژگار گوراوه وه له
بنچینه که ی خوی دوور خراوه ته وه .
چونکه ئیستاش له کورده واری دا
به پیای نازا نهلمین (کمل) ئینجا
(کله میرد) ، (کله پیاو) . نهلبهت
له ووزه وواتادا مروف هاوتانی
گامش ناکات ، جا مروفیک گمر
کاریکی گرنگی نااسایی بکات هیچ
سه یز نی به كه به کله گامش
بشو بهیتری .

۴ - چيروکی هونهری نوی :
الهوانه ی پیشه وه هیچ چيروکی
هونهری نوی - نهوهی كه جوره
مه رجیکی تایهتی هه به - بسمدی
ناکری . وه نه توانین بلین چيروکی
هونهری تازه له و کاته وه دهست بی
تهکات كه شاعیری نیشتمان
پهروهی نمهری کورد (نهحمه دی
خانی) چيروکی شیرینی (مسمو
زین) ی له بووته یه کی شمیری دا ،
دارشت .

له و پیشه کی به فارسیه ی كه کاک
عبیداللهی ایوبی بو چيروکی مسمو
زینی نووسیوه ئهلی :
چهند چه رخیکه كه خه لکی
کوردستان چيروکی مسمو زین نهوه
به نهوه دم به دم و نهوانه ی دوای
خویان نه گیر نهوه وه به ریانه . وه
ئهلی چيروکی مسمو زین زور له
دهوری خانی کون تره وه به (مسمی
ئالان وزینی بوتان) به ناو بلانگ بووه .
وه له بابته چونته ی به کتر ناسین
له نیوانی مسمو زین دا نهوه نیشان
ئهدا - كه بهری جوانی زین و شوخو

نازایی مسمیان دیوه و زینیان
خستوه سهر شابللی نخویان
شه ویک و بردوویانه بو کوشکی
مسم . هه مان چيروک له ناو خه لک دا
باوه به ناوی « به یینی مسمو زینیان »
ناو نمهری . ته نامت کاک عبیداللهی
ایوبیان همر نهو (به یته ی) له
کتیبه که با نووسیوه ته وه كه بریتی به
له (بهغد) واته همر چهند هیلیک
جوره قافیه به کیان هه به .

ماموستا گیو موکریانی رای وابه
كه لهم چيروکه له ده ورو بهری
سالی ۱۲۰۰ ی زایینی هاتیته ناو .
دکتور بهلچ شیرکو رای وابه كه
نهمه دی تخانی هونراوه ی مسمو
نازی له سالی ۱۵۹۱ ز له شاری
بایعزید له کوردستانی تورکیه داناووه
له کاتیکا كه تممینی (۴۴) سالی
بووه .

خانی ههلساوه لهم چيروکه له
نهفسانه و شتی نا به جی ی پاك
کردوته وه به شیوه یه کی جوان
رهزاندوویته یه وه مسمو زینی
زینلوو کردوته وه وه خوی ئهلی :
نعمی (ههنگی) وهژ په رده ی
دهرینم .

(زین) او (مسم) ی ژنوی وه ژینم
روژ ههلاتی نسی فهره نسای
(روجیه لیکو) ئهلی :
چيروکی مسمو زین له نهده بی
کوردی دا شوینیکی ناوداری هه به
پره له سهر گمری نه ته وایه تی .
کس نی به له سهر تا سمری
کوردستان ، به لایه نی کهمه وه چهند
به ندیکی مسمو زینی له بهر نمبسی ،
ناو بانگی چيروکی مسمو زین له
لووتکه بهرزه کانسئ نازارات تا
دهریاچه ی ورمی ، وه تا دامینی

شاخه‌کانی زاگروس و موکری وه به لای روزئاواوه له ناوچه کورد نشینه‌کانی ئانبیای بچووک (کوردستانی عراق و سوریه) بلاو بوتهوه ته‌ناهت ناوبانگی مهم و زن له سنووری کوردستانه‌وه ده‌چوووه له نساو نه‌ده‌بیانی بیگانه‌شدن وه که نه‌رمه‌نی و تورک جی گیر بروه و وه‌گیراوه بو سه‌ر زندوو ترن زمانای جیهان اکا که مهمی ئلان و پای زینی بوتانی ، گرتنگ سالی (۱۶) ژماره‌ی (۱۶) لایه‌ره (۵۵) .

وه‌کو ووتمان نه‌توانین چیروکسی مهم و زین به به‌کمم هه‌نگاوی چیروکسی تازه (روایه) یا (قصه) دابنن .

دوای نه‌وه ده‌وره ته‌قه‌لایه‌کی و بیدی ناگری که شایانی باس کردن بیت . به ده‌ستی کردنی چهرخی بیستم چیروکسی کوردش ده‌ستی به هه‌نگاو هه‌ل هیناننا . له‌وه مه‌بلاندا فه‌شه سونو شاعیری نه‌مری کورد چهند رووداوبکی کورده‌واری له شیوه‌ی چیروکدا نووسی ، وه‌که دواتزه سواری مه‌روان و مه‌حموداغای شیوه‌که‌ل . دوای نه‌وه که گه‌لاویژ له ئاسوی نه‌ده‌بی کوردستان هه‌لات لایه‌ره ره‌نگینه‌کانی کرده‌وه بو هونهری چیروک .

له‌وه مه‌بلاندا مصطفی صائب « شاهو » دیار که‌وت و چهند چیروکیکی نووسی . ماموستا « ئیبراهیم نه‌حمه‌د » به‌گه‌یه‌که له چیروک نووسه هه‌ل که‌وت و وه‌کانمان وه لایه‌ره‌کانی گه‌لاویژ شایه‌دی نه‌م داوامن (که‌ره‌لووسی مه‌نوجیرو

کوردوهری) و هه‌ندیکی چیروکسی نه‌وانه هه‌سووی له گه‌لاویژدا بلاو کراوه وه دوی شورش چوارده‌ی گه‌لاویژ نه‌م کومه‌له چیروک نه‌کتیبکا کو کرايه‌وه به ناوی کوردوهری .

مه‌رستا شاکر فتاح به‌که له دوی به‌که هه‌ندی چیروکسی نه‌وه گه‌لاویژدا بلاو کرده‌وه وه‌که (شه‌به‌گه به روز) گرامه‌فونیکم چون کری و هه‌ندیکی ترو له دواوی ده‌سووی نه‌کتیبکا کو کرايه‌وه به ناوی (شه‌به‌نگه به روژ) .

به‌لا نه‌وهی شایانی باس بیت ، نه‌م چیروکانه به‌گشتی شیوه‌به‌کی کلاسیکیان وه‌رگرتوهه - هه‌ر چه‌ند هه‌ندی جار نه‌یانسه‌وی لسی رزگار بن - وه زیلتو هانابان بردوته به‌ر گیرانه‌وه (سرد) که به زوری نووسه‌ر یا بلیین گیره‌وه خوی تیا نه‌نوینی و آله جیانی اله‌وانانی چیروک که هه‌لس و که‌وت نه‌کا ، وا تارێ نادا به‌پاله‌وانسی چیروک که ، که خوی ووت و ویتز (حوار) بکات ، خوی ، خوی به‌خرانه‌ر بناسینی .

نه‌م دواوی به‌دا ، به‌تا به‌تی دواوی (۱۹۵۰) چهند شوره سواریکی تر نه‌سه‌بی چیروک نووسینیان له مه‌بلان چیروک نووسین دا ، تاودا وه تا زاده‌به‌کی باش تیا سه‌رکه‌وتوو وون .

ماموستا جه‌مال نه‌به‌ز به‌کیکه له‌م شوره سواریه چیروکسی « لالو که‌رم » ی نووسی که ده‌ره‌بکی کومه‌لایه‌تی زه‌شان نه‌دا ، نه‌وشس نه‌وه که ده‌ره‌بک نه‌به‌وی سه‌ارمه‌تی مووچه خوربکی خراپو

دز زه‌وی جووتیاره‌کان بکا به‌هه‌ر خوی .

ماموستا جه‌مال بابان چیروکسی (خانزاد) هه‌به که نه‌وشس هه‌ندی ناهه‌واوی کومه‌لایه‌تی نه‌خانه پشیر چار وه به‌له (هه‌ودی چلکن) که نه‌توانین له گه‌ل (لالو که‌رم) ی ماموستا جه‌مال نه‌به‌ز له ریزی (روایه) تیکی کورتیان فلانین .

ماموستا مصطفی صائب کریم له مه‌بلانی چیروک نووسینا شوینیکی دیارو تابه‌تی هه‌به . دوا به‌دوای شورش چوارده‌ی گه‌لاویژ (زه‌دی زنجیر) ی بلاو کرده‌وه . له پیش نه‌وا له گوفازی هیوادا چهند چیروکیکی نایابی بلاو کرده‌وه ، بی گومان ماموستا مصطفی له‌وه چیروکانه زور سه‌رکه‌وتوو بووه ، به‌لام نه‌وهی ئاشکرایه کاک مصطفی هه‌ندی جار له شیوه‌ی چیروک نووسینا چیروک نووسه‌کانسی (مصر) کاری تی نه‌کمن . به‌لسی چیروک نووس ره‌گه له سه‌ر زه‌ره‌وی به‌کیک یا چهند که‌سیک بروات و کاری تی بکمن به‌لام مانای نه‌وهی تی به‌که هه‌ندی جار هه‌مان فکهری نه‌وان به‌بی گورزین وه‌رگری که نه‌وه نه‌بته جری ره‌خنه .

ماموستا مصطفی نه‌م کومه‌له چیروکانه‌ی که له هیوادا بلاوی کردبوونه‌وه له گه‌ل هه‌ندیکی تردا له کتیبکا کوی کردنه‌وه به‌ناوی شه‌هیلانی قه‌لای دمدم .

کاک (مهم) هونهرمه‌ندیکی دیاره ، له چیروک نووسین دا ، لایه‌ره‌کانی هیوا و روژی نوی باش ترین گه‌وه‌ی به‌نگه‌ن بو ئسه‌م دوايه . (په‌نجا فلس) له چیروک

به ناو بانگه کانیتهی که له گو قاری هیوادا بلاو کرایه وه ، وه (بی وولات نیم) له روزی نوی دا بلاو کرایه وه . ماموستا محرم محمد امین به کیکه له چیروک نووسه خاوهن به هیره کانمان (مام هومهر او « گومی شه قار » له به رهه مه جوانه کانیتهی ، له گمل شه چیروکانهیی که اله روزی نوی دا بلاوی نه کردنه وه . وه لهم دوا بی بهش چهند کورته چیروکیکی بلاو کرده وه له کتیبکی تایبه تی دا .

ماموستا عبدالله میدیا چهند چیروکیکی له گو قاری هیوادا بلاو کرده وه ، تارانه به که تیا بهر که وتووو ، به لام دوا بی شه هیچ به رهه میکی ئری دینار نی به ماموستا کاوس قه قتان . لهم دوا بی به دا چهند چیروکیکی بلاو کرده وه له کتیبک دا به ناوی (ده چیروک) که بریتی بوون له چیروکی جوان و دواروژ روون بو دانیره که ی .

کاکه مهم بوتانی به چهند چیروکیکی ریک و بیکه وه هاته مه یان به ناوی «بومه لمرزه له گومی مهنگ دا» . وه ههر وه ها ماموستا ناراسته به (له شکه نهجه و ژبان) ه وه کاکه حسین عارف که هه نندی جار لایه ره کانی شه فقه و هیوای به چیروکی جوان ئه رازنده وه ده میکه بی دهنگه

باری سیاسی شه و چهند ساله ی پیشوی عیراق کاربکی زوری کرد بووه ههر به رهه می ئه دیبو نووسه ران . بویه لهم ماوه به که مه دا به جاری شه وهی که چهند ساله خه ریکه هه موی له به که کانا وه له

ماوه به کی که مه دا به رهه مه کانیان خسته بهر چاو چونکه به ناشکوری نه بی چنا به مه نی . کوردی نه بووه وه گهر تاکه تاکه شس بوژی شه او جیی هه موو شه نووسه رانه ی تیا نه بوته وه . وه گه نیک له نووسه ران له بهر نه بوونی چایه مه نی وه له بهر شه وه ی نووسینه کانیان ئه پیته هوی ئه شکه نهجه و ده ردی سه ری نه یان نووسیوه وه یا نووسینه کانیان شار دوته وه .

ماموستا ساجد ناواره دوا بی شه کورته چیروکانه ی که له روزنامه ی راپه رین دا بلاوی ئه کرده وه ، کومه له چیروکیکی تازه ی پیشکesh کرد به ناوی (نه وای هه تیو) .

کاکه جیهان عومهر که کومه له چیروکه که با زه رده خه نه ی ژبان جوره ریبازیکی تایبه تی گرتووه شه چیروک نووسین دا . وه که ده رنه که وی شه بوست لایسی (البیرتو موراقیا) ی ابتائی وه یا (احسان عبدا القدوس) ی میسری بکاته وه ، ههر چهنده له باری ژبانی کومه لایته ی ئیمه وه که ئه وان نین .

دکتور مازف خه زنده دار لهم ماوه به دا چیروکی (بووکه شووشه) و (ئه لمان کوردی) پیشکesh کرد ، و اچاوه روان ئه کرا له به کیکی وه که دکتور خه زنده دار که باسیکی دوورو دریزی له ههر چیروکی کوردی بنووسیایه و به و چهند وو شه کرج و کاله ی گو قاری (الثقافة الجدیده) ژماره (۳) وازی نه هینا وه له ههر دوو کتیبه که یا وه که چیروک نووسیک دکتور خه زنده دار زور سه رکه وتوو شه وو وه بوو به

نیشانه ی ره خه نی خوینده وارین له گشت لایه که وه .

تایستا به زوری باسی چیروکی کورتمان کردوه . به لام چیروکی دریز (الروایه) له شمشالی شوانی ماموستا صالح سعید به ولاره ، بهم زووانه شتیکی وانه نووسراوه ، جگه شه ده ست پیشکesh به که ی دکتور ره جیمی قازی « چیروکی پیشمه رگه » نه بی که ده باره ی وه ضعی کوردستان و دامه زواندنن حکومه تی دیموکراتی کوردستان ، دکتور قازی لهم باره به وه هه تگاو یکی پیروژو جوانی ناوه وه چیروکی پیشمه رگه به کیکه له چیروکه ناو داره کانی کوردی .

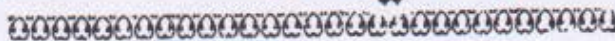
له کوتای ئهم بانه زور سواسی کاکه ی فلاح ئه که م که کتیبه که ی کاکه (عبدالله ابوبیان) ی بو په یا کردم که له سه ر (مه و زین) نووسیویه تی وه ههر لایه ره به کی کوردی به رانه ره که ی وه رگیرا وه سه ر فارسی هه تگدی له چیروکه به ناو بانگه کانی کوردی .

- ۱ - ئایشه گول .
- ۲ - بارام و گو ئه نام
- ۳ - به یی سالحی قاوه چی
- ۴ - برایی مه لا زین دینان
- ۵ - جوانمه رو دالکی
- ۶ - هه سپی رهش
- ۷ - حه وت ده روش
- ۸ - عیزه دین شیر
- ۹ - راوه پلینگ
- ۱۰ - سیاوش
- ۱۱ - شه م شه مزین
- ۱۲ - کوره که چه له

وه گه لیکی تریش که ده رفعت نی به ناوی هه مویان بنووسریت .

چيروكي كوردی به شيعر

نیسلاما وه هتتی ئەشکری نیسلام
بو ناوچه کورده وار به کان
شاعره کانمان توانیوانه چيروك له
ناو چوار چیهوی ههلبهستا
دروست بکهن وه کو ئەم شيعرانهدا
دهر ئەکهوی که ئەلی :

هور مزگان ره ن ئاتران کزان
ویشان شاردهوه گهوهی گهوهکان
زور کار ئارهب کردنه خابور
گنای پلهی ههله اشاره زور
ش ن و گنیکان وه دیل بشینا
میرد ئازا ئای وه روی هوبنا
رهوشت زهردهشت ههتوه بی کهس
بۆ ئاییند هورمز وه هیوچ کهس

رشتون وه ئە ههس به که
نمونه به کیان بخه به به چاوی
خوێنده و زانمان به یی توانا ...
چيروك به شيعر له ناو کورده واریا
سهرده میکی کونی ههیه خوی ئەدات
له سهره نای دانهانی ئایینی نیسلام
به یی ئەو به لکه بهی که نیمه
پشتی یی ئە بهستین و ئە توانین بلسی
الیوه بکهن ، که ئەویش بهم پارچه
ههلبهستا ده ره کهوی ههس چه نه
که خاوه نه کهی تا ئیسته نزانراوه
بهلام شيعره کن ئەوهه . ان سو رون
ئه کاتهوه که له کانی رون بسونهوی
ناسری به رزی ئایینی پیروزی

به یی نووسی : یوزهان قانع

بی گومان چيروك رووبه کسی
پوختهی ئەدهبی ههس نه ته وه به که
وه روداویکی کومه لایهتی ههس گیز
زیندو نه گهیرته وه ، چيروك له
مهیدانی شهرو شهرو دانداری و
نیشتمان بهستی و ههسو جووه
روداویکی کومه لایهتی دا نرخیکی
گران بهای ههیه . . به ههزاران
سال ههسو بهر چيروك وه کو
نه فسانه یلخود حیکایه تیک له نساو
چوار چیهوی گهیرته وهی به سهس
هاتیکدا دروست کراوه به شیوهی
سهزاره کی له به کتری بیستراوه و
گهیراوه ته وه .

لیرهدا نامانهوی به دورو درزی
له باسه کهمان بدوین ، بهلام ئەلیم
چيروك له گهل گورینی کومه لایهتی
دا نه میس توانیوش له بهیه که وه
بایهخی خوی بکو و زینه وه سو
پله به کی تر . . واتا له سهس شیوهی
سهزاره به وه بگوری بو ناو قالبسی
ههلبهستیش ، که ئەههس به هوی
ههستی شاعره کان و رودانی روداوی
گرنگ که شایستهی ئەوه بیست
شاعره کانمان خویانی پیوه مانهسو
بکهن پهیدا بووه . . دیسان دنانی
چيروك به شيعر نه پشاه مهیدانی
شهرو شهروه دهستی یی کردوه
پاشان شیوهی دلداریشی داگیر
کردوه له وه شهوه گوراوه سو
دهر برینی ههستی نه ته وایهستی و
کهسو کوریه کانی تری ناو کومهل .

نیمه لیرهدا ئەمانهوی بلسی ئەو
چيروکانه بکهن که شاعره کانمان
خویان ی به وه مانهسو کردوه له ناو
چوار چیهوی ههلبهستا دایان

لم چوار ديره شيعره د نهومان
 بو دهر نه كهوي كه له كاتيكد
 له شكري نيسلام هوروزمي هيناوه
 بو ولاتي كسورده واري نسو
 مزگوتانه يان روخاندوه كه شهوه
 پيش به پي نايبي سرده مسي
 پيشي نيسلام عبادتيان بيا كراوه
 جيگاي خوا بهرستي نهو سرده مه
 سووه ، وه نسو ناگرانه يان
 كوژاندوه ته وه كه له بهرستگانسا
 نه كرابه وه ، وه نه لي گه وده بياوان
 له ترسا خويان شاردوه ، له شكري
 نيسلام (عه به كان) زور جيگان
 ويران كرد له ديهاتن كريكاره كانه وه
 تاكو شاره زور يا خود له ناوچه ي
 پاله پي به وه هه تا شاره زور ، زنو
 كچه كاتيان به ذال گرت ، پياوي
 لاو چاك و نازار قارمان له خويان
 گوزان ، ره وشته كاني زهرده شت
 پيغمبر به بي نازو بي كسس
 ما به وه ، ناهورا موزدا بهزه بي به
 هيچ كسيكا نه هانه وه ، كه ناهورا
 موزدا نهو سرده مه دا به (خوا)
 و تراوه .

ديسان گه ليك جار چيروكي
 شهرو دلداري يا خو شهرو نايين
 تيكلاو بووه وه كو هه نديك نسو
 ناوانه ي لاي خواره وه كه به گه ي
 روي راستي باسه كه مانه :-

- ۱ - خورشيدو خاوه
- ۲ - له لي و مه جنون
- ۳ - شيرينو خه سره و
- ۴ - شيرينو فخره دا

- ۵ - بارامو گول نه كلام
- ۶ - خهوت خواني روسته م
- ۷ - روسته م و زور ب
- ۸ - جيهانگيرو روسته م
- ۹ - خاوه ران (كه باسي شهري
 عه لي ابي طالب نه كات)
- ۱۰ - حه مه حه نيغه
- ۱۱ - نادر و توپال
- ۱۲ - جهنگي نامه ي شازده
 محمد علي ميرزا و كه هيا باشا
- ۱۳ - جهنگي كوله و عانيه مه ل
- ۱۴ - وه ره قو گول
- ۱۵ - دره ختنامه
- ۱۶ - بورزو فلامورز
- ۱۷ - به وري به بيان نامه
- ۱۸ - مه نيجه و بيژن
- ۱۹ - قاره مان و قه به تران
- ۲۰ - خه زال و كاكه لاس
- ۲۱ - روسته م و زهرده هه نگ
- ۲۲ - كوردو گوران
- ۲۳ - هه تا نامه
- ۲۴ - شيرينو شهني
- ۲۵ - مزگه وت و ميرزا
- ۲۶ - ناسمان و زه وي
- ۲۷ - خهوت په بيكر
- ۲۸ - دوازده سواره ي مه رويان
- ۲۹ - به يتي جواميرو دا يكي

- ۳۰ - ناسرو مال مال
 - ۳۱ - به يتي شهريف هه مه وه د
- . . . نه مانه و چهنده هاي تر چيروكي
 شيعري هه به له ناو كورده و اريدا
 كه بخاوه نه كاتيان نه ناسراون و
 نه نانت چيروكه كاتيش به ته و اوي
 به سر زاره وه نه مانه ته وه و پچر
 چر بوون هه و كه نه مه شاعريك
 باسي شهري (باقر خان) ناو كي
 سته ي نه كات كه نه گه ل له شكري
 فارسه كانا كه وتوته شهروه كه له
 سرده مسي سرده تاي به كار هيناني
 باروتا نه بي نه ي :-
- سواره وه نارام نهنگ چي وه
 لهنگر
 (باقر خان) خوي ديت ، نه چشه
 سهنگر
 سه نه ف سه نه فن سهنگر گيرانه ن
 بريكي (شهنگ بارك) گرمه ي
 (هورتمان) ه ن
- له بان داله ميز دالك گيجانه
 له مال باقر خان په لکه بورانسه
 وه يا شاعر اكي تر به شهريكي نيوان
 جوامير خان و له شكري تور كه كات
 هه ل نه دات و كه له به رده م نه لاي
 جوامير خانا په له بيك لو كه نه بي
 نه م دو له شكوه له ناو نه و په له
 لو كه به دا به جوړيك نابباري به كتر ي
 نه ين كه ته نيا شهري ده سه و
 په خه يان بي نه كري نينجا
 شاعره كه وتوبه :-
- بهرقه لاي جوامير گريا وه به مه
 جوامير وه خنجير ، تورگان وه قه مه
 - ۲۳ -

له شوپنیکي تری به بته کېدیا نهی :

**همی نامردت گمن تورگان دهر که فتن
وه پشت نهی له شکر خو مان
سهر که فتن**

هغه هم وینه به چیروکی
(شیعمال نامه که بو کویستان
نشینه کلن دانراوه ، که زستانان
دانشتونان کویستانه کان ناسوری
زور نموشن به دست سهر ماو
سوله و به فر بارینه وه هم چیروکه
مژدهی هانتی . شمال نهدات به
دانشتون گویا له شکر شیعمال
به تهرلو به باخه وه دیتو نهدات
به سهر به فراو نهی توپنیه وه ، وه
سهر تهای چیروکه کوشش به هم
شعیره . دست پی نه کات : -

**شعراک نامان ، دادن ، ده خیلن
نیلاخ نشینان . خیلای زهلیان**

هیره هاله هدهی
حه فده هه وه نه ده بی کوردی تیکل
به ههستی نه توایه تی و بیثمان
په رستی بو هندیک له شاعره کانمان
کهوتنه دهر برینی ههستی
نه توایه تی به شاعر وه ریچکه هی
نیشتمان په رستی بان گوت ، وه له
شپوهی چیروکی شعری دا بو به کم
چار له ۱۶۵۰ - ۱۷۰۶ زاینسی
شاعری پایه به رزو
به ههستی (نه حمدهی خانی) به رزی
بناغه هی چیروکی نه توایه تی به
شاعر دانا که به چیروکی (مسمو
زین) به ناویانکه ، خانی به کم
شاعریک بووه که بیبری له
کوردایه تی ههستی نه توایه تی

بیروز گردیته وه ... ديسان له م
مه بدانه دا فیله سوسی نه سر
(پیره میرد) که خاوه نی چنده ها
داستان و چیروکه و هندو هه لسته
نهریش چیروکی شعری دانراوه
وه کو بو نمونه نه و چیروکه
شعیره هی که باسی خوا په رست
(عابدیک) نه کات و له نه جامی خوا
په رستیه که با گیروده ی ناگری
تعامکاری نهی و نه کویته سر
ریگای تماغ و به هم جوړه تا دل
نه کوری و مجرو نه سی . . وه
خوالی خوشبو شیخ سلام له
چیروکیکی شاعر دا باسی
قوتخانه به ک نه کات که له کوردستانا
چون دمه زراوه ! نیمه له بهر
نه بونی جیگا ناتوانین نه وه هه مو
چیروکه شاعرانه بخه یه رو به لکو
ته نیا بو به لکه نه بیان هینیه یه ،
دیسانه وه گوران چیروکی (گولی
خویناوی) که نمونه ی له خو بوردنی
دلداریک نشان نهدات له پیناوی
نه و به لینه دا که داویسه به
دخوازه که هی . وه به و چیروکه
نویسه تی بی گهردی دلداری
روپه روی کومل نه کانه وه . . وه یا
خود قانع که زوربه ی شیمزه کانی
وه کو چیروکیک بگریته وه روپه کی
ساده بی پیچ و پنا نشان نهدات
شاعریکی شارپاوه مان که ناوی
(سید عومهری زهردوبی) به
گه لیک چیروکی شعری له سهر
وه زنی کورده کوله دانراوه که
زوربه ی شاعره کونه کانمان نه و
وه زنه بیان گرتوه به دسته وه ته نانه ت
له چیروکیکدا باسی راوه به رازیک
نه گیریته وه نه و بو نمونه ناو به ناو
چهند شعریکی بلاو نه که بته وه . .

هم شاعره نه سپکی نهی ناوی
(شعور) نهی که دته سهر باسی
خو گورج کوردنه وه ی بو راوه
به رازه که نهی : -

شهو دیزم ازین کرد به تفاقه وه
بهره شوه و رختی تم تفاقه وه
ناو زهنگی تمین به میان تا نیوار
همردی که چهل کوژ به دوژو نزار
نه وه نده گهرام به گیوانه وه
به تونگه تونگهی کورد دیوانه وه

وه یا که باسی باش تفنگه که هی
نه کات نهی :

هم نه وه تفنگه زور به ره واجن
دهستکاری وه ستای دی (توتاخاجن)
له و بنازانه که نه بیان تمقان
کیوی (سوزین) ی ، نه بن نه له قان
موری نه ناسی (خلیفه مارف)
یه کی وا ماوه لای (مهلا عارف)

کاتی باسی ته قه ی تفنگه که هی و
کوشنی به رازه که نه گیریته وه
نهی : -

له دهنگی پارت کیوان له درخو
له زهبری گولله به راز دارینو

دیسان له چیروکیکی تریا باسی
ناکوگی نیوان دو خزم نه گیریته وه که
له نه خجاما ناشتیمان نه بیته وه نهی :

کرونوشیکی برد زور به زهروری
۳ چار هاجی کرد کهوشی خمزوری
سه گنسور عمرزی کرد شیخ حسن
قوربان

ههغه بو سهید غه بهت و بوختان
به چوره درژه به چيروکه که
مدات ...

ی
ی
و

ئینجا بیینه سر باسی (فدی
شهری پاش بهردی) که نه ویش
شاعریکی لی هاتوبوه و گه لیک
چيروکی شاعری له کاتی خویسا
باناره بهلام له بهر چاپ نه کراوی
بهروه ها به شیوهی سهزاره کی
به خوینده واره کانمان ره وانیمان
کردوه نهی گیرنه وه ، وه کو له
چيروکه یا سکالا له دهست پشیل بهک
له کات چونکه مریشکه کانی خواردوه
سه رتا که ی بهم شیوه به دهست
بی نه کات :-

هاتام برده بهر خالق ههزاره یه کی
ناوه
یا الله بهندی قهوه تی حه رفم بیت به
لیشاوه

ئای له پشیلهی ئهو ههوی
حهوت مری خوورد به شهوی
داخم بو مزه شله
هه پو بهزو ولوله
هه تاکو بی گهیشتم
مری له دهس نه هیشتم
هیلکه ی له ههگم بری
بهندی ناو سکمی چری
میوانم دین سه ره سهگر
دانهیشن خوش نه زهر
به بی هیلکه نه چنه دهر
میوانی من ناوا بی
یا خوا بوکاولم دابی
ئهی گویشا به کرزی
بکهوتسه ناو بیژی
ههلا بیتسه مزهوتی

بنووسی به قهله جو خهتی
نینچسه سوکتایسم بهتی

له دوا ی شاعری چيروکه که یا
نهلی :

چنرگی تر بهم پیسه
نابی روویا لهم دیسه

دزسانه وه نه لایه کی تره وه باسی
چيروکی ئورگینه کی ریته وه نهلی :

نه مشه و چهومه هوبره
ناوا سو قرره لهره
دانیسم کورکل نشت خوره
وتم رونه ره مهزانه
گورته شینه دوژمن هغه
گرتی میسی بزنه پانه
بزنه پانه به سووه
قورر قوررا گه ی گرتوه
سورانچکه ی چه شتوه
تهورم ههنگرت چوم بو دز
گهیم به گورگیکی هه سز
من به تهو ورو به دار
ئهو به چنگو به زار
له به گهسان دا تا نیوار

وه له کوتای چيروکه که دا نهلی :

نیواره زانیسم که بی زاتم
باسکه و باسک بوی ههلاتم

دیساره شاعریکی سیری
شارباوه مان باسی شهرتی رهندان
ناورک نه گیر ریته وه به شاعر که له
شهریکدا پیکراوه و کوزراوه نهلی :

روژی له روژان شه می موباره که

شهرتی رهندان شهرته ته زه که
شهرت هه زه بان نه پی دره وه
ئالانی دینسا نه زور گو زه وه
شهرتی به ته سپاو ره ختی جوانه وه
دانیسی هیتا له ناو خوراه وه

ئینجا که نه گانه باسی شه که وه
شهرتی رهندار نهی نهلی :

قولله که داوبه له بانای و ته سم
بورد بووه نه خوزن قولله گره سم
لوانه به ده داوبه له شلکه ی رانم
بورد بووه نه خون ادهمه ره قی بانم

شهرتی نه شه که دا کوزراوه و
سهریان له لاشه که ی کردوه هه وه له
کاتی سه ره مه رگا راسپارده ی خوی
بو فانه ی خیزانی و رهندانی دایکی
بهم جو ره را گه یاندوه :-

این به زاتم :

هه مکه بی نازنج به کیکی لیه و
تازه شهرتی بی نایکا تو به بو
این به دایکم سه بر بگری له قورر
بی ناز گهوتوه سه بری شیره کورد
نیتر به گور بی خو چاوی رهندان
سه بری شهرتی گهوتوه له مه پدان
هه گانه هورنه ی تهل به تورده وه
تلقه ی زهر به سه ره به لکه ی شورده وه
این به دایکم خوی بدات له نیل
سه بری شهرتی براره به دیل
ته سه په که ی شهرتی شه و به زینه وه
لالو دو بر داو پهل به خوینه وه .

نه مانه و هه زارانی تر چيروکی
کوردی به شاعر له ناو نه ده بیسی
کوردی یا توماره .

چیروک له شیعی دلداری

(قولله) چونکه (قولله) (به ددوولام) بهو سهنگهرا نه گوتريت كه له قهلا كونه كانا دروست نهگرا .

دلداری زور باش سارهرای دهردهگانی کومهل بووه وه هستی به جهوروستمسی چینه چهوسینهروهه کان کردووه بهرانبه به چهوسینهراوه کان ، هستاوه زور وهستایانه نه دهردانهی به شیوهی چیروک له قالبی شیعرنا دارشتووه به که مهقه قهلا ی له بازه بهوه چیروکی (قمل و ربوی) به که له شاعیری فهرنسی (لافونتین) ی وهرگرتووه ههرچهنده چیروکه که خوی (رمزی) به بهلام فرو فیل و نهله که بازی دهست داران نهخته روو ، نهگمر دهستان بوو نهنا چنگر نینوک له گوشتی هواران گیر نهگمن ، وه گهرنا نهوا هانا نه به نه بهر فرو فیل بوو گه بشتن به نهانجسی خوبان .

لهو چیروکه دا ربوی چاوی به قهلیک نهگهوی به سهرداریکه وه ههل نیشتووه وه سلکی په نیری به دمه وه به نه بهوی به فیل لی سنی

ناو بچن . ته نانهت نهوهی که مایه وه له بهر شارندنه وه لهم کونه وه بو نهو کون مشک به ناره زووی خوی کنه ی تیا کردبوو ، وه که ماموستا گیو دیوانه که ی چاپ کرد هندی کوتلای چه گامه گانی « قصیده »

خورا بوو ، نهویش ههروای هیشته وهو بروای به برا که ی دلداری خوشی نه کرد که بوی ته واو کرد .

جکه له وهش ماموستا گیو دیوانه که ی له سهر خوی تابو کردووه و که سی تر مانی له چاپ دانه وهی نیره ، ههر چه نده که نهو پیشه که بهی که له دیوانه که دا هه به بهشیکی زوری کتومت لهو پیشه که به وهرگرتووه که « نه محمد دلزار » ی شاعیر بوی نووسی بوو به نیلزی چاپ کردنی ، چونکه هاوری شهوو روژی بوو وه زور باش له دوور یا نزیك ناگاداری به سهرهات و ژانلی دلداری بوو . که ماموستا گیو الهوه یانه وه دووره اله دلداری نه گینا له جیانی (زهوه) که ناوی دایکی دلداری نهی نهووسی (زهره) وه یا (قولله) ی رانبهی نه نهووسی

دلداری یونس رووف « به کیکه » له شاعیره بهرزه نهمه گانی کورد که گهلی کورد شانازی پیوه نهگات . لهو تمه نه کورتهی که هه ی بوو ، بهرهمه گانی شایه دی هونهمه ندی نه م شاعیره نهمه نه دهن . شیعره گانی دلداری به ووشتووه داربشتن سوولک و ناسان و به معنا قول و جوانن وه دیارترین شیعی دلداری سرودی « نهی ره قیب » . که بووه به مارسیلیزی گهلی کوردو به سهر زمانی هه موو کوردیکی کوردستان دوسته ، هه تا که مروف گوی ی ئی ی نه بیت هه موو سوزو حماسه تی دینه جوشسو و جوره تین و تلویک په ؟ نهگات که سل له هیچ مهترسی بهک نه کاته وه . دلداری نهگمر چی شاعیریکسی ته من کورت بوو ، بهلام تیر بهرهم بوو بهلام نهو پیشوی بهی به سهر خیزانه که ی به مردنی برا گه وره که ی که له پیش مردنی نخوی به نزیکه ی سی مانگ مرد وه نهو باره سیاسی بهی نهو سای عیراق وای کرد که هه ندیک له بهر هه مه گانی له

زوژی له روژانا قهلی
سهلکسی په نیری به دهنوک
ریوی به لاساتی پیری
گوتی نهی بولبولی زهمان
بیستومه من ناو بانگی تو

وه ستاله سر کولکه چلی
دایستی که بیخوا له هلی
ویستی به فیلی لای سنی
نهی نهغه خواتی سر تهلی
توخوا گورائیم بو بلی

نیجا راسته خو دلدار دیته سر فی دووانی ژبانسی چینی چه سواوه ، به تابستی جووتیاران
که به دست خاوهن زهوی و دهر به گوره له نه پیری ناخوشی و چهره سیری دان ، تمنانت نه وابهی
که پارچه زهوی بچو و گیان هه به هموو دهمیک له متریسی نه و دان که خاوهن زهوی به زوره کان
مولکه کانیان قوت بدن و بیان که نه به کویلهی بخوبان . نم مبهسه زور جوان له چروکی (لاله پریس) دا
دهر نه که ویت

جاری پیشه کی باسی (لاله باس) نه کات و وه سفیکی ریک و پیکی بو دینته کابه وه که نم پیره میرده له
جیانی نه وهی که به سالا چنوده و هیزو تونای ئیش کردنی نریه نه بیس داتیشیت و به سیتوه ، که چی وهک
تازه همرزه کایکی لادی بی وا خمریکی جووت کردنه و دهسته دووی هه و جاره کی اله جیانی گوجان به
دهسته وه گرتوه و زهوی به که ی توو نه کات .

دوژیکی پاییز له پیش نیوهرو
رووت و زگت والا پیرو تیک شکاو
گوجانی دهستی دهسته نندووی جووت بوو

لاله باس دی نه دا توو
پشتی چه ماوه لووت له سر نه زنو
دهنگی توو ساوو به هی هه و هوو

دوای چاکو چونی دلدار نه و همان نشان نه دات که چون ئافسا و بستو بهی شایه دی به ناهق به
لاله باس بنات بو زهوت کردنی زهوی و زاری خهک ، بهلام لاله باس نامه نریه که بهم پیری به شتی وا
نهره واکت و هه تی هاو چینه کانی خوی بدورینی :
نه لی :

گوتم کاری جووت ، رهنجی لاوینی
ره سوولهی کورت رهنجیری چاکه
تا نه لی :

سهری هه لیری و سه پریکی کردم
ناگری دلی له همردوو چاوی
ووتی . . له هه وین کوپخا کاکه سووو
شایه دی بده زهوی (زیرین دول)
ووتم کاکه سوور بهم سهر و ریشه

زور دورن له گهل پیریکی وهک تو
زه لای مل هور لاوی چوستو جوو

دهستی خسته سهر ریشی وهک به هو
بلیسه ی نه دا وهک جووتی پشکو
هاته ماله وه پیری ووتم لالو
کهوا هی منه ؟ هور تایش بخو
نوبلی خه لقی ناخه مه نه ستو

اله نه نجاسی به تسه نه کردنی کوپخا کاکه سوور شه و نه نیریت نه بده نه بهر ههنگ ماله کی تالان نه کهن به
دهمزلو دان و دوو مانگا که به . بی نه وهی بتوانی بهرگری بهک له خوی بکات . . وه کوپخا کاکه سوور
سه کهی خوی به ته واری به جسی نه که بهی :

ووتی هه و هها ! به سهری ئافا
بو شه و زه لای هه تارده سهرم
دوو مانگم هه بوو به تالانی برد

نه تکه مه پوری بهر چمنگی هه لو
مالیان نامه بهر تیشنگی برنو
مئالی هیشتم به ی هه ستو دو

ئينجا سه‌ره‌ي ناغا ديت كه نه‌وش ده‌وري خوي بنوينسي ، داواي زه‌وي يانه‌ي ني نه‌كيت له كاتيكا كه زه‌ويه‌كه مولكي ره‌واي لاله‌باس خويته‌ي ، به‌لام ناغا آسي توره‌نه‌ييت له‌ي نمي يا تاپو بده‌يت يا برويت ؟

له سه‌ري كردم بو (حصه) ي تاپو
مولكم له‌ي نخومان شه‌يه له تاپو
يا تاپو بده يا باركه برو

هينده‌ي بي نه‌چوو عه‌زه‌ي سالك ناغا
چوومه خراپه گوتم ناغا گيان
گوتني هو پيره‌ي سميل گلکه سه

له‌و لاشه‌وه كويخا ره‌سوله‌ي كوري لاله‌باس نه‌داته پيش خوي نه‌ي بته كويه نه‌يكاته سه‌رباز له كاتيكا كه ته‌نيا نم تاقه كوره‌ي هه‌يو به هه‌موو ره‌وشو ياسايه‌ك له‌ي بگري به (معيل) :

كويخا چه‌ميريش ره‌سووله‌ي پت كرد
گودي به نه‌سگم يردني له‌يو گو .

ليه دلدار كار به ده‌ستاني ميري نشان نه‌دا كه هه‌ميشه پشت گيري ستمكاران نه‌كمن و هه‌تي هه‌زاران نه‌خه‌نه لار بي :

نه‌فه‌ندي عومرم گه‌يي به چه‌فتاوتو
به‌مني به‌خشه مه‌كه ره‌نچيرو
فري خنامه دهر به پاله په‌ستو

له كويه چوومه لاي (ضابط) ورتم
بيچا كه لهم كوره وه‌چاخم كوره
(ضابط) تووره بوو ، هه‌لسايه سه‌ري

دلدار وه كه به‌كيكي شاره‌زا كه نه‌زاني بي پاره و به‌ريل پياو نيشي زرواوت بي له‌ي :

ره‌سوارل (معيل) به‌ني گفتو گو
خوزيا نم زاني له‌ي خوندايه بو
فلاحي نه‌كهم هه‌تاكو نيمرو
تيكه قاتيکه ، ج نان ، نه‌جو . . نه‌ويش به‌بي دو .

ووتم لاله‌باس پاره‌ت بدياه
ووتني پاره و من هه‌ي بخاتم وه سه‌ر
نه‌وا چل ساله زه‌وي نه‌كيلم
فرخي لره‌قه‌ي ووتني مانورويم

ئينجا گهر رووداوه‌كه له راستي رووي ده‌يي يان نا نه‌توانين بلي بن كه نم ستمكاري و چه‌وسالنه‌وه‌ي هه‌زارانه شتيكي زور ناسايي به‌وه گهر به‌م شيوه‌به‌ش رووي نه‌داسي به گه‌ئي شيوه‌ي جور به جوري تر رووي داوه .

دواي نم چيروكه دلدار چيروكيكي تر نه‌خاته به‌ر چاو كه باسي تووتنه - واتيك نه‌كاته ، جووتياران و هه‌زاراني تر چونكه له‌ي كا به نمونه بو هه‌موو زور باش ناگاداري كه بن و به‌يشي نيوان ناغا و بازرگانه كه چون تووتنه واني قور به سه‌ر نه‌رووتيننه وه به‌مه‌مه‌كه‌ي نه‌كمن به چوار به‌ش و ته‌نيا چوار به‌كيكي نه‌دهن به‌م و نه‌وي تري لي نه‌سيشن نه جياتسي زه‌وي به‌راوو پاره ، بو نه و به‌به‌سته‌ش هانا نه‌به‌نه به‌ر چه‌ند كلكه مه‌لايه‌ك كه له به‌ره‌تا هه‌ر خوينده‌وار نين وه له چه‌ند ووشه‌به‌كي قه‌به به‌ولاده هيجي تر نازان .

به‌كهم جار دلدار ژباني كابراني ناو دير ژنو دوو منزه‌كه‌ي له‌زوتو تا په‌كي خستوون و خوي بو هه‌موو نيشو كاريك ته‌نيا ماوه‌ته‌وه :

هه‌ر نه‌ويان هه‌يو هه‌لسا بوو گوتنا
تووتن له‌بدا مندا له‌خيوكا
نه‌كاتو له‌ي :
به پوز شو گه‌لاي چروو سه‌رگيراو
به چيخيكي شر سي ده‌وره دراو
دوا پارچه به‌ره‌ي شرو هه‌تراو

له چوار سه‌ر خيزان خوي و مندالي
(سه‌په‌گه‌يي) بگا ، گوزه ناو ييني
دواي نه‌وه وه‌سفيكي جواني ناو مالي ناو ديره‌كه
كه‌بريكي دار گمز ، قاريك دامه‌زراو
بو باريزگاري خوره‌تاوو توز
ناوطلا ناودير هه‌رزالي چووك

چهره به کی گون ، سی گوزهی که رخیو
سیلیکی ته نک ، خوانه ایی بچووک

چهند هامانی رهش ، جامیکی قوویاو
لهولاش منجه لیک سهرنخوون گراو

ئینجا وهک وپنه گریکی وه ستاو کارامه وینهی ژنو مننالی ناودبره که نه کیسی :

نافره تیک لهولا لالو پال کهوتوو
مننالیکی لهر عومر شهش سلان
مننالیکی تر سواو بی پهروا
ووژهی بای گهرمو تژهی پولی میش

بی هوش له بهر تا له برسا ژکاو
له پهو روو کهوتوو ، بی مل ، په شوکاو
به دوو پارچه جل له ملا دپوشراو
تیکهل بوون له گهل دهنگی (باوه ، تاو)

ئهم دیمه نه غه مناکه کاریکره ، کور نه کاته سهر ههستو هوشی دلدار ، دواى نه وهی ناو نه کا به
دهم مناله ساواکه ماندوو بهنی خوی بیر نه چیته وه نه که وپنه دهریای بیر کردنه وه له کارو باری ناریکی دنیا :

ناوم کرد وه دهم مننالی ساوا
حالی ئهم ملاهی همژارو نه خوش
متیان هاویشته گیزی سهرنج دان
ئهم هه موو ئهرکه وه ئهم هه موو ره نجه

ماندووئیو ئیشی خوم له یلاد نه ما
ئهرکی سهرشانی ئه دیری ته نیا
له کارو باری ناریکی دنیا ...
گویا لوقمه یهک نانی جو نه خوا ! ؟

لهو کاتهی که ئهم له گیزاوی بیر کردنه وه دابه دوو سواری چه کدار دین . دیمه نیکی ناشیرینیان هه بهو
نامادهی شهرو جنیوتان و بی ئابرو جهیان په کیکیان کورنیه ، بی سلوو کردن ئه نی نهی عهولا له کوی به

هاتن دا بهزین بی سلوو کردن
ووتیم ئهوا هات هه موونه تیره

په کیکیان ووتی ئه ی گوانی عهولا
من الهی قسانه مو عهولا له ژیرا

دواى نه وه عهولا به زمانیکی شیرین به خیر هاتنیان ئه کات ، کویخا به جنیو وهلامی نه داته وه
لهی تووره ئه بی و لهی کردارت هیچ نهی به پارهت زور خواردوه . پاش چه ندو چونیکی زور عهولا لهی کوا
من نه وه نده پاره بهم وه گرگ توره ، حسابم بو بکن . کویخا روو له کاته کار برای هاوری لهی سهیری
ده فته ره کهت . دهر که بو بانه عهولا تانیستا پارهی چه ند وه گرگ توره .

ئا مهلا سه عید ده فته ره که
گبرای له گهل ئهم توومنز مهلا بوو
هه مرزه دلدارى له روو ئه باری

سهیری که ، عهولا چی هاتوته ناو
مهلا به کی گهنج تازه ریش تاشراو
سهیل قیتو فنج چاو گل تی گراو

نه وهی سهرنجی دلدار راله کشی ده فته ره که ی مهلا سه عیده ، که هه مووی په رووت و که چلاوه به
ئیملا به کی ناریک نووسراوه جگه له وهی که هه موو ره نوو سه کانی زراوه فیلیکی تیا گراوه . پهک بهک
بوی نه خوینته وه که گویا چسی وه گرگ توره :

جهمی سمدو بیست دیتاره تهواو

به گویره ی ده فته ره (صیحه والله)

لیره ته نانهت دلدار قه ی ئهم کولکه مهلا یانه ئه مخاته روو ، که وو شهی قه به قورسی عاره بی به کار
دینن بو نه وهی خه لکی به زاناو خوینده واریان دابین . له نه جام دا کویخا لهی گهر نه تهوی پاره وه دگری
له سهر بهشی خوت تووتن سه له م که .

گهر پارهت نهوی تووتن سه له م که

له سهر بهشی خوت ههر چه ندی بیگا

دلدار ئه ی وپست که ژبانی ئهم ناو دیره له ههر چوار کزی سالاد هرخات و نهو کویره وه ری بهی نه مو
جووتیارانی تر تیاپان بیخاته بهر چاو بهلام مردنی ناکاوی و کتوپر ماوهی هیتانه دی ئهم ناو ته ی
نه ما .

هابلز ډاډه وښکاري سترگه

ماوسې توک

هموو سقاښت و ښه دېب و هونېرک له جيهانې ښمرونا سر به چينيکې دربارې کراوو هيلکيسې سياسي دبارې کراون . وه له واقعدا هونېر له بيناوي هونېر دا بووني نړيه ، يا هونېرک له ژورر چيته گانه وه نړيه ، وه يا هونېرک نړيه موازي سياست بيت وه يا سر به خو بي لړۍ . ښه دېب و هونېرې پروليتاريا به شيکې هموو ماسله ي پروليتاريا پيک نه مين . وه هونېرک و کوو فين نه لیت « چرخ و بورژواکي بچوونکي » له هموو ماشيني شورشيگرانه دا .

« چند دووانیک له
 نه دوی ښه دېب و
 هونېر دا له پيشان »
 مایس - ۱۹۴۲ دانراوه
 هابلز ډاډه کان جلدی
 سي بهم .

دېر باره ي ښه دېب و هونېر

سقاښتې شورشيگرانه به نيسبت جه ماوېرې هم هوه چه کيکې شورشيگرانه يي څاغانه ... له رووي ښايدو لوجي هوه زه مينه خوش نکات بسوه لکي رساندني شورش . وه له کاتي شورشا لايه کي بيوسست و گرنگي لايه کشتي به کاتي شورش پيک نه مينې .

« له بابيت ديمو کراسي
 نوي وه » کانووني دووه م
 ۱۹۴۰ دانراوه
 هابلز ډاډه کان جلدی
 دووه م

ښه دېب و هونېرې ښه بيوسسته بو خزمهت گردني جه ماوېرې گهل بيت وه له پيشې هموو باښه وه گريگانو و جووتيارانو سربازو کان ښه دېب و هونېرې ښه له بيناوي ښه جه ماوېرې بهو پهره مه کاشي ښه بيت گريگانو و جووتيارانو سربازو کان سوودي لې وهر گرن .

« چند دووانیک له
 نه دوی ښه دېب و
 هونېر دا له پيشان »
 مایس - ۱۹۴۲ دانراوه
 هابلز ډاډه کان جلدی
 سي بهم

پیوسته نه پاتهی که لای نیمه به
 نهددو هونرموه خمریکن لسم
 نمرکهی سرشتیان بهجسی بهین
 که برتی به له گورینی هه لوستی
 خربان . پیوسته وورده وورده
 هه لوستیان بخمن به لای کریکاران و
 جووتاران و سهر بازه کانا ، به لای
 پروایتان رادا ، نهوشی به چوونه
 نایانموه به هاوبهشی گردنیکسی
 کردموه بی خه پتان ، وه به دزاسه
 گردنی مارکیزمو کومهل نهیت .
 نا زم چوره نه توانین نهددیگی
 راسته قینه هونرمیکی راسته قینه
 دروست بکرن له پیناوی کریکاران و
 چروتناران و سهر بازه کانا ، نهددو
 هونرمیکی رولیتاری راسته قینه .
 سرچاره ییشوو

پیوسته نهددو هونرم بگریته
 بهشیکی کارگرگری ده سگا
 شورشگری به کمان بو نهوهی بینه
 دوو چه کی بههیز که گنده کمانی بی
 یله بخمین و هوشیار رکه نهوه . . .
 وه بهو چه کموه هیرش بو سهر
 دوژمن بکمن به کاروی بهرین . وه
 یارمشی گله که مرز بدهن که به یله
 دلو یله نیرادموه له گمل دوژمن
 بجه نگیته .

همان سر چاره ییشوو
 دوو نیوانه هه به بو رهخنه گرتن
 له نهددو هونرم . ره کیکیان
 پیوانه ی سیدسی بهو نهوی که شیان
 پیوانه ی هونرمی (هنی) دوو
 پیوانه مان هه به ، سیدسی و هونرمی ،
 نا بزاین به وندی نیوانین چیه ؟
 سیدست و هونرم ، وه روانگیه ی
 مشتت بو دنیا (النظره العامة الی
 العالم) و دروست گردنی هونرمی و
 رهخنه گرتن له هونرم له بهک

پایه نین .

نیمه نهک هه پوانه ی سیاسی
 رووت و راهوستا بو مطلق مان به لاره
 پش نی به به لگو پیوانه ی هونرمی
 رووت و راهوستا وو (مطلق) شمان
 به لاره به سهند نی به .

له هه کومهلکی فره چیندا هه
 چینک له چینه جیا جیاکانی کومهل
 پیوانه ی سیدسی و هونرمی جیای
 خوی هه به . به لام هه چینه له م
 کومهلکی فره چیندا هه همیشه
 پیوانه ی سیاسی به به لای به کمو
 پیوانه ی هونرمی له به لای دزوه دا
 دا نهیت به لام نیمه داوای
 به کیتی نیوان سیاست و هونرمی
 نیوان شیوه و ناوه روک نه کمین .

واته به کیتی نیوان توهر و کوسی
 سیاسی شورشگریانه و نیوان
 بهرترین تاستو شیوه ی هونرمی
 که له توانادا بیت . هه کاریک له
 رووی هونرمی بهوه زور چاک
 نهیت با له رووی سیاسی شهوه زور
 پیشکوهوتوانه بی به لام هیچ پایه خو
 نرخیکی نهیت . بهم نی به نهک هه
 نهو کاره هونرمی به مان به دل نی به
 که بیرگردنموه به کی سیاسی جهوتی
 تیا بهو بهس به لگو نه چوره
 بیرگردنموه به شمان به لاره باش نی به
 که نه بهویت کاره هونرمی به کمان
 « له شهوه ی دروشمو نه لانات دا »
 بیت . واته بهرگردنموه به کی
 سیاسی راستو دروستی تیا بیت
 به بی نهوه ی نرخیکی هونرمی
 ههست . به به پیوسته له سهرمان
 که له گابه ی نهددو هونرمی له
 دوو لایه نهوه خه مات بکمن .

همان سر چاره ییشوو
 نهو سیدسی بهه ی نهلی « با سهد

گول پیشگوی و سهد قوتله خانهای
 قایدز و قووی پیشکوهوتن بکات» نه بیته
 مایه ی پیشکوهوتنی زانست و گه شه
 گردنی هونرمی و سهد قوتله هنی
 سوسیالیستی له وولات دا . له
 مهیناتی هونرمی چند جورو
 شیوه ی جیا جیا به سهر به سستی
 نه توانی گه شه بکات . وه له گابه ی
 زانست دا چند قوتله خانهای جیا باز
 له به کتری به سهر به سستی نه توان
 پیشکوهوتن بکمن .

چونکه نیمه باوه رمان واره که
 به زور پروایتان گنده گردن بو لسم
 شیره یا نه قوتله خانهای به بسی
 بهش گردنی نهو شیوه یا لسم
 قوتله خانهای به سایه ی هیزو
 ده سلهاتیکی نیناری بهوه ، زبان
 نه به خشی به گه شه گردنی هونرمی
 زانست .

مه سله ی راستی و جهوتی له
 هونرمی زانست دا پیوسته له ری
 مشو مرکی (نقاش) سهر به ستانه وه
 له نیوان هونرمی نه مانو زاناکانا . وه
 له ریگه ی پراتیکی (ممارسه)
 هونرمی زانست خوی بهوه چاره
 سهر بگری نه نهک به شیوه به کی
 وو شک و رهق و ساده .

« له بابیت چاره سهر
 گردنی نا کوکی به کانس ،
 نیوان ریزه کانی گمل »
 ۲۷ - شباط - ۱۹۵۷

له شکر یکی ای سهد قوتله
 له شکر یکی داتا نی به . له شگری
 ناداناش نا توانیت دوژمن بشکینی .
 « بهرجه به کک تو له
 کاری سهد قانی دا »

۳۰ تشریتی به کم ۹۴۴
 دانراوه هه لیز براروه کان حالی ۳

ساعات بی نه پهری ، به سر پینج
 که سی کورسیکایی دا له کونسی
 به ندیخانه دا دست به زنجیرو پی
 به کوته وه چاوه روانی مردن نه کن
 ژبانیش وه کو بولک نه تهنیشیانوه
 دهم به بیکه نین وه ستاوه ،
 خو فریدانه باره شیانه وهی به ننگ بوو
 به دوو قهوه که به دزیه وه به
 زاپته قهره وهی به یاساوه که یانی
 بلین . چاوه نبرنه چنگه
 خونای به که می مرگه بی نه وهی لی
 بتروو کین . بیستو چوار ساعات
 سی نه پهری پی نه وهی به
 پیبری به کیکسانا سی
 پهریت که مردن به مودی له ری
 نژادی نیشتمانا بگوریته وه به ژبان
 له برگی دلی و ژیر دهسی دا .
 به یانی زوو خهک له بهر دهرکی
 سهرادا چاوانان به پینج لاشه کهوت
 به سیداره وه نه شه کانه وه روو
 خوش و گهش وهک له سه قهریکی
 دوور گهرابنه وه ناو مال و منالی
 خویان ، له ناو نمانده لاشه
 نه وجوانی هه وو که تازه خهتسی
 نه دا ، هیشتا له بهری ژبانی
 نه خواردبوو هه مووی مانگی بهر
 نه وهی دوزمین به ههشتی (بانیای)
 بکا به دوزه مامی دلی نهرم بوو بوو
 که (پ . .) ی لی ماره بکات که
 شوره کچی کورسیکا بوو
 ژبواره ی نه م کاره ساته کاپتان
 موریس سهرکی مهحکه سهی
 عورفی کهوا لویکی خوین گهرمی
 هه له شهی دل سخت بوو ، له
 خانه دانیکی قهره نه که له
 میژووی جه ورو زورداری دا
 لاپره به کی خونای هه وو ، له وو
 پالدا که بوی تهرخان کرابوو ،

له ژورکی رازاوهی گهرمو گورا
 ، له سر کورسیک بهک بالی لسی
 دابوووه ؛ به سر زاری چاوی
 بریوووه گری ناگری کوره که سی
 پیش دهم ، که وه کوو هه موو
 شتیکی نه م گهردونه له کزی به وه
 کلپه ی نه م نه دو دانه مرده وه .
 به لام نه و تیشکی بی نارامی و
 نارمزایی بهی که له چاوه بچوکه
 بزه کانی دهر نه مری نیشانی نه دا
 کهوا عهودالی دوزینه وهی شتیکه
 که لی ی یاخی بووه . هه بهر به
 راستیش واپوو . بیبری نه کرده وه
 نه وهی ناخو ژسته گهره کانی له
 پاریس چی پی نه لین کهوا دوی
 نه وهی له مانگیکا نریکه ی هه زارو
 سی سه د کس ژنو بیاو منالی
 نه م شماره بهر بهخته هه لواسیوه ،
 هیشتا ههر گیانی شورشگیری
 خهک طبیسه ی بهر ژ نه بیته وه ،
 هیشتا ههروژ نه دوو سی
 سهرواژی له ناوشاره نه کوژی و
 وون نه بیت هیشتا ههر شهو نی به
 سهراو دهر ورو شتی تیا نه درسته
 بهر شیلگی توفه ننگ . بی گومان
 نه م حاله کار نه کانه سهر ناوانگی
 وه له نه جاما په کی نه ویشکه و تنه
 کوتو پره ی نه خات که به تهمای بووه
 ، وه که هه بهر نیازه شس نه م
 فرمانه درکاو ی به سهخته بیسه ی
 گرتوته سهر شانی . فرمانی
 نه هیشتنی کورسیکا به نژادای ،
 فرمانی هه لکه ندنی . گیانی
 سهرهستی و ولایت بهرستی له
 دلی خه لکی کورسیکا دا . وهک له
 دهس بیبریکی زور ناخوش خوی
 راسکینی ، له سر کورسیکه
 راپهری و توفیکی کرده ناوانگره که

. نه م کانه دا بیاوه که ی هانه ژوری و
 وتی ؛
 قوربان ژنیک هه وو وه نه م نامه بهی
 نامی بو تو نهالی نه موی به تهنیا
 ههر نیستا بیینم . وه ناوی
 خوشیم پی نالی . کاپتان که له م
 مانگه دا تا تهنانهت کورسیکی کی بوو
 شایه تی له مهحکه هه شا نه دببو ،
 سهری سوورما له وهی ژنیکسی
 کورسیکی بهم دهرنگ وهخته بیته
 مالی . نووسراوه که ی کرده وه ،
 رووانی تیا نووسراوه ؟
 «قوربان» ژنیک پی کسو بی
 باوان له و هه زاران کورسیکی بهی
 به دست جهوری شورشگیره کانه وه
 جمه نه میان به چاوی خویان
 دیوووه ، به نای هیناوه ته بهر تان
 به گانه نیلژشم گیرانه وهی
 ناسایش و ناشتی به بو شماره
 ویرانه که مان . بی گومان نه زانن
 چه مه ترسی به کی گهرم گرتوته
 بهر که ویراومه بیسه نیره ، نه و
 ماله ی ، شورشگیره کان به «کوشکی
 شهبتان» ی ناو نه بن . به لام نه م
 ترسه ی گرتومه ته بهر وه نه بی
 تهنیا له بهر چاوی کالی ژوه بیت
 له بو ناسایش و نه منی شماره
 خوشه و بسته که مو پلرامستی ژبانی
 که سو کارمه . نه و تهنی بیسه ی
 ریکه وت خسته ته دست من
 منیش نه موی بیخه به بهر دهستی
 تو چونکه نهک ههر په یوه ندی به کی
 زوری به له شکری قهره نسه ی
 گهره وه هه به ، بگره به شه خسی
 خوشتا هه وه به یوه ندی داره ، یوه
 تکا نه که م ههر نیسته چه اند
 ده قیقه بهک له وهختی گران به هاتان
 بهم بهم دوسته کورسیکایی بهی

ئيمپراتورى فەرنسەو لەشكەرە
 ئازاگەى . وە گومانى ئيا نىرە كە
 ئەزانن بە نەيشى گرتنى ئەم هاتنەى
 من چەند پيوستە بو . پاراستنى
 ژيانم ، ئەو ژيانەى ئە خوام گەرەكە
 لە دى كورسيكاو ئيمپراتورى
 گەورەى فەرنسەدا بە سەرى
 بەرم ...
 « دوستيك »
 رەنگ بو ئەم نووسراوە لە
 وەختىكى ترا بو كاپتان موريس
 بەتايە ئەوەندەى ئىستە كارى تى
 ئە كرايە ، وە بە چاويكى تر سەبرى
 بگردايە ، وە بە جورىكى تر ئەم ژنە
 كورسيكى بەى وەر بگر تايە ، هەروا
 نەختى وەستا پىرى كردهو !
 لاخو ئەو ژنە كورسيكايى بە كسى
 بى ؟ چىزى ئەو نەيشى بە ؟ ئەو
 نەيشى بەى ئەك هەز پەيوەندى بە
 ئەشكرى فەرنسەو هە ؟
 بەيوەندى بەنخوشەو هە ؟
 بلى ئەم ژنە كورسيكايى بە راست
 بكات ، ئەميش بەكى نەبى وەكوو
 ئەو هەزاران ژن و كچە پاريسى يانەى
 هەزارو بەك فېليان بەكار هينا بو
 ئەو وەى وا لە كاپتان موريس قۆزى
 بالا بەرز بگەن ئەوەندەى
 تووتكەكەى گوىيان بەداتى وەختيان
 لە گەل بە سەر بەرى ؟ هەرچى
 چونيك بى ، هەر كەسك بى ،
 بەشكو مژدە بەكى خوشى بى بى .
 بەلكوو نەيشى ئەم كونه لە بەسامەى
 بو دەر خات ... ؟ با بيت .. هېچ
 نەبى ، بى گومان ، بە دەست
 نووسە كەيا ، وە بە نووسراوە بون
 خوشە كەيا ، كە زور تر نە
 نووسراويكى داندارى ئەچىنت
 شوخىكى كورسيكايى بە ، ئەتوانى
 - ۳۴ -

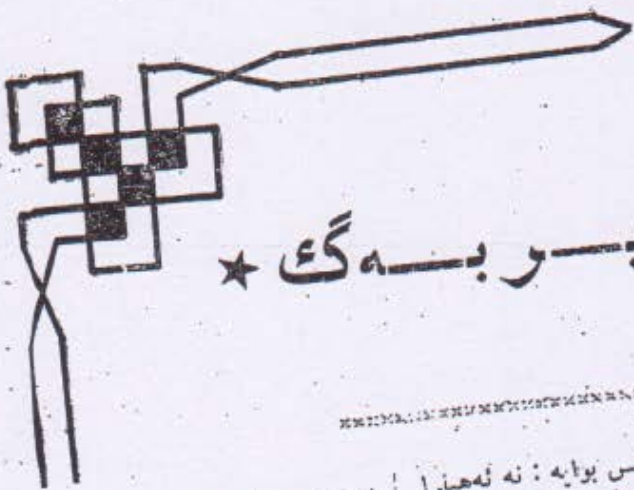
ئارەزووى پەستوراوى خوى تى
 تەختكا ، وە ئيمشەو لە باخەليا
 خەمى كورسلو كورسيكاو
 ئيمپراتورى فەرنسەش
 فەراموشكا . بويه بە بياوگەى
 ووت :
 - لى گەرى بايتە ژوورى ..
 ئەوەندەى بى نەچوو ئافرەتى
 كرى بە ژوردا ئەگەر چى ئە
 بەر سەرماو ئە ترسا بخوى زور
 باش داپوشى بوو ، بەلام بە بالاي
 شوخو شەنگو هەنگاوى پر عەزمو
 ئە سەر خوى وە بوونو بەرامەى
 خوشى ئەك ئەو ئەچوو كە ژنى
 بكا بە ژوردا ، كاپتان موريس ،
 وای زانى لە پر ژوورەكەى بوو بە
 باخىكى پر بە بونو سىحرو جادوو
 و گول بەرى ئىدايارى روزهلات .
 ئافرەت پەچەكەى لە سەر رووى
 الاداو هەناسە بەكى سەرفرازى
 هەلكيشاو بى ئەو و چاوەروانى
 قەى كاپتان بكات خوى فريدابە
 باوئشى كورسى بەكى زالەو ووتى :
 - ئا .. سەرت سوور ماو ؟
 بە راستى زور ئەترسام ، ئەوەندەى
 ئەما بوو بگەرمەو . بەلام لە مال
 هائە دەروەم لا بى سامتر بوو ئە
 مانەو تيايا .
 بى درو كاپتان موريس سەرى
 سوورما بوو سەرى سوورما بوو لە
 زامت و بى ترسى ئەم ئافرەتە .
 سەرى كاسى ئەو بو نەخوشە سەبرە
 بوو كە لى ئەهات . چاوى
 برى بوو ئەو چاوە شينە جوانانەى
 كە لە گوم ئەچوون لە بەياتى
 هاوينا ، ئەو چاوانەى وەك گەرووى
 هەزارە هەزار بك پياويان
 دا ئەكيشا . ئەو چاوانەى لە

ئاسمانىكى سامال بى بىو بى پايان
 ترن . . . ، ئەو چاوانەى هەر بەكى
 دوو درو برژانگى شاشى درىژ
 دەورى دا بوون . . . ئەو چاوانەى
 پياو نەى ئەتوانى چاويان لى بىرىت
 . . نەى ئەتوانى ئەوان بەولاو
 شتىكى تر ئە خاوەنە كەيدا بىنىت
 . . . هائى ئەم ئافرەتە ناوچە بەكى
 وە افسووناوى دروستكرد كاپتان
 موريس وەك ئاگرى قەندىلى سىحەر
 بەزەكان كورە جوانەكەى ژوورەكەى
 ئەهالە پيش چا ، وە بە ئەواوى
 نيازى هائى ژنە فرمانى خوشى
 پىر چو بوو وە . . . لە بەر خويەو
 ووتى :
 - بەخىر هائى . . . زور بەخىر
 هائى . . . خانم !
 - نەختى راوەستا وەكوو ئەو وى
 بو ناوى بگەرى - ژنە ووتى :
 - ناوم « پولىن » نە نە .
 ئەوەندە بەسام نيت وەكوو ئەلین .
 ئەمەى بە دەنگى ووت نازو سىحرو
 تەفرەدانى لى ئەتكا . ئىنجا ووتى :
 - دە فەرموو تو دانىشە با بيت
 بلىم كە بوچى هاتووم ! كە وای ووت
 كاپتانى لە خەويكى خوش راست
 كردهو ، هينا بەو دىناى ئىش .
 هينا بەو كورسيكاي ئاگرى بوو
 خوين ، وە ژيانى ئەركو بەسام .
 وا ديار بوو وەك ئەو وى خەويكى
 خوشى بىنى بيت چا و بنوقىنى
 بەشكو بى بىنىتەو . نەى ئەويست
 بيتەو سەر زەمىنى پر تالىو
 ناخوشى . كاس بەرامبەر ژنەكە
 بالى لىدا بەو ، وەك ئە خەوا قە
 بكات ووتى :
 - جارى . . . لەو . . . گەرى . . .
 با . . . نەختى دانىشپن ؛

شاکر فتاح
له (ا. شمعنگه به روزوهه)
وهر گیراوه

۱۹۴۵ - کرکوک

★ مدیر بهگی ★

باربان زو راهی نه کرا . . .
چونکه مدیر بهگ دل تهرز بو ،
دل تهری خوی به فیزهوه نهواند
له بهر نهوه ، به ناوی خوشه وینستی
بهوه . . . تا چهند روز بک له مالسی
خوبدا میوان داری نه کردنایه کارو
بازه که ی بو راهی نه کردن ! . . .
مدیر بهگ حمزی له هموو شتینک
نه کرد ! . . . که بجوایه شوینسک
نه بگوت « بهخوا پیروزتان بی ، زینتی

. نهگهر پاشاش بوایه : نه نهیارا
بیته زوره که ی ! . . . نهگهر کارو
بارهی حکومه بیتی بکه وتایه لای
: نهوه قاو نه درا ، تهریق نه کرابه زه
هر هیچ نه بوایه نه مننده کارو باری
دوا نه خرا ، کابرا وهرس نه چ له
گیانی خوی ، وه ناچار نه بو که واز
له کارو بازه که ی خوی بیتی ، هه تا
خوا مدیر بهگی به لایه کا بو تهرزو
تونا نه کرد ! . . . بهلام چی بی له تو
نهینی بی : کچو زنانی جوان کارو

. . . مدیر بهگ بی چاوی بی
، که بروی توند نه کرد ، پیاو نه بو
بوزری له بهر ده میا بو هستی ! له
گهل نه منشا نهوی به دلی نهوه
بیزوایه وه ده می شیرین کردا ،
نهگهر هزار دهر دو ازاری بی بوایه
به ده می وهری نه که نی و نه بگوت
« کوره اذهی ! چگهری بو بینن .
ادهی چای بو بینن ، ادهی قاوه ! »
بهلام قور به سر نهوهی دهست
قوچاو بوایه له هاست مدیر بهگ

ساردی لهش ، خوی کو کرده وه له
بهر خو ووتی :
- ئیجا (ه . . .) ی بو خوی
له گوررا نه سهرویت ، نالیت که سی
نه بو تولم بیتی ! »
چون هاتبو و خوی بیجا به وه
ملی ری گرت و نی دا روینست
، که به لای یاساوله کانی بهر
دهر گادا تی بهری هموو به
بیکه نینه وه سه بریان نه کرد ،
سهری نهو نیچیره کورسیکای بهی
ساتیکی به نهیا له گهل (کاپشان
موربسی) یلاو چاکا رابو وارد .

دهستی هه لیری و به همو هیزی :
هه تا توانی کیرده که ی کرد به
موره که ی پشتیا . . .
کتو پرر کاپتان و هک داری سهرو
بروو که نی دای ، بسی دهنگ و
سهنگ بی ترکه و ناله له بهو روو
کهوت ، کچه به سه ربا چه مایه وه
دهستی خسته سهر دلی . که دی
گیانی تیا نه ما کیزده که ی له
دهست کهوتنه خواره وه
هه ناسه به کی هه لکشا . ئیجا بی
ترس جگه له بهلغ گرتسی دم ،
وشک بونی کیوو موچور کیکی

بهر دهر گای به هشت و هه ستاوه
نهو به هشتی برر جوانی و
خوشی بهی نهیا به روو وهر گیرانی
نه توانی ههردو دهر وازهی بخاتنه
سهر گزری بیتی ! نه توانی نهو لیوه
جوانانه بیزی که نه نی هه سو
ماچکردن بروست کراون . وه هه
به دهستی بلاو کردنه وه بک نه توانی
نهو هه شه نازک و نازداره بگریته
باوهش که رهنگه هشتا هه دهستی
لی نه کهوتی . لهم کانهدا که دنیا
له بهر چاوی نه سو رایه وه (پولین)
- ۳۶ -

پارچه‌کشان شایانی تماشا کردند!
 سماوره‌کشان بو دواخانی بیایو
 گوره دروست کراوه! اغان...
 نسیه نایابت له کوی بسوه...
 نهی کویخا تو نم تفنگه دانسقه بهت
 به چوند کری؟ باو کم به خورایم
 ناوی به چندی نمدی پاره کمت
 بدهمهوه...!

له بهر نهمه خوا راگیراوی کا، له
 سایه مدیر بهگهوه، کسردهوهی
 دست بلاوی ناوچه‌کهی داگیر
 کردبو هتاگو مام چهوه ندریش به
 چهوندهرکانی خوی وازی نهمهین
 شلمیشی نه به شیوه...!

بهولوه بهک روز لسم بهنگیو
 چه له مه بهدا خوم زهیاچهوه...!

زوری پی نه چو مدیر بهگه
 خانوو مالی رزایهوه... رور بو...
 شتومه کی رهنگاو رهنگی
 گیرفانه‌کانی که جاران کی
 «سه‌وزه نه گیان» ی تیا نهوت له
 پاره‌ی نهم و نهو بر زونهوه... پوشتهو
 بهرداخنی روی کرده خیزنه‌کهی

... نه پرر بخوا نوسهر (کتب) یکی
 عهنتیکهی بو مدیر بهگه ره‌وانه کرد
 نوسهر دهسو دامین پلکو سهر
 راست، توورتو توند، لیمه‌نیک
 بوو بو خوی... روزیک کابرایسه‌ک
 هاواری هینا، گوتی. «مدیر بهگه
 خوا بتیلی بفره‌وو نهمه‌کمت
 بگره‌وه، هموو قهرسیله‌کمی
 خوارد...»

به‌یانیان له بهر دهنگی پاره‌باری
 کاورو بهران قوقه قوقهی کهله
 شیرو چه به چهی سه‌گان، له بهر
 حیله حیلی نهمه‌سپاو زهره زهری
 نیره‌کهران، که لادی به‌کان به دیاری
 بو مالی مدیر به‌گیان نه‌هینا، له کمال
 ههچه هه‌جهی لادی سیو بگره‌وو
 به‌رده‌ی که نیره‌کاو کاباندا، گوتی
 پیانو که‌رر نه‌بو... ته‌پو توز کولارو
 ریگای داگیر نه‌کرد، پیانو ریوی بو
 نهمه‌مایه‌وه که بچینه لای مدیر بهگه

مدیر بهگه گوتی: «مردوت مری
 نایی قسه‌کی ربک و پیک بکهی...
 ته‌سپی من چون قهرسیلی نیسوه
 نه‌خوات؟ بوچ وهک ولاخه‌کانسی
 خوتان ناره‌سه‌نه؟! هه‌سته بروره
 ده‌ری... نه‌گیان گال نهمه هه‌زار
 شهقت تی هه‌لدن... نووسهری
 بچینه‌ت که نهمه‌ی دی، ده‌سبت
 به‌جی نوسی بو گوزانه‌وه‌ی خوی
 بو ناوچه‌به‌کی تر... نوسی:
 «نه‌گهر له مانگانه‌کمی سی به‌کیشی
 برون، هیشتا ههر نه‌وه‌م پیسی
 خوشتره که له ده‌ست نهم مدیره
 رزگارم بی! «گوتیان: «بوچ وا
 نانی نخوت نه‌بری؟» گوتی: «خزبه
 نهم باره به کس هه‌لناگیسری...
 به‌لکو سه‌به‌نی خوشی هات
 ماله‌کمی تزان کرد... به بیرتانا
 بهت که پیم بی: من ره‌سه‌نم چون
 مالی تو نهم؟ خوا به‌که‌وه نه‌بو به
 دوو لیره نامینه‌وه... وه له‌سه

نیر نه‌بو کویخا نهو شتانه
 نیکه‌ش مدیر بهگه بگردایسه،
 به‌گیا نهمه‌نگاری شتم و قینی نه‌بو!
 نه‌وساش خوی نه‌بی که‌س له
 ده‌سی رزگاری نه‌ک‌کرد!...
 سا بان میره‌کانی خراب نه‌م‌ارد،
 ان ده‌فلو دانی به زور نه‌دایسه
 مام... یا خه‌لکی اوایه‌کهی نسی
 ممل که گیرایه‌وه...!

با نه‌گهر له بنی عهردیش بوایسه
 ردی سهری به‌کی بو نهمه‌وزنه‌وه
 وازی لی نه‌هینا تا به ناخسی
 ردا نه‌نیرده خواره‌وه...!

نه‌گهر کابرا پیوانه بهاتاسه
 به‌وه‌ی پیکوتایه: «به‌گم سه‌رو مال
 کی به پیشک‌هشت بی: لیتسر
 کابرایه لای مدیر بهگه له بیش
 سهری بیریایه، مالی بلزایه
 و شتیکی سهری نه‌گرت... وه
 نکه‌کی بو نه‌چوه سه‌ر... بام
 ممت به‌خه‌لکیش تیا بچونایسه
 ی ههر به جی نه‌بو... اتجا که
 به‌گوت: «قوربان هه‌لسی
 به‌ک‌هشت بی! مدیریش...
 نه‌کرده پیانوه‌کهی خوی نه‌گوت
 سه‌تر بارام نه‌وه بخسره
 که‌که‌وه تا نهمه‌ونه‌وه...»

به سهری تو ، له بهره روی خوت نهی بلیم دانیشتوی ، هیشتا ولاختی و هک هینه که ی تو م له ژیر که سا نهدیوه ! مه گمر لای سهر کرده فهرنگه که هم دورینهم چاو پسی که وتبی ! . . خو دهم چه کست به خوا هیشتا باوکی متصرفیش به قعد خویوه نهدوه ! . . که نهنمت نه گوتایه ئیتر نه وه به شت ازادلانو به نندبخانه بو . . به لام گمر وات بگوتایه ، نه وه نوازت نه کینرا ، چات پر له کررا ، جگهرت لهدرایه نه بوتته هاو دهم و هاو خوانی

★★★

شهو یکی توفو باران ، کارایه کسی زور زان بو به مدیر به گن نماندو چینیکی نایب دروست نه کا . گه لیک پیایوی گه و ره گه و ره انگ نه کا له باش خوار دنه وه سپهر گم بوون دهماری مدیر به گن نه بزویی . باسی نه سپو سوار چاکو بو نه کانه وه . له پاشا دست نه کت به هه لدانی سوار چاکو مدیر به گن وه سه نی نه سپه که ی .

لیت نه شمارنه وه : به ترحیکی وا هلی نه دا ، مدیر به گن ههر به و شه وه سهرماو بارانه نه نیری به شوین نه سپه که یا . بوی زرن نه کن ، بهم بهرو به و بهری شه قامه که وه میوانه کان رانه وه ستینی وه نه لی : « سهرم کن چون غار بهم نه سپه نه کم » . مدیر به گن نه وه نده به ناو فورو چلپاوو به رده لانیسا غار نه کا . . کاتیک نه زمان له نه سپه که ی که وتوته خواره وه ، نه سپ بهر نه لا بو ، مدیر به گن دست و لی نیک

شکاوه !

★★★

زوری پی نه چو نه سپه شی مدیر به گن تویی . له ترسا فهرم نه برو خه که که دهسته دهسته نه هان به پرسه به وه . که نه هان ناچار نه یون ههر که سه باسی چاکه به کسی نه سپه شی بگیریته وه . به لام نه و چاکه به ی که مدیر به گن خوی بوی نه گیرانه وه کمینان نه بان گوتبو وه نه بان بیستو ! . .

گوتی : « نه سپه شی نه مننده نه زانو ره سن بو که کوچی دواپی کرد ، خوم چاوم لسی بو ، روی کرده قیله و ده سی کرد به گریان . فرمیسک خورد خورد به چاویسا نه هانته خواره وه ! . . منیش له بهر نه ره سه نی به ی ، نه سپه شیم پاک پاک له سهر تخته به کشتو بهرگم له بهر کرد ، وه له بهر دهم خانوه که ما گوریکم بو ههل که نندو ناشتم . بوشی پارامه وه له خورا نه گمر اوهرر ناکن نه ویش کیلی گوره که به تی بیستن ! » . .

★★★

چهند سالیك به سهر چو . مدیر به گن هیچ کران و فروشتیک نه منا نه یکا ، مهر به خویو کردن نه بیست . نه بهر نه وه که گوتیان نه وا (شاه) به ناوچه که ی نه وا تی نه سهری دست به جی کرد به سهر دبهانه کن له ههر گونده کاوریکی هینا به ناوی نه وه وه که له بهر پی . سهری برری

.. بهم فینه ههفتا ههشتا سهر کاوریکی کو کرده وه . سهر چاوریکی اه بهر دهم (شاه) دا سهر برری کاوره کانی تریشی ناسرد ماله وه ، له وی رزه ناخوری بو ههلبهستن . تا دانی به شوان بهم رهنگه مدیر به گن گهله رانیکی باشی له کاوو بهرمان به خورایسی بیکه وه ناو ههر سالی کولی رون و خوری لی نه فروشت .

★★★

مدیر به گن انجا چاوی برری به دزو جمرده کن . له گنل نه وایش خوی ریک خست و مالن دزی و تلانی دبهش کرد . باشان له گنل قولچی و ماموری استهلاکه کان خاوهن زوی و زاره کانیسا به پیمان تامه ی دزی و هار به شی ی دامتراند .

★★★

چهند سالیکی پی چو ، چهرخی فلهک به باری راستی و دروستی سورا به وه . گولهی مدیر به گن که وتو لیژی . ناوچه تیک چو دزو دروزن زور بون . مه ترسی له هه مو لایه کیا به ندا بو . دادو فهران له گشت لایه که وه هه لسا . انجا به خه گری مدیر به گن تالو تهر به ندا بوون . خیزانه که ی لسی ته کینه وه . چه که ی دهستی کرد به دست بازی له گنل نه مو نه و . فرمانبرو همدی له خه نکسی ناوچه که لی راست بوونه وه . ولاخه که تان جوانه ، خورجسی

باشماوهی

چهند ووتته به کی پیوست . .
ماموستا (ابراهیم احمد و شاکر
فتاح) مان بلاو کردوتته و نه وی
کش نهو چیروکانهن که چیروک
نوسه کانی ده سته سی بهم ،
نه واته ی له کوتای پهنجاگانو
سهره نای شسته کانه و هاتونه ته
مه بدانه و نو سیوانه .

نه وی سهرنج راله کیشی له
بهراورد کردنی چیروکی نه م سنی
ده سته به له چیروک نووسانی کورد
وه له بهراورد کردنی چیروکسی
نوسه زیکش له گهل نوسه رکی
که دا که له بهک ده سته و له بهک
ماوه ی میژوی دا نووسیوانسه
نه مانه ی خواره و به :

۱ - له رووی دارشتنی چیروک
له رووی خسته رووی باسی
چیروک که و چون به تی له سهر
رویشنو کوتای هاتی به و
جیاوژی به کی ناشکرا نه بین له
نیوان دا که قوناغ به قوناغ به ره و
پیشکوتن رویشتوه . واته
هونه ری چیروک نووسین له گه شه
کردنایه و هیوای گه شه کردنیکی
باشتری لی نه کريت .

(۲) - مه سه له ی خو به سته و به
بیرو باوره بکه و وه چون به تی
دوانگه (نظرة) ی چیروک نوسی بو
رووداوه بیلسی و نابوری و
کومه لایه تی به کان وه بو چیروک
خوشی که نایا نه بیت بو کات به
سهر بردن بیت یا بو خرمیت کردنی
کومه لانی کریکارو جوتیارو ره شو
زووت بی ؟ بو چاره سهر کردنی
ناسیکی بیلسی و کومه لایه تی و
نابوری بیت یا ته نها بو خسته

رووی و وه گرتنی تو بکله که ی
خولانه و به ده ور یا بیت ؟ نا نه و
روانگه و مه سه له ی خو به سته و به
ده ور یکی بالای هه بو وه له سهر
ناوه روکی چیروک وه نهک هه نه و
به لکو ته نانه ت له سهر شیوه
هونه ری به که شی که نمونه بو نه و
بهراورد کردنی چیروک (مدیر
بهگ) وه هه موو چیروک کانی که ی
(شه بنگه به روژ) له گهل چیروک
(توله سندن) وه هه موو
چیروک کانی که ی (کوبره و هری و)
گه واهی نه م بو چون همان .

۳ - له وورد بوونه و ی چیروک
چیروک نوسه تازه کانددا ده نه که ویت
که زور بی نوسی گهنج و تازه پی
گه بشتوو که ووتته کر که مژده ی
ههلسانه و ته قینه و به کی پیش
که ووتته به له نه ده بی کوردیدا وه
سهره نای گوانسته و ی نه ده بی
کوردی به نه و باره ی لیستایه و
به ره و باریکی پیش
که ووتته تر و فراوان تر و پرر
خرمیت تر به کومه لانی خه لکی
چه و ساوه ی کوردستان که هه چ
گومانی تیا نی به به چهند هه نگاوک
نه ده به که مان به ره و پیشه و نه بن و
پی نوسی ست و دل خا و که ره و ی
نه وانه ی چیروک له گهل زه مانه دا
نه و سن به جی نه هیلن وه باشتر
بلین جی بان بی لیژ نه که ن و ماوه ی
خو نواندنیان له سهر شتوی نه ده بی
شورشگیرانه ی کوردی دا لی نه گرن
۴ - گرنگترین سهرنجیک نه و به
که چیروکی نه مرومان ، چیروکسی
چیروک نوسه تازه سی
گه شتوو کانه مان خه ریکه خه یانی
چینایه تی به چاکی تیا گه لاله نه بیت
وه به باشی وه ره چره خاوه به لای

چینه ره جده رو چه و ساوه گانا .
وته روانگه ی بی ری سوسالیستی
شیوه ی شورشگیرانه و ده رهنانی
راستی به کانی زبان له زه مینه ی
و افعه و چه و ی چرو ی کردوه که قوول
کردنی شیوه ی بی رکردنه و خو
به سته و به رواگه به کی عیلمی
شورشگیرانه و لادانی ته و او به لای
چینه چه و ساوه کانی کوردستان و
تیکلاو بو ی چیروک نووسه گانه مان له
گهل جه ماوه ری کریکاران و
جوتیاران و ره جده ران و به باشی
تیگه بشتیان له گیرو گرتنی نه م
جه ماوه ره و مه سه له ی چون به تی
رزگاری بو نیان له چه و ساندنه و ی
هه وایه تی و چینایه تی . . . نه مانه
هه مووی کاریکی لیجگار گه و ره ی
نه بیت له سهر پیشکوتنی نه ده بی
کوردی و به رز کردنه و ی بو گانستیکی
شیاو نه و ناسته ی که نه م سهر و
کوردایه تی له نه ده به که ی خوری
گه ره که .

له کوتای نه م چهند ووتته به مانا
نه گه ری نه و سهر چیروک
نوسه گانه مان وه نه و گه ی به یان پی
نه گه ی نه بن که هاتوته سهر یان به
تایه تی سهر نه وانه ی که ناسراون
سه باره ت به و ی به ده نگ بانگی
گوفاره که مانه و نه هاتن و هه چان
نه نوسی که به لای نیمه و نه م
هه لویسته یان یا له برواته بو نیانه و به
به و ی که نه ده بو چیروک وه
لایه نیکی پیوسته له پشای خرمیت
کردنی سیاست دا بیت وه نه ده بی
ی ناوه روکی سیاسی و کومه لایه تی
شتیکی هه چ و ووچ ده ر نه چنی یا له
رووی هونه ری به و نه گه ناستیکی زور

له خو ما

نوسینی:

جمیل صائب

توانای هنگاو یکم نه بو بی نیم بهری
 بیم همو بوو به بلوق هناسکه برکیم
 بی کوتبو زبانم بستنی درکیشبو هیز
 قصه کزدم نملبو روایتم فائده نیه
 ناتوانم بروم به ریوه قراره کشم
 قطعیه بو ام سفره هر اسی بچم
 چونکه چاره ترم نیه پولی پاره یکشم
 بی نیه که بیدم به کزی اولاغ هر
 چند سهرم هیتاو سهرم بود هیچ
 چاره یکم نه دووزیهوه الا امه نسی
 هاتم لکل یکی له کاروانچه کان خوم
 راک خست بیرمیردی سو جوار
 پینج اولاغی بی بو وخوشی تیا سو
 وتم مامه تو بو چی نایت تژ تاوه
 من سوار بکیتو مانکوم
 بحسینیتیهوه منیش له ریکاو بان
 خدمت اولاغه کانت لکل ده کمو له

خیال سفر له کل مالو مندال
 تکبیر مان کردو قرار مان نا که
 مرغی بکم بلکو هیچ نیی اداره مالو
 منداله کم پیک بینم منداله کانم لو
 ممانکته بجی هیشت بو خوا خوشم
 ناوی خوا م لی هیتاو هلسام روم
 کرد بو بهروژور وتم ولات اسلامه
 لو سهره به اسلامو پیاو چاله زورن
 یاز بهی زکتری اذن ، منیشی
 مسلمانم اچم بلکو بهر نوعی بسی
 اداره ام زستانه تامین بکمو بسی
 هینمهوه بو منداله کانم دو ۳ کلیرم
 بسته پشتمو شون کاروان کونم او
 روژه به بیان رویشتم فقط چونکه
 قت به بی نمرویشتموم زور هلاکو
 ملدی بوم له پاشی چهند ساعتی هیز
 له اژنوم برا هر چندم کردو گوشام

خوا به خیری بگیری :
 شهویک له خو ما و افه دنیا دا
 گیرم خواردوه صاحب کولفتو
 مندال بی پولو بی پاره دست سپیو
 بی مایه ماومهوه زور احوالیکی
 خرابو ناخوشم هیه هر بیس
 اکه موه له بر خومهوه اهلیم یا بسی
 چی بکم چون هول بدم شتیکم
 دست کهویت اداره خومو مالو
 مندالی بی ریک بخمو له ژیرس بار
 قرضو نه بونیا در بچم هر چند
 سهرم هیتاو برد غر سفر کردن
 هیچ چاره یکی ترم بو خوم نه دووزیهوه
 وختیش اخرو اوخری پایزه ساردو
 سهرمایه زستانیش له پیشه بهیه
 بهری دوره تامین اداره پیش لازمه
 به ناچارو و اعلاجی کوتمه سر

مه پتر قینی هل دهستی له بهر
 خوبهوه دهلی شیره شیری چیته وا
 دهزانی بو مه بدان داری سوارست
 دهین ؟ نم خه لکانه راده کهن لو
 دهمه نه محمد پاشا با نم توانجه بی
 نهدا به گوی دا بانک نه کا مه پتر
 نهمپ بیته رهو نیه . بی نه نیتسه
 ناو زهنگی وه رو ده کانه سوپا وه به
 دهنگی بهرز نهلی مردن مردنه لنگ
 براونن چه ؟
 تا نم سهره سر بی پشت ناکانه
 دشمن

خه بهر که شته نه محمد پاشا که
 وا له لشکری لیران که بیه مهربوان
 دیوانیان گرت وتیان که سمان لایه
 وه له شکرمان بلاوه با رهوی سو
 بکهین بو که لاله ، که له شکر
 کویوهوه نه دین به سهربانا .
 له سر نهو بر باره خوبان
 کو کردهوه بو رهو . نهو به بانیه
 نهمپ بو شا زین نه کهن که برون
 رهوی بو بکن مه پتر نهمپ له
 نهو له دینته دهمهوه نهمپ دست
 نهمپ کا به چه پوکان وه نهمپ نهمپ ،

(غداره) ی ناودار بهوه ههلمه تی
 برد غداره ی که بانده بر بهری پشتی
 له پشته وه به کانه به کی تر به لامزی
 دا جو امیر اغا چاوی لی بو رمیکی
 زهرک کرد رم چه قیه پشتی به کانه وه
 به کانه تراکی نه کردو رم به پشتی بهوه
 به کانه تراکی نه کردو رم به پشتی بهوه

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner, including names like "جمیل صائب" and other illegible text.

ایشه کانتا یاریست ادم کابراکه
 پیایکی باشی بو وتی هزار چار
 ممنونیش اهبم . بهو رنگه هزارمان
 داو ریک کوتین بو خوم سواری
 اولاغی بوم هاتین به ریسوه .
 او شهرو دوزه به رحتی و بهسی
 قورتو ام بهرو او بهر هاتین بهریوه
 هیچ سفلیتمان نهدی نه پاش شهو
 وروژیک اتر کیشینه حدودی او
 ولاته که بوی اچون یاخوا « دشمنی
 ایمالت بی » او روزه نه سه چوادلاره
 چمده اشقیا هاتنه سر ریکه مان
 اه بو به تقو هور تفنگ و سرو هسرا
 فقط کزواته کی ایبه قلله بالغ بسونو
 همو تفنگیان بی بو لیر اوه چمده کان
 هیچیان زوریان به سهریاتا نه اشکاو
 اگر اتهوه .

شهو له منزل مایه وه صبحی
 که کوتینه ری یاخوا هر دشمنان
 بی بی نی لم پنا کردو ولسو کوردده
 شیو هر فرکا فرکای تمیده وجرده
 بو پول پول اهاتنه سر ریکه مان
 وقدری شه تفنگ اکرا وظفریان
 نهایرد وخریان ون اگر د هتا دمدم
 عصر بم رنگه رویشتن به زیوه
 منیش چونکه له عمری خوم احوال
 وام ندیبو زور اترسام هر لکل تقه
 تفنگی اهات وخته بو روحم بچی ام
 وت اها هر ایستا اکوزیم لپاشان
 کاروانچیه کان و بیان ایبه هر
 چه کمان کردوه امی امشه و خومان
 بکه بنینه ناو شار چونکه اگر امشه
 لم ناوه دا بمیننه وه ام جردانه بیانی
 چند طاقمیکیان ک اکوون وینه سر
 ریکمان و هرچی خرابه به سرمان
 اهینی قراربان دا به همویان که
 نه وستن و لی خوردن او شهوه هر
 خویان بکه بنینه شار منیش

ام قرارم زور پسی خوشبو
 چونکه ام ویست سعانی زوتر بکمه
 جی مقصد وهو امیدیکم لوی پیک
 بیتو لهم نارحتی و ترسو لرزه
 نجاتم بی و لام و ابو هر بکمه اوی
 ایتر نوره فرحی و خوشیم امی .
 دنیاش له پاش نیوهرو بو به
 هورو هلا کزه بایکی زور ساردی
 بت جار جار بروسکو و چخماخه
 ادات پاش عصر تنوکه تنوکه دایکرده
 باران ایمهش هر وا ارون والین
 لسر خوا هر چونی بی هر بروین
 چاکه خیرا لیمان خوری هاتین بهر
 روزه بارانیش هتا بی زیاد اکات
 منیش له سرمانا وخته زیره بکم
 شهویش همت به سردا تازیک و
 نوتکه اصلی امیه الین « تاریکه و
 کلالی له ناو » شهو بو به تاریکه و
 اموسته چاو کس بهری پی خوی
 نه اهینی ترسو و لیر . سرماو
 باران زندهق دار زندهقی اچو
 بارانیش وکو کونده سروه زیر یته
 خواره وه کی کم ایستا کم شصت و
 رهبله کلاو بسر اباری لم لاولو لاره
 لافاو هلساوه به باوه ام بازانه ای
 هینی ایذا به سهرو چاوی انسان
 دا قورو چلباو کردو لولیکه العیاذ
 بالله منیش او له تبل سرمه وه دینه
 خواره وه له بری پیمه وه اچورینه وه
 لرزه لرزی بدنم فرچو هوردانم اهات
 دزوی وشک له بدنما دانم بو هر خیرا
 خیرا امپرسی اموت زوزمان مساوه
 بگه نه شار بان نه ایان وت هیشتا
 ماومانه تاو تاوه بهو حاله وه له بر
 هیلاکی و ماندوبیتی خویشم اهات و
 ونه وزه کوتیم بوم له پرکا کره که له
 زیرما سر سمیکی داو گرم ها زا
 اه پریم و خبرم ابووه نختی چاوم

اکلوفتو به هوش اهاتمه وه ورده
 ورده بیریشم له حال خوم اگرده وه
 چونکه له عبرات بخوم سفری وا
 نارحتم نه کردبو پشیمانیم حاصل
 کرد .
 لم ناوه دا لهو قیامتدا دیسانه وه
 له دو ۳ جیکه تر جرده هاتنه سر
 ریکمان کوره معرون روتنه وه بن کوره
 نینه پیشه وه اکوزین تق و توق
 تفنگ گیزو هور کوله به پنا
 کویچکه مانا وخته بو روحم بچی له
 ترسانا هر اوه بو زرم نه اکرد
 ترسو لرزو دله کوتی وره بم حاله وه
 هر سعانه نه سعانی امهیش یخت
 بگری هر ارویشم ام وت یارین تو
 نجات ددی نجاتی کی اگینه فره حی و
 نجاتمان امی خلاصه سرتان
 نه ییشیم سمات چوآزو پینچ بسه
 دواوه له دوره وه دنگ سگ ور هات
 وتیان اها او نریک بوینه وه له دلی
 خوما شایتمانیکی به حقم هینساو
 خوشی خوشی کونه دله وه او لسه
 ساردم له خوشیانا گرم بوه وه وه
 زندو بومه وه ورده ورده هاتین
 روانیمان له دوره وه تورو سکه چراو
 اگر درکوت وتم اوخیش اوخیش
 شکر ورنجاة بو بم حاله وه هاتین
 گه بیشتینه قراغ شار امجاریش
 قدری شکر خوام کرد که له و
 رذالت و مصیبت نجاتمان بو
 وگیشتنه فرحی .
 گیشتنه شارو اول قورت سیرم
 کرد لو نیوه شه وه دا له قولنه کسی
 قراغ شار سه کس به تفنگه وه
 ددیزن وتیان کوره معرون بزاین
 ابو کین له کویوه هاتونو چیتان
 بی هیو بو کوی اچن کردیان به
 یروانه لایمه ۶۴

توغری فو تو تته کرم ئا ودا

توغری فو تته کرم ئا ودا

مولگهی کوروه وری و قور به سهری به بو نهوانی نم فمره نههینسه بهرهم .

بهلی له دوروه وهك دیمه نیکه نیکه کیشراو و ابو ، بهلام هر نهونده بیار چاوی به دانیشوانی نم شوینه نهکوت ئیتر ئهوا ژبان و ناوی ژانیشی اله بهر چاو نهکوت شان به شانی تووله ریسه که ، جوگه بهکی گوره و درژ نهووه وه

زهندولی وای تی کهوتبوو ، که پیاو زور ئاگادار نهبوایه قاچی تیا وون نهوو .
نم توله ری به ، ناو ئه وه هموو پووشو زهمهندهی نهبری بهر و کیلگه و چینراوه کان که تا چاو بز کا نم دهشته سهوز نهچوه وه گهر بهکیکی نه شارزا بیدایسه وای نهزانی ئاخوچ فمرو بیریکی تیا بسی ، بی نهوی بزانی که نم شوینه

توو له ری بهکی باریک له بهر دهی ئاوی بهوه درژ نهووه وه ، له نیوانی ئه و پووشو زهمهندهی که به قهه بهزنه زهلامیک ژاست بسوو بووه وه وه بیاو گهر نا چار نهبوایه نهی ئهوبرا به ناویا بروا له ترسی رهش مار که همیشه جرت و فرتیاں بو به ناوی دا .
جگه له وهش زهوی بهکه ، له نهجامی بی ناوی و ووشکی درزو

باش ماوهی مدر نهک

کاری مدیره کانی تر هات . چونکه نم سهرنجامه ناشیرینهی چاوی گهلیک مدیرانی ترساند . وه له گهلیکیشانی گه یاند : « که ئه گهر گهل و نیشتمان ئاواره و بیچارهش بن ، خوا بهک بهو سهروه هه به که له روزی تهنگانه دا بکهوتنه فرایان . دهستی بیروزی نیگه هبانی بان به سرا بکیشی . تهخت و تاجی ئازادی و زینده گانی بان دووباره بی بهخشیته وه . وه تو لهی چهنده سالانه بان له ناکهس به چه و زورداران و ناله باران بو بکانه وه ! »

مدیر بهگه به خوی و دوبار گهل و بهلی ناو ماله وه ، به کزولهی گوج نهکانه وه بو شار .
پاشان زانیان که مدیر بهگه پارهی چونه وه شاری نهوه ، به ناچار گهلیک شتومه کسی ناومالی فروشته . که هه ندیک لهو شاننه تهختی نوستی و دانیشتی و هه ندی چینی و مهسینه و سهانی باخهلی بووه ئهسبه کهی !
بهم رهنگه نهجامی مدیر بهگه بهم نه اندازه سزابخشه گهشت ، بهلام هر چو نیک بی مدیر بهک به

دهردی سهری و نهخت و سزا سهری تی کرد . لهرکو ئازوژی تهختوشی ههراسی بی هه لگرت . هه رچی دهست کهوتبو هه موی به فیرو له ناو برده وه ؟
زوری بی نهچو ئه مانسه دم سهرداره کانی مدیر بهگه کهوتنه وه . ئیواره بهک له تهنگی بانگی شیواندا ، له ئاگاو مدیر بهگه به فرمانیکسی کو تو بز ، دهستی له فرمان کیشرا به وه . که بهیانی لادی بهکان بو نوێژ ههلسان ته ماشایان کرد ئه و !

له هه ندى شوينا وهك لى ئى بتووى
 ۱ دووز نه كه وتوهوه و پىچاوه پىچ به
 قهوه لا بائى گوردو گنه تهنه لانا
 لغوونىشتا بهر وه گىلگه و چىنراوه كان
 ۱ تا ئوبانر نه و پىچاوه چو گنه تهنه
 بىچووك به چو كى لى جوى نه به ووه وه
 ۱ وهك شا ده عاونى خون تىن و تاوى
 له ده به گىانى زهوى و جمو جرانى ،
 بهر هه مى نه كرده به بهرا . تنسا وى
 لى له هاك به جوى گىم له ووه وه
 ۱ وهك زاگر دوو بهك هه ناسه بر گى
 پى نه كه وتو له نه جانا توانى
 روونىشتى نه لما وه نه كىلگانه
 كه كه و تونه دامىن له بهر لى هىزى
 ئاوه كه پاراوه نه كران ، به تابه تى
 نه و چوره ئاوه كاتى تووشى
 زه نوليك نه و نه و نه و نه به
 دىبارى بهر دانىشى خوا نه زانى كه
 پر نه بو . نه و كشتو كاله كه له
 خوار نه مينا بوون هه مېشه زه ده هل
 همراوه ووشك بوون به تابه تى
 نه و نه كان له لاگانىان وهك گوى گه
 شور بو و نه وه .
 خور ورده ورده رىگه هه مېشه لى
 گر نه بهر ، تىشى ئاگرىنى به سهر
 زه مينا بلاو كرده وه . رىبوار له ناو
 نه م زه مته به بهر همرايه كسه
 سهرى نه زه نگانى وه ، تا خوسى
 نه كه انده به كىك له كه بر نه مى كه
 له سهر به زانى وه با . نه زمسى دا
 قوت كراوه تهره به هېلاكى مهر گه
 نه چوو .

نه و روزه (مینه رووت) زوره ئاوى بوو
 بهلام بر نه گه تى نوره (سىبهرو)
 كسى بوو كه ههردوو روز نارووك
 لى نه گرت . ههه نه و نه روزه
 سهر داها ههستى به وه كرد كه
 سارو تىكه وورده وورده وهك

مىزووله له نىنوگى به به وه و اوسرى
 ههه نه گه تى تا هه موه گىانسى
 تهنه به وه ،

به لى هىزى خوى كوتا بو ناو
 پنا له تووتنه تازه چىنراوه گه ، خور
 دهستى كرده بوو به سهرم بوون .
 (خهزىلى) لى زنى له زىر كه بهر شهقو
 گىره كه - كه وهك مروفكى لهش
 نارىك و ابوو - خه رىكى لىشس و
 گازى ناو مال بوو تاوو مشا كه
 بچوو كه كه لى ، به چاوى نه شورو
 ، چام به لرو تىان داها تىبووه خوار وه
 لارى بان نه كرد .

نه و ته مى وا دنيا سهرم داها تىبووه
 دهس كراوه به تووتن چاننن ، نه
 خوى نه تووتنه كه تىر ئاوه بوون
 . بو بهد بهختى نه م سال كه وتوتنه
 دامىن هه موه كه سىكه وه . جارى
 تا خىراو بو ئاوه كه نه گىرا بوو . خو
 نه م ههه ئاوى بهر نه كه گهوت ،
 چو نكه نه وانه مى ژور نه م ، بسى
 بهر وا به ئاوه روى خوربان ئاوه گه بان
 بهر نه و نه وه ههه به گه به ئاشگىرىك
 ناو دالى دا نه كه گهوت .

مینه زور جار كه ئاوه كه لى
 نه براو به جو كه كندا ههه نه چوو ،
 وه كه چاوى بهم لى به زه لى يانه
 نه گهوت ئاوه گه بان بهر داوه ته لاي
 خوربان به پىانووى سارداو پر گردن
 وه با تهماته و بىستان ناو دانسه وه
 ، هه ناسه به كى ساردى ههه
 نه كىشاو نه مى گوت :

«خو نه لى نه هه تىن تىراو نابىن
 نا»

بهلام ههه نه و نه ده خوسى بوو تا
 نه گه به شته وه سهر زهوى به كه لى ،
 ئىر ئاوه كه بهد و به وه چور بسى
 نه كرايه وه .

بو بهد بهختى له نوره ئاوشا ههه
 ئاوى بهر ناكهوى ، خو له و مىراوه
 كه دا تراوه ، سل له هىچ نسا گاته وه
 دادى لى نه و ايانى وهك نه م ناوسى
 ، كى مرىشى نه له و تىر بو بهر لى
 نه و زىانر تىراوه :

به هه ناسه لى بزوى به وه ، خاگه
 نازه كه لى خسته سهر شانى ؛
 «لى خوزايه بو نه م لغزو تى به
 وازم لى نه هىشى ، به تووتنه تىنى
 وه جاخت بم «سه له نه لا» لى لى
 مرىشىكت و تىست بو سهر قه لى نه
 من دوانم بو هىنايت . نووشته لى تو
 تا ئىستا بو هه موه كه س كرايه
 بووه بو منى چاره رهش نه بى و
 جى هىچى نه گرت .»

به ده و ور نه وه گه به شته ناو
 تووتنه تازه چىنراوه كه لى ؛
 «نه گه نه موه كه مېك و بىدانىان لى و
 زوو زوو ئاوه كه م له دوو نه بىرن
 نه و تووتنه كه م سى ناو نه كه موه
 نه هه سىمه وه ، نه گىنا تا زوره
 ئاوىكى تر به خوا ووشك نه بى ههه
 نه بىروكى .»

زور به وور وه . ههه چه نه هىزو
 تواناى نه بوو ، وهك نه و نوگانى
 شكابى و باله كانى ئىسقانىان تىا نه بى
 - خاگه نازه كه لى ههه نه سهران و
 دىراوه تووتنه كانى بهك له دوا بهك
 پاراوه نه كرد .

«جارى ئاوه لى باشه گه چور
 برى نه كنه لىم .»

روزانى تر كه ئاوه كه له دوو نه بىرا
 «خهزىلى» لى بانگ نه كرد بو نه و لى
 به ئاوه كه كندا ههه لى چى و بزانى له
 كوپوه گىراوه ، تا بوى بهرداته وه .
 بهلام له وه ته مى گه ماله كه لى
 «جهه به شى» گر توه تى و تا

نیستاش برینه‌کهی چلاک نه بوته‌وه
 - خو چوار پینه‌شی کهن ناویری
 به ناوه‌کهدا همل گمیری ، ناچار
 نه‌بوو خوی بیچی .
 « بهلام خوابه بو هیز له نه‌زوکانه
 دا نی‌بهو ناتوانم خوم به سر پیوه
 بگرم ، خو نم قوره‌ش وه‌ک بیشت
 وایه به خاکه نازه‌کوه نه‌وو‌سیتو
 به جاری قورسی نه‌کات همر بهری
 نادات . »
 سی چوار جار خاکه‌نازه‌کهی دا
 به بهردکا ، بهلام ته‌نانه‌ت
 باله‌کانیشی ستو بی هیز بوونو
 بوی را نه نه‌وشا . به نووکسی
 جاش‌کوشه‌کانی پی‌سی دهمسی
 خاکه‌نازه‌کهی باک کرده‌وه .
 « نه‌لی‌ده‌ستو قاجیشم له
 نیشس کردن بیزار بوون له ده‌ک بهلام
 لی دان ، نیوه‌کهی واتان‌الی
 هاتووه !؟ نه‌لی همر نیوه نه‌بوون
 (قاله‌ی) جوانه‌مهرگتان نایه
 گوره‌وه ، نه‌لی بو نه‌وسا وا بی هیز
 نه‌بوون له تاو (قاله) دا !؟ نه‌لی
 خوابه بو منت بو بخم و خه‌ف‌ت
 هیشه‌وه ، نه‌لی منیش همر وه‌ک نه‌و
 نو به‌تیم نایه‌تی ؟ بو نه‌مردو منیش
 بو کویره‌وه‌ری مامه‌وه ! له پر
 ناوه‌که چور بر بوو له دوا‌به‌وه .
 « خو من تازه هاتمه‌وه . نم
 ناوه بو وای لی هات !؟ ره‌نگه
 له لایه‌کوه شکایی . »
 بهم هیوا‌به‌وه به جوگه‌کهدا همل
 گمرا ... ناو نه‌بوو ، ته‌نانه‌ت
 جوگه‌نازه‌کیش وه‌ختا بوو له
 تینوانا بخنکی . سرکه‌وت بهلام بی
 سوود ده‌نگ و ره‌نگی ناو همر دبار
 نه‌بوو ... له دووره‌وه چاوی به
 شتیکی سپی که‌وت لهو بیچه‌ی
 - ۱۶ -

که جوگه‌که نه‌سوورینه‌وه به‌لای
 کهنده‌لانیکا .
 له گمرمان میشکی نه‌زرتکا‌به‌وه ،
 چاوی تینی زور سه‌بر کردنی نه‌بوو ،
 که‌لله‌ی سه‌ری وه‌ختا بوو له سه‌ر
 سه‌ریشه شوق به‌ری ، که‌میک له
 جیگه‌کهی خوی وه‌ستاو سه‌بری
 شته سپی‌به‌کهی کرد ... به‌لام
 نه‌ی زانی چی‌به .
 روشت تا که‌می‌لی‌ی نزی‌ک
 بووه‌وه ، به‌کم جار وای زانی حاجی
 له‌قله‌ته ، بهلام که زباتر نزی‌ک
 بووه‌وه ، سه‌بری کرد وا زه‌لامیکه
 له سه‌ر قه‌راغی جوگه‌که‌دانیشتووه ،
 که‌لی‌ی وورد بووه‌وه بوی ده‌رکه‌وت
 که (سوفی ره‌شه) ی جووانسی
 برنجه‌له ناو‌نه‌و قوررو ناوه
 دانیشتووه و ده‌ستی به‌و سنگانه‌وه
 گرتووه که له قه‌راغ جوگه‌کهدا
 چه‌قینراوه بو پته‌و بوونی نم
 شوینه ناله‌بارو کم گنه .
 سوفی ره‌شه بانگی کرد :
 - روله وا ناوه‌که لیره شکاوه ،
 گمر نه‌گه‌بته قریام به جاری هلی
 نه‌دری و به گران بومان چاک
 نه‌کرتی‌وه . .
 له سه‌ر حالی خو‌به‌وه به‌زه‌یی به
 مام سوفی دا نه‌هات :
 « قور به‌سره نه‌لی‌ی گاشه‌به‌رده
 له‌وی داتراوه ، خو گمر من
 نه‌هاتمایه نه‌بوا‌ه له‌وی سه‌وز بی‌و
 بروی . »
 - مام سوفی ، نوبه تیم هاتوتی ،
 همر وا به حال خوم به سه‌ر پیوه
 نه‌گرم .
 - روله خوا گه‌وره‌به . . من زور
 نارحتم ، ناوه‌کم بو به‌ر به‌ست
 ناگری . ده بزانه هه‌ندی بنچک

همل نا‌قهنی . تا زوو که‌ی ذره‌نگه .
 ده‌ستی کرد به بررینی بنچکه‌گیا
 به قوره‌وه نه‌ی بخسته لایه‌کی مام
 سوفی ، نه‌ویش ده‌ستیکی نه‌خسته
 سه‌ر تا ناو نه‌بیات و به ده‌ستی‌کیش
 خوی گرتبوو به سنگه‌کانه‌وه .
 به‌و که‌نه‌فتی و نه‌خوشی به‌وه ،
 ماوه‌به‌کی زور خاکه نازکاری کرد ،
 مام سوفی‌ش انه ناو ناوه‌که وه‌ک
 مرشکی ناوه‌رووت کراو ، گمر نم
 کانه نه‌بوا‌یه سه‌ر به قوری نه‌هینایه
 بی‌که‌نین . بهلام مینه‌اله جیانی
 پی‌که‌نین گله‌یی له به‌ختی خوی
 نه‌کرد :
 « تینجا تو خوا روژو کات نه‌مابوو
 نم جوگه‌به بشکی نه‌مرو نه‌ی !؟ »
 گه‌و ماوه‌به‌دا چهند که‌میک مینه
 ئاسای به ناوه‌کهدا هاتنو پاره‌متیان
 دا ، به هه‌زار جال توانیان سه‌ری
 ناوه‌که بگرنو ته‌هیلن به‌که‌نده‌ره‌کهدا
 بروات .
 گه‌رایه‌وه بالام همر وه‌ک تل
 بیه‌وه وایوو ، روژ به ته‌واوی
 دره‌نگ بوو له منانه‌کان به‌ولاوه
 که‌س له ژیر که‌بره‌که نه‌وو ،
 نه‌وانیش تاکه‌دای گرتبوون مشه‌بان
 له دووره‌وه نه‌هات :
 « به خوا نه‌وانه‌شم بو نابنی
 ... قاله ئاسایی . »
 خه‌زال به چنگه‌رنی خه‌رکی
 ناودان سوو ، تازه ناوه‌که
 گه‌شتبوو .
 هه‌موو گیانی تینه‌ووی
 جه‌سانه‌وه‌و راکشان بوو :
 « راکشان و جه‌سانه‌وه بو نیمه
 نی‌به له چه‌وسانه‌وه به‌ده‌ر ، که
 راکشان ، نه‌بیسی راکشانسی
 به‌کجاریمان بی ... بی هه‌لسانه‌وه

کتری به ره شه که له گمل
 چه چوشه که هشتا له ناو
 ناگردان بوون ، دهوربان به ته پاله ی
 سووتاو همل چترابوو .
 به بی هیزی بهوه بهره و
 ناگردانه که چوو ؟
 « وا چاکه دیشله بهک بخومه وه
 . . نالین دیشله مه بو نوبه تی
 باشه . »

سهریکی راوه شان :
 « له کوی وایه . . خو گمر نه م
 قسه به راست بوایه ، نه بوایه نیمه
 هرگیز نه خوش نه کهوتینا به . »
 به جووت خه تی نیوان توتنه که ی
 خوی و (عه ولا رهش) دا هانه خوار
 لاکه ی ایوه نعمات و به لادا نه چوو .
 زور بی هیز بوو ، نه وو زهی تیا بوو ،
 نه توانای بیر کردنه وه ی هه بوو .
 له ناو تروزی به کانی بهنا جووت
 خه ته پر له گوله بهروژه کان شتیکی
 ره شی دی :

« نه وه گوینه وه ساری
 گویره که کهمان بو لیره کهوتوه ؟ ؟
 ذانه و به وه هملی گرینه وه . . له
 پر رهش ماریک به قهد نه ژد به پایه ک
 خوی به دا دا ، خوشی نازانی که
 چون بیوه ی نه ده . . راپه زینی
 راپه بری وه که هرگیز نه خوش
 نه بووی . . . باش کهمی دله کوتی و
 به خو بی کهنین :

« پیروی به دبه بخت گوینه وه
 ساریشی لی ده بی به ره شمار . »
 دهستی کرده وه به تووتن
 ناودان . خه زمال له سهر پشته
 دیراویک دانیشتیو ، بی دهنگ
 نمیش وه که قورمیش کرابی ، بی
 بیر کردنه وه دیراوه کانی پاراو کرد .
 هچیان وورته بان له دم نه

نه هانه دهر وه که له گمل به کا ناکوک
 بن .
 روز به ته واری درهنگ داهات ،
 خور به ره و ناوا بوون نه چوو
 تیشکه سوورو زهرده کانی له سه
 شاخه که نعت ووت دوعا خوازی
 اله زه مین نه کن
 رووی کرده ژنه که ی :

« وا روز ناوا بوو ، برو لای
 متداله کان . . دوابی فانوسه که ش
 بینه و وه ره وه »
 بی دهنگ کردن خه زمال له
 شوینه که ی خوی هه هه هه . دوا ی
 چند ههنگاوک روشتن :
 - نه ی پاروه نالیک ناخویت ؟
 بخو تو له به پانی به وه مورت
 نه شکاره !!

- هچم بو ناخوری . . . زوو
 بروره لای مناله کان . .
 نا ، که فانوسه که مت هینا نه وانیش
 له گمل خوت بینه .
 شه ژ تاریک بوو ، به ناستم
 نه ی توانی ناوه که بینه ، ههر
 چاویکی کردبوو به چوار تا دیراوه
 تووتنه کان باش بینه که پر نه بن .
 چند جاز چه تی به ناو قوری
 پشته دیراوه تلیساوه کانا :

« بو نه گبه تی تاریکه شویشه . .
 نه و فانوسه ی بو نه هینا ! »
 دنیا کش و مات بوو ، دهنگی
 هچ نه نعمات له قیره قیری بوق
 به ولاره . . . قررر . . . قررر وه که
 گهره لاوژه بو به کیان نه سنده وه .
 نه م دهشته نه دویره وه نعت ووت
 چراخانه به . . . ناو به ناوک
 گوینه به کی ناگردار ، سوور ، با
 سهوز ، وه که گوله نه ستیره همنی
 ناسیمانی بو ماوه به کی کهم نه شیوان و

نه کوژایه وه .
 خه زمال چراکه ی هینا . مناله کان
 وه که جنوکه به دهوری باوکیاتا
 نه هاتن و نه چوون ، تاکه که میک
 بهری دابوون وه که له ده ست
 درنده به کی گهره زرگاریان بوویت
 وا بوون . له بهر روشنایی
 فانوسه که ، که به ده ست خه زماله وه
 بوو ، به وه ستای قوری همل
 نه گرت و ده می دیراوه کانی نه گرت ،
 یا نه ی کردنه وه . ناو به ناو سه بری
 مناله کانی نه کرد ، له دلی خوبا
 نه ی ووت :

« له م به قوری گیراوه منال خو
 ناییتی . . . وا گهره وه که بچوک
 لی نه کاتوه لینجا منالی به سزمان
 چون بهرگه نه گری . »

هستی نه کرد که ووژه و توانا
 وورده وورده له نه شیا نه چورینه وه
 وه که بی گوشن .
 « نه و ماکاوم ماوه ، له سهر
 سکیش بخشم ههر نه ی
 ته واری کهم . »
 نه و کانه خاکه نازه که ی له
 دوژمنیک لا نیک قورس تر بوو ،
 چندنی نه کرد بوی بهرز
 نه نه کرایه وه همل نه نه سوورا .

باش نه وه ی دوا بینه دیراوی
 ناودا ، به ته واری شل بوو بوو ،
 ناوه که ی به جووت خه ته که دا
 بهردایه وه :
 « لینجا بو ههر کوی نه چنی
 با بروا . »
 پیلاوه کانی خسته ژار سه ری ،
 له سهر پشته دیراویک ، لسی
 بال کهوت و لخیکی خوشی ی
 همل کیشا :
 « ئوخه ی خو تووتنه کهم ناودا . »

چاره که سده به کی دوورو دریز
 به هموو نرلو ژان و ناسور یکی بهوه
 جوتیاران و زحمت کیشانی
 ناوچهی (سویه بل) له ژیر زه سرو
 زهنگی (جه و هر ناغا) دا به ن
 نالان، بهر هسی ره نچو ته قه لایان
 زهوت نه کراو به تالان نه سرو
 ته نانت به چاوی نازه پیش سه سر
 نه کران

دهست رویشتی و زورداری
 چه و هر ناغا میراتیک بوو له بناوو
 باپیرانی بهوه وی جسی مابوو .
 بنه ماله کیان زور له کونهوه کارو
 پیشه یان رووتانه وهو نازاردانی جور
 به جوری دانیشتوانی ناوچه که بووه
 تا گه بیوه بهم . نه میش له سر
 ههمان رگه شوین رو بیوه و به
 وو لای نه داوه !

ناغا شیوه به کی تایه تی هه بووه له
 تسی کردنی دانیشتوانی
 ناوچه که ی دا . رووی دابی روژیک
 له روژان جووتیاریک سر پیچ به کی
 نشان دابی یان به فرماتیک له
 فرماتیکانی همل نه سایی، گیروده ی
 چوره ها شیوه کانی دراکاری و
 هلاکاسین و لیدان بووه و به دوای
 نه مانده ها همووی هینراوه به
 چشنی تو له و تانچی بهت کراوه و
 سنگیکی بو چه تیراوه و له پال
 نه واندا به دریزای چند روژیک
 بهستراوه ته وهو یج بخوراکیک بو
 نه وان تمرخان کراوه و تراوه ته
 بهرده می و چ کرده و بهک له گنبل
 نه واندا کراوه هر به و پی به
 کرده وهی نه میش کراوه .

خو گهر رووی دابی که سیک دزی
 کرده وه کانی دوو بستی، یان
 ناره زایی به کی نشان دابی یان به

« چند قه لای زورداری
 سهختو به سام بسی
 خوی فاکری له ناستی
 هملتی زور لی کراوانا »

ظاهر صالح سعید

بر یاریکی گرنک

بیرا هاتی هانی خهنگی بسدا بورا پیرین و زرگار بوون له چنگی
 دهره به گایه تی نهوا بی سرو شوین بر اوه و نیر لهو روژه به دوواوه
 نه پیراوه ته وه .

بهو رهنگه و بهرانه سر نه و ماوه دوورو خریژه نهه حالی نهو
 ره شو رووتانه بووه به دهستی به وه و سه کوزر کرابوون له ناستی هموو
 مافیکیان داو دم کوت کرابوون له هموو داوا به کیان و کارو پیشه یان
 زووخاو خواردن بووه، تا همه و نیواوه ی روژیک زستانیکی سهخت
 له کاتیکدا که کله به فره کان به هیمنی نه هانه خواره وه و نه پشینه
 سر بهک وهک نه مانیش له ترسی ناغا توانای نهوه یان نه بی نهختی به
 توندی دایمن . . ! له ههمان ناوچه و له گوندیک له گونده کانیسا
 جووتیاریکی زهر دو لاوازی دهستی زورداری و چه وساته وه سر پیچی
 نشان دا، له بهر فرمانیکی چه وتی ناغدادو پی تی توند کرد له زهوی که
 سمری دانندی و بهو کاره هر گیز همل نسی !

نهم کرده وه و سر پیچی به گرو تینی چه و هر ناغای خوش کردو
 خستی به خولیای نهوه ی به جووتیکی که پیر له سزا دانی نهو کابرا به
 بکاته وه، تا به هوی بهوه نهوی به به کجاری بی تسی کاو چاوی گشت
 دانیشتوانی ناوچه که شی پی شور کات که هه تا هه قایه جار یکی تر پیر
 له شتی واکه نه وه و نه توان بهو جووه کارانه هملسن !

بو نهو نه بهسته خوی بی دهنگ کرد تا تاریکی شهو به ته واری بالسی
 رهشی کیشا به سر زه مینا، نهو کاته بلنگی همه ی جهرده و چاوه
 سووری کرد که ناماده ی هموو فرمانیکی بوو، تا پشیرینه گیانی
 کابرا بو نهوه ی پی را بگه نی که :

● بر یاری ناغایه نه بیت هر نه و شهوه کچه که ی بنیرینه خره تسی .
 همه به گورچی رانه بهری و ملی ری نه گریتو به گه شتی راسپارده ی
 ناغای به کابرای جووتیار نه گه نی .

کابرا به بیستنی نهو راسپارده به دهه و دهست له نیازی بیسی ناغا
 نه گات و بوی دهر نه که وی چی له زور سهرا به، بویه دووا نه ندامسی

لهسی یه ته لهرزینو به ده میکی
تیکمل و بیکه لهوه نه پرسی :

● حمه ناغات کچی منی بو چی به ؟
حمه پیلوی جه وهر دووای -
نهوی چه و تهو شیله به کی ته وای
نه دا ئینجا به بزه به که وه که زور مانا
نه که به نی لهلی :

● دیاره کارکی هر پی به پی نه گینا
به شوه توفه نم ریگه به بو نه نیته
به من

نم وهرامه بهس نه بیت بو نه ووی
کابرا که تلپی بکات وای لی بکات
به و پی به بیخیر ته وه گسر چی
نه نجامی هر چونیک نه بیت .
چون هاتوی وا بکه بره وه به ناغات
بلی نه و هیچ کارکی به کچی من نی به
ناموز گاری بکه چاکه وایه یاری به
ناگر نه کات چونکه نه نجامی ده ست
سو وانه .

به وهرامه حمه پی پیاوی جه وهر
ناغا ده ماری کرزو چاوه کانی وه که
هیله که شه تانوک دهر نه پیری بویه
هر له ودا نامبازی نه بیت و
نه که و ته کوتانه ووی سرو پوتلاکی
تا ماندوو نه بیت ، ئینجا به هر شه
کردن و جنیودان دینه دو واره .

به گمرانه ووی نه کابرا چی به خوی
ناگری به ووی همست نه کات و
مترسه کی چند گوره ی له سره
، یوه به گورچی رائه پیری و پهلوی
خیزانه که و کچه که ی نه گسری و
دو وای خویان نه خات و به و شه و
توفه که خه لکی نه ترسی نه و سما و
سوفه به دوری ناگر دانه کانیان بهر
ندان نه ناوای دو وریان نه خات وه
وه نه بانبا له کونه شاخیکدا دایان
منی و به پهل نه گمر ته وه ناوای و
دو وای کی ماله هاوسی کانی له هم مو

که بن و به بن ناگدار نه کات .

به م پی به زور ناخانی ناوای
سهرانهر له نیازی بو گمنی جه وهر
ناغا ناگدار نه بن .

نم هلو یسته نوی به ی جه وهر
اغا بهسی نه بیت بو نه ووی
ژاله موی ژیر خوله میخی قین و
بیزاری چند ساله ی دانیش توانی
نه و گونده بگه شینی ته وه وایان لی
بکات به جه ما وهر دو وایه کیان سویند
له سر - بویاریکی گرتک - بخون و
به لین بدن به به کتری که له وه زانر
چاو شورو پی دهنگ نه بن له بهر
دهم زولم و چه و سانه ووی نه و
زور داره دا که به و هم مو پیانو
خرایه ووه ناو هستی و وا ئیستا به
ناشکرا و راسته و خو چاوی بری و ته
نا بویان .

بو نم مه بهسته ده م و ده ست
پیک دین له سر نه ووی به زو ووی
هر به که بیان ده ست به نه نه و
چه که ی شکی نه به من و له و شوینه ی
بویان دیاری کراوه ناماده بن .

نیتر زوری پی ناچی که تیکرا
پیاوان و لاوانی تینوی تواله سندنی
گوند گرد نه به ته وه نه تقاو نه تقسی
مالی ناغا نه گرن و شوین و جیکه ی
خویان قام نه که ن و بانگیان لی نه که ن
که له وه زیانر زولم و زور داری قبول
ناکمن بو نه و یان نه و ته نه بیت
دهس به چی نه و گوندو ناوچه به چی
به لین و بو کوی سریان همل نه گرن
هیلی گرن ، و پی تو به کوی بیان
نه که ن گز له کوشک و به ره بان بهر
نه دن و دو وایه کیان له نا و نه بن .

ناغا و پیاوه کانی که نه و نه بیتن
ترس دایان نه گرت چونکه همست
نه که ن رووانی بر له ناز و به ختیاران

روه ناوا بوون نه چیت بویه نه که ونه
هره شه و گوره شه و به و شه و
ناو هستی ده ستیان لی نه که نه و کو بو
ما و به که بهر گری نه که ن تا کاتی
بویان دهر نه که ووی که نه و
هلو یسته یان هیچ سو و دیک
نا به خشی و ناگانه فریابان نه که ونه
بیری نه ووی که ریگه ی فرو فیل و
زمان لووسی به کار بین به ووی که
چارکی تر شتی و او رو نادانه وه .

بو نه مه بهسته زوریان نه گهل
نه لین به لام پی سو و نه بیت و نه و
ریگه به ش ناگانه فریابان چونکه داخی
دل و قینی دهر وونی نه وان زور به
هیتر نه بیت له فرو و فیل و تله که
بازین ، له بهر نه و به نا چاری و
بخمباری نه مال دینه دهر و و
نه که ونه ناو نه و به فر و به و شه و
تاریک و تونه پشت نه که نه ناوایی و
به به کجاری نه و گوندو ناوچه به
به چی دین .

نیتر له و شه و به دو واره بو
دو وایان جار دام و دهر گای
دهر به گاهه تی و زور داری
نه پجری ته وه و جویاران و رهنجدهرانی
نه و ناوچه به به به کجاری رزگاریان
نه بیت له ده ست چه و سانه ووه و
خوین مزین و به ره می رهنجو ته قه لا
زهوت کردن و هر به که بیان نه به ته وه
خاوه نی زهوی و زاری خویان و نیتر
برای ببر چاریکی که دهر به گدو
ناغا له و ناوچه به دا جی ییته وه .

نیستاش هم مو سالیک له و
شه و دا سر جه م دانیش توانی نه و
ناوچه به گرد نه به ته وه له و گونده دا و
تا روژ نه بیت وه نه دهنگ و به مزم
نه گیرن به یادی گور کردن یاسای
دهر به گاهه تی له ناوچه به باندا .

سرودی سه رکه وتن ..

نووسینی : م . نارام

به كيك له خهككه كه - كه نمختيك ناسياويم له گه ليا هه بوو - چومه پشه وه زور به تاهه زوویی نه وه داوام كرد كه چو نیتی به سه رهاته كه م بو بگیریته وه ..

له سه ره تاوه هیچ ناره زایی بیکی پشان نه دا ، به دهم هه نانه هه لکیشانه وه سه ری هه لیری و سه بریکی سه ره وه ی کرد وه کوو دلنیا نه بیت له وه ی که خشی هه لای دره خته کان به هوی تنو که قهوی قهوی به کانی بارانه که وه ، ئینجا سه ری شور کرده وه سه رنجیکی دا له گور هه لکه نه کان که به پاچ پهمره کانیان زهوی به سه خته کانیان نه کو تاو گنه سووره که بیان فری نه دا به دهر وه ، ده تگیکی نزمه وه ووتی :

چاویان نه بیئرا ، گولاله سووره کان به تکه ی بارانه که ئه لهرانه وه هه ندیکیشیان خوار نه بوونه وه نه که وتنه سه رزه وه ی و پاش ماوه به کی کم هه لسه سانه وه وه کوو شیین و رو رو بو مردووه که بکه ن که له ژیر دزه ختیکا له ناو تهرمه که نه دا راکشاپوو ..

جهنگاره ره کان هاتبوون بو نه وه ی بو دواچار هاوری شهیدیه که بیان بهری بکه ن بو نه وه ی شهیدیکی تر له کلروانی جهنگاره ره ان به خاکی کوردستان بسپیرن ، فرمیسک به چاویانا نه هه هاته بخواره وه بو پی په زاره هه ریبه که بیان خه ریکی ئیشیک بوو ، وه کوو گریان و خه قهت به نه تگی و پشم بزائن ..

« له جهنگه دا بریندار بووه به یارمه تی هاوه لیکسی هه لاتووه و گه ئشتووه ته وه ناودی ، وه له وه ی مردووه ... » .. به لام من به م وه لاهه کورته ساده به دلم ناوی نه ئه خواره وه ، تفو له معنه تم له شهیتان کردو جاریکی تریش له

سه ره های ماتگی نیسان بوو ، دهشت و دهر تازیکی سووری له گولاله پوشیبوو .. له راستی یا به هاری نه مال ئیجگار ره تگی و جوان خوی پشانی خه لکه که نه دا ، به لام که دل جی خوشی تیا نه بووه وه له جباتی به سته و گورانی به سوز : دهنگی ناله باری شهرو ته قه ی گولله و بومباباران هاته بهر گوی ، نه وا به هار هه رچه نه ده سه وزو سوورو راتراوه ش بیت هه ر خوی رهش نه نوینی .

له ترسی الیزمه ی باران - وه کو خه لکه که - خوم خزان دیووه به نا دار به روویکی گه وره وه که قه ده نه ستوره که ی به دهستی روژگه ر شه قار شه قار بو بووو .. بو سه بران نه هاتبووین ، هیچ خوراک و توشه به ره وه مزه و بخواره نه وه بیکمان پی نه بوو ، نه وه مه له بنده زور دوور نه بوو له دی که وه له هه نندی مه لسه وه به ناسانی نه بیئرا ، تاشه به ردوی درژگولله له م لاو لامانه وه قیت بوو وونه وه ، خه لکه که مه نگه و پی دهنگه بوون ، تارمایی مانه مینی له سه ره ی دهم

« ناوی سه ردار بوو ، کوربکی که له گه تی چوار شانه ی دهم و چاو بان ، له ناو هاوه ئه جهنگاره ره کانیان به هیمنی و نازایی نای دهر کردبوو .. له سه تگه ریکا که به سه ر رگا که دا نهروانی له گه ل که ریم ی هاوه لیا بهرام بهر دوژمن نه جهنگن .. دوو کوری گه نجی چاپوک به ک له به ک ئزاترو به جه رگه تر ..

دوژمن به هموو تینی ههله تسی
هینا پوهه سهریان ، گولله وه کو
بریشکه قرچه قرچی نه هات و به
سهریانا گیزهی نه کرد ... له
گهرمه شرا نه بن که گولله به
شانی راستی نه پیک و توانای تفهنگ
نه قاندنی نامینی .. که مریمی
برادهری زوری لی نه کات که
سهنگره که به جی بهیلی و تا خوینی
زور له بهر نه رویشوووه و به
تهواوی له گور نه که وتوووه -
بگهرته دواوه ، بهلام نم سهنگه
به جی هیشتنی به تاوان نه زانی :
- وازم لی بینه ، با لیره بهرمو
نه لین ههلاتوووه ...

ههله برو . . . تو برینداریت
خوین له زامه که توهه فیچقه نه کات
، ژبانی خوت په فیرو مده . پاش
نیستهره گز دیککی زور به قسه
کرد وه بو به کهم جار له ژبانسی
شورشا به پی پاشتی کرده جهنگ
... هه چو نیک نه بیت به سنگه
خشی له سهنگره که دینه دهره وه
... (نای ، خوزگه بریندار نه کرام
تا کوتای له گمل که ریما روو به رووی
دوژمن نهجهنگام ، خوزگه له جیانی
زامیک سه د زام نه کرده له شیانوه
(. .)

له دلی خو یا نم قسانه نه کرد سی
نه وهی ناگای له که ریم بی که به
تهقه کردن نهی پاراستو مه ترسی
گوللهی دوژمنی لسی دوور
نه خسته وه نهی نه هیشت سه
هه لبرن ..
رووی کرده شیوو که نه لانه کهی
پشت سهنگره کانه وه ، به توندی
دهستکی به زامه که به وه گرتوو
به دهسته کهی تریشی خوی به

داره کان نه گرتوه ، به لاره لارو
رته بردنوه زور جار پش که
نه که وته سه زهوی به په له کوتی و
چنگه کری دوور که وتوه ، تا
گه شته سه کانی که زور دوور
نه بو له دامینی دی به که وه له بن
تاشه بهردیکی گهره وه ههله قولاو
به جوگه له یکی باریک دا له گل
چمه خوره که به کی نه گرتوه ..
بیستا به تهواوی له کوری جهنگ
دووور که وتوووه و به تا ستم
گوی له دهنگی گولله به .. دهسی
نایه کانی که وه به لاره زوی خوی
تیر ناوی خوارده وه و لیه قرچ
هه لگه راوه کانی پی ته کرده وه ..
ماوه پیک له سه زهوی به که لسی
پال کهوت ، چاره کانی لیک نا به یانی
هاته وه بییر که چون دوا نان خواردن
تهاله وهی به جی هیشت و دایکی و
زنه سک بزه کهی بهری یان کرد ، وه
هه که بییری له کاره سانی جهنگه که
نه کرده وه دلی به خیرایی لی نه داو
مردنی بییر نه که وتوه ..

تینی ذابه خوی ، نهی بگهرته وه
مژدهی ساغ و سه لامه تی هاوه له کانی
به خه لکه که بگه بینیت که هموو
دلیان له مشتیا نایه و به بهروشه وه
چاره وری گهرانه وه پاشن ، هیچ
نه بی با له ناوه دانی یا بهریت ، که
سهری هه لبری ، چاره کانی رملیان
نه کرد ، روز له ناوه راستی ناسمان
تیهری کرد بوو ، هه مو له شی له
گهرمانا که وتوووه سه ناو ، ئینجا
هه لایه سه پی و قاچه کانی به
دواوی خو یا به کیش کرده وه .. زور
دووور نه رویشت که ههستی به
نازاریکی زور کرد .. برینه کهی
سارد بوو بووه وه ، نازاره کهی

له وه دا نه بوو به دهنت خوی
بوایه به خه نجه ره کهی دهسی
بزینه کهی گهره نه کرد و رهگی
نازاره کهی دهر نه هینا ... چاوی
ریشکه و پیشکهی نه کسرد ، وای
ههست نه کرد که قاچه کانی به
کوت و زنجیر به ستراونه ته وه نه وه
زیاتر ناتوانی جووله بکات .. تازی
دایه خوی بهلام بوی دهر کهوت که
به راستی ناتوانی ههنگاو یکی تر
بیت ، له جیگای خوی کهوت به
زهوی داو به هیواشی چاره و تسی
تارمایی مردنی نه کرد ... »

پاش و چانیک بی دهنگ بسوون
، هاوه له کهم سه رنجیکسی دام ،
نه بویتا بلی . . . نم ئه زانیسی
بسه که نه وه تده دریزه نه کیشی . .
ان بلی پاش ماوه که پت له مالک وه
بو ته واو نه کهم و ئیره جیگای نم
جوره باسانه نیه ، بهلام که زانی به
بهروشه وه بو ته واو کردنی و به
جوانی گویم بو راگرتوو ، له سه
گیرانه وهی رویشت و وو تی :
« به کیک له متلانی دی که له ناوه دا
به رغعل نه له وه رینی ، چاوی به
لاشه کهی نه کموی به پرتو او
نه گهرته وه بو ناو دی و خه لکه که
ناگادار نه کات . . جهند پی او پیک
نه چن و نه بهیننه وه ، که چو شیه
سهری هیشتا گیانی تیا مابوو .
سهری له سه راتی یا و که پیره کهی
وو که هون هون فرمینک به چاویا
نه هاته خواره وه ، ده م چاوی به
تیشکی روزه که رهش . هه لگه را بو
چوغه کهی بهری تا بهر پشیننه کهی

گلهبی سهره مهرگی

توسعه‌ی: محمد صالح رش

گلهبی سهره مهرگی
 به نام سهره مهرگی
 در ۷ سالیدها هاوریه
 به نام سهره مهرگی
 در ۷ سالیدها هاوریه
 به نام سهره مهرگی
 در ۷ سالیدها هاوریه

گیروده‌ی داوی نهو نه خوش
 کوشنده په بوو که هرگیز جاری
 نه بوو .
 له بهر خوبوه پیری له ژبانی
 ناسوری خوی نه کرده‌وه نه ونده‌ی
 تر دهردی گران نه بوو .
 کاتی تمه‌نم گه‌یشته ه سالی
 دایکم برردمی سو لای مه‌لای
 گهره که کمان وه له حوجره

ناه بابه گیان بمبوره و گمردنم نازاکه
 نه گمراهه له به کم گردبیت بهرام‌بهرت
 نه ژبانما .
 بهم چند ووشه به کوتای هات به
 ژبانی . وه گیانی پاکی سپارد به
 خلك .

له سهر جیگه‌ی مردن که وتببوو

پیرورده‌ی نیریت و به دست
 هاوه‌له کانی نیریت !

ماوه‌یه که بوو بارانه که خوشی
 کرد بووه‌وه بی نه‌وه‌ی هستی پس
 بکم . و هممو شیک نه‌واو بوو
 ، گورستانه کمان بو بی ده‌نگی
 سامنای خوی به جی هیشت و له
 گهل کومه‌له کهدا گمراهه‌وه سو ناز
 دی . به دم پیر کردنه‌وه‌وه که ریم
 هاته‌وه پیش چاو که له پیش
 چه‌نگاوه‌ره کانه‌وه تفته‌نگه‌که‌ی به
 دست‌ح راستی به‌وه گرتبوو به
 هاله‌داوان هه‌نگاری نه‌نا به‌ره‌وه
 دی که بی نه‌وه‌ی بهش داری بان
 بکات له ووتنی سروودی (له‌ی
 ره‌قیب) دا که همنوو به یکه ده‌نگ
 نه‌یان ووتنه‌وه چریکه‌یان له گهل
 سروهی شمال و جریوه‌ی هوزارو
 زایه‌له‌ی شاخه قوچه‌کانا یکهل
 نه‌بوو .

نازداری خوشه‌وستم گمردنم
 نژاد بکن . نه . . . چم . . . و
 شه . . . ر . . .

گوری دایه خوی ویستی
 هه‌لیسته سهر چوک به‌لام نه‌توانی
 سهر بهرز کانه‌وه ، لار سووه‌وه
 گیانی دهرچوو . .
 ده‌نگی شین و شه‌پوری ژان به‌رز
 بووه‌وه ، به‌لام پیاره‌کان چاربان
 بری به ریگای خوارووی دی که وه‌کو
 چاوه‌روانی هاوه‌له‌کانی تری بکن
 که نه‌وانیش همر به‌که‌یان به‌وه
 جوړه بگه‌رینه‌وه بان همر له
 دووره‌وه به دم به‌سته‌ی
 سهرکه‌وتنه‌وه مزده‌ی گمراهه‌وه‌یان
 بدن به گوی خه‌لکه‌کهدا .
 هاوه‌له‌کم به چاره ماندوکانسی
 سهرنجیکی تری دامه‌وه ، تازه
 لاشه‌که‌یان خستبووه گوره‌که‌وه
 خمریکی بر کردنه‌وه‌ی بوون ، ئینجا
 سهریکی خه‌لکه‌که‌ی کردو به‌م
 رسته‌به کوتای به گمراهه‌وه‌ی
 به سهره‌هانه‌که هینا :
 چند خوشه مروف له‌وه ریباره

به خون سور بوو بوو ، راتکه‌که‌ی
 تپو توژاوی و کلاشه‌کانی قوراوی
 بوون . . برین پیچه‌که به خیصرای
 گه‌یشته سهری و ده‌ستی کرد به
 پلک کردنه‌وه‌ی ده‌می برینه‌که‌ی ،
 پاش نه‌وه‌ی چند تنوکیک ناوی
 رزانه ده‌می‌وه ، چاوه‌کانی کرده‌وه
 ماوه‌یه‌که رووانی به خه‌لکه‌کهدا
 ئینجا زوری له خوی کردو وئی .
 گمريم . . نه‌هاته‌وه ! که ریم‌ی
 هاوریم . . نه‌هاته‌وه ! سهرکه‌وتین
 ؟ . . .

باوکی به‌دم فولپی گمراهه‌وه
 ولامی دایه‌وه :

به‌لی ، گوره خوشه‌ویسته‌کم . .
 ئیستا دیت بولات .

دیسانه‌وه زور به بی توانای و کم
 دوزه‌ی به‌وه زوری له خوی کردو
 پچر پچر ده‌ستی کرده‌وه به قسه‌وه
 ورینه‌کردن :

ناترسین : . . سهرله‌که‌ویسن .
 چه‌تقن . . ربوین . تفته‌نگه‌کم
 بدنی . . بسابه ، دایه گیان ،

زوژی عانه به گم هه بوو ، بهلام نه بیرم
 نایهت روژیک له روژان نهو
 عانه به به خوشی وهر گرتیت .
 به یانی باوگم زوو نهرویشته بو بازار
 له ژیر جیگهوه به لایه کی چاوهوه
 به ترسو لهزهوه سه روی بوگم
 نه کرد . خواجه دلی نهم که بهت
 عانه کهم بو جی بهیلت . بهلام بی
 سوود بوو گوی خوی که نه کرد
 نه پارانهوهی دایکم .
 زور باش له بیرمه که جاریک
 مشت کوله به کی دا به ده می دایکم
 وه دو دانی شکاند وه پی له قه به کی
 دا به قه بره منددا وه به
 تورم پی به که وه چوه دهره وه .
 بهس داوای پارم لی بکن . با
 بجیت کریکاری بکات نهو له کوری
 فلانو فلان زیاتر نه . وه کوو گا
 ههر خهریکی خو لیسانه وه به .
 کوره هانهوه سه روی له بهر
 نهو لیشو نازاره زورهی که
 هه ی بوو .
 نه با به گیان زور باش بیرمه که
 له قوتابخانه داوای (۲۰) قلسین
 لی کردم بهلام نهزم لی هات چون
 له رزیک ؟ . خواجه چون داوای ۲۰
 قلس له باوگم بگم بانام به یانی پیم
 نا به جهرگمدا . . وه له بیرته چون
 به ترسه وه لیت نژیک بوومهوه
 زمانم شکا نهم توانی بیت بلیسم .
 بهلام دوورو نژیک دوات که وتم بو
 بازار وه ههر چونیک سوو پیم
 گویت . بهلام رهنگه نه بیرت بیت
 چون به بهردیکه وه راوت نام تا
 نژیک ماله وه وه له گهرمه ی راگردنا
 خوم دا به منالی دراوسیکه ماندنا وه
 مثل کهوت سه روی شکا وه چون
 باوکی مندا له که تیرو پری لی دام .

بایه گیان له بیرته جه نیکسی
 ره مغان جووتی قونده رت بو دام
 به دروست کردن وه شمه رگم بووم
 له خوشیدا وه ۱۰ فاسم له نه تکم
 سه ند وه بی قونده ره کانم بزمار
 رژ کرد بو سه وه ی زور بهرگه
 بگریت . بهلام بوو به هوی که وتم
 چند جاریک . وه نه بیرته که نه
 خسته خانه به چوار ته قتل لا
 چاویان دورمه وه که تا ئیشتاش
 نه که به که پیمه وه .
 به ههر دهردی سه روی بهک بوو
 قوتابخانه ی به ره تایم ته واو کرد .
 وه لهم ماوه هه توشی خوشی
 له زو تا بووم . له بیرته هاوارم
 نه کرد به دم لهزه وه . بایه گیان
 دهرمان له خسته خانه بی پارچه .
 هه تیو سوت بخهره جه وزی
 مزگه وه وه لهزه که بهرت همدات .
 وا دیاره حمز له سواری عهره بانه
 نه که بت به خوا نه گمر مردوویت
 فلیک نادم به عهره بانه . به هوی
 نهم نه خوشی بهزه سالیکی
 قوتابخانه م له کیس چوو . بهلام
 چی سالیک ؟ . هه موی ناسوری و
 دهردی سه روی .
 ناچار بووم کریگری بگم .
 کوره هانه وه سه روی . . نه
 بایه گیان چند نازرت داوم بهلام
 لهم کاتدا که له بهر جیگه م مهرگم
 دووباره ی نه که مه وه . . گهردم
 ژزاد بکه . .
 نهم کرده وانه ی باوکی به سه دم
 نزاره وه به چاوی رر لسه
 فرمیسه که نه هانه وه یاد .
 بایه گیان له بیرته که هه بیت بو
 خسته خانه بووام به هوی نه وه وه ی
 تهالی کاره با دای له تاسه قورره که ی

به سه رمه وه بوو . وه له سه
 به یزه که وه که وتمه خواره وه
 چر باندت به گویما وه چیت
 بی گوتم ؟ . . .
 هه تیو نه گمر دکتور هات بسو
 سه یر کردنت بلی هیچم نی به
 نهمه ویت له خسته خانه بیچه دهره وه
 بهلام بایه گیان له هه مان کاتدا
 دهسته شکاوه کهم له بهر چسوات
 نه که ته کی بوو . .
 نه با به گیان خو نه گمر نیوانه بهک
 چیشی برنجمان بویه نهوا جه زن
 بوو خو به درژیایی ته منسی
 اسوریو پیر له دهردم تامی پرتقال
 نه کردوه . . .
 له بیرته شهو ده فتره شرزه کت
 دهر نه مینا . . . هه تیو بتووه مام
 نه و لا ۳ دینار شه کرو چاو کووتال . .
 فقی علی ه دینار به ده نشی به
 شاهدی (. . .) کورم . که منیش
 ناگام له محوی بیزه وار نه بوو .
 به درژیایی ژبانت خهریکی
 سه لهم سوو خواردن بویت له گهل
 نهو جوتیارو هزاره داماوانه دا که
 توشی داوی تو وه چند که سیکسی
 دل ره فی که ی وه کو تو جوو بوون . .
 نه دهستم . قاجم . . سه رم
 هه موی ژان نه کات به دم نهم
 هاوارانه وه کورره هوشی هانه وه
 بهر خوی . .
 بهلام بزجری داوکی که وه کوو
 فیلمیکی سینما هه موی کرده وه
 ناره واکانی باوکی بیسته وه به
 چاوی . .
 بایه گیان له بیرمه و به هرگیز له
 بیرم ناچسته وه که چون باش نهو
 ساله ناسوری به ویتتم قوتابخانه
 ته واو بگم . بهلام . . .

له خوشه وستی و دلسوزی منه وه بو تو . که به دروایی ژانم تنها یک جار ووشه (کورم) له دهی تو بیستوه . له گمل نم هه موو ئیش و نزاره ی که نیسته نهی چیژم له گمل نه وه ی که زور باش نهزانم هیوام نهماوه له ژباندا جوولانه وه نهماوه له له شمدنا خوینم تیا نهماوه ... تارمایی رهش دیت به بسر چاومدا . له گمل نهمانه هه مووی داوای ئی بووردنت لی له کم نه گهر مه له به کم کردیست بهرامبهرت نه ژباننا

اعلان

توجد مناقصة سريفة لتبليط الشوارع في بكرة جو وفق الشروط والمواصفات التي يمكن الحصول عليها لدى مديرية بلديات المحافظة لقاء (١/٥٠٠) دينار ونصف غير قابل لرد على الراغبين تقديم عطاءاتهم الى سكرتير لجنة فتح العطاءات في المديرية المذكورة النسبة ١١ زوالية من يوم الاحد الموافق ١٧٠/٣/٢٩ بعد تعزيرها بتأمينات تقديمية او كفالة مصرفية او سك مضمون لامر هذه المحافظة بمبلغ (١٧٠/-) ديناراً مع شهادتي التسجيل لدى دائرة ضريبة الدخل وغرفة التجارة .
تمثل العطاءات التي لا تقدم في الموعد المعين او التي لا تتوفر فيها الشروط .

شكري صبري الحديشي
محافظ السليمانية

بزگاری ژماره ١٤ - ١٥

چونکه نهزانم ماوه به کی زور کهمم ماوه له ژباندا وه نایی بی گریته دل . هه ناسه به کی ساردی هه لکیشاو ههاته وه بیبری که باش تهواو بووی ماوه ی سه ربازی . چون باوکسی به خه ی گرتوه بو ئیش کردن . بهلام فریشته ی شادی و خوشی ههات به پیر کوره وه چ فریشته به کی که رزگاری کرد له دهردی سه ری ... شورش . شورش من رزگار نهکات نم وتانه ی له بهر خویه وه دووباره نه کرده وه .

له سه ره تایی شورشه بیروزه که ی نه ته وه ی کسورده وه بو به پیشه مرگه به کی دلسوز ، ماوه ی ٢ سال له کورری خه باهدا بو . تا تووشی نم نه خوشی به کوشنده به بوؤ . که نیستا وانجی لی کرده نه چیگادا بکه ویت .

ناخ نه خوشی ، بو ماوه ت نه دام تا سه ر ؟ بو مازه ت نه دام پاداشی نم ژبانه (له بهر خویه وه نه ی بزگاندا ژبانێ چێ ؟ ...) بر نه ناسووریه م وه گرم ؟ ..
نه مانه هه مووی وه کوو خه وه نه ههاته وه بهر چاوی ...

بهلام کوره تا نه سات دهردی گران تر نه بوو ... پاش نه وه ی دکتوره کان پی بان راگه یاندو به شیوه به کی ئاشکرا که هه یج جووه هیوا به کی نه به بو چاک بوونه دی له بهر خویه وه نم وتانه ی به شیوه به کی نامه ی سه ریوه زهرده بزگاره که ی ناراسته ی باوکسی کرد ..

بابه گیان . باوکی خوشه وستی .. هه مر چه نه نه ناخوشی و ناسووریه ی که تو کرده ده دلی پرر

هه مر چاویکت به قهدهر هیلکه به کی لی ده ره براندم .. هه تیو فه ری سنه مت ببه قوا بخانه خووت خراپ نهکات . من پارهم نه به نه تو سدا خه مرچ بکه م .

بابه گیان له سابه ی خواوه حالت باشه وه من نه وه نده م سه ره ف ناویت . وه پشت به سه زدان پاداشی نم چاکه به مت نه ده مه وه له پاشه روژدا .

بهلام نم وو شانوه پارانه وه به ی سوود بوو . ناچارم وازم له خویندن هینا ، ده ستم کرد به کربکاری تا ماوه به کی . وه کاتی نه وه ههات بکریم به سه رباز وه ماوه ی ٢ سال به سه ربازی رام بوارد .

بابه گیان نه گهر راستیت نه ویت ماوه ی نم دوو ساله سه ربازی به هه ندیک خوشیم دی له ژباننا .. که به تهواوی تیرم نه بخوارد . له ترسو نه رزی تو دوورکه وتبوومه وه ... شیوه ی نامه که تم له بهر چاوه که نووسیبووت کورم (که نه مه به کم جار بوو له ژباننا ووشه ی کورم له ده ی تو بیستم) به شسی قاتیکی که واو سلطه قوماشم بو بینه ، پاره کانت به فه رو ، مه ده خوت دوورخه ره وه له کرده وه ی خراپ ره که ی راستت نشان نه دام . وه کوو نه وه بهر کرده وه کانه چه وت بووین ! ..

تا چار فه ره مانه که تم به جی هینا وه به ده ستی پرر له دیاری به وه ههاته وه بو سلیمانسی وه به خه ره ههاته وه به کی ساردت کردم

کوره ههاته وه سه ر خوی ..
ژاه بابه گیان نه مانه هه مووی سه روکه گله به که نه توی نه کم .

تەلپىسى سەھەر سەشۈرۈر

بە پىشۋوسى :
« رەئوف ئەھمەد خەسەن »

چەررۈ مەنگەنە ، ئەدراۋو ، زىيانچىل
بىرىش بۈۈ تەنيا قەۋ سائەتى كە تىيا
ئەجولان .
جا لەم كاتەدا كە منالە كەم
نەخوش بوۈ بىرۈ هوشم لا ئەما بوۈ ،
خەلكى موۈچە كە لام گردنە بوۈنەۋە ،
نە راستىشا بە تەۋاۋى ناخوشم
كرد بوۈ ، ھەر تاۋە ناۋاۋى پەلامارى
شۈۋشە دەرمانە كەم ئەداۋ نەم كرت
بە قورگىيا : ئەم كاتەدا بەر پىرپىبارى
دى بە كە بە تۈنچەۋە پىۋى ئەۋۋتم .
(پى بەلاۋى ! وا ئەزانى ئاسمان كۈنى
تى بوۈۋ تەنيا كۈرە كەۋى تۈى لى
ھاتۈۋتە خۋارەۋە : .. ئەۋى بوۈچى
سەبرى منالە كاتى ئىمە ناكەت كە
بە چەشنى كەۋىلر ئە گەرمانا دەمىيان
دۈچە قاندۈۋەۋ دەھا نەخۈشى
سەرى تى كرتۈۋۈ ؟ .. ! پى
چاۋەرۋانى باۋكىان ئەكەن : ناخۈ
كەۋى بە تىدەيران شاد ئەبەۋە !! دل
نىاش بە رۈلەۋى بىكە دەرمانان
ناچىتە سەرىبانان .
بەم قسانە تا زادە بەك خوم ئىكە
منالە ئەتە كاندەۋە ، سەبر ئەۋەۋو
ھەر كە دوان سىانك بە كان گىر
ۋونايە باسو خۋاس ئەھاتەۋە
گۈرى ...
نەخۋازەلا پىتۈ كارايەكى ئاۋەكى
بەتبايە ناۋەۋە بە جارى لىۋى درر
دوم ئە بوۈن ، ۋە شىكان ئەپەرتىدى .
ئە قرچەۋى نېۋەرۋدا (خەلە شۋان)

لاۋى كوردستان لە ناۋچە
پستانە كاندا نمونە بەكەن لە
بەھەشتى بەرىن .. كە مالە
تىيارۈ جوۋتیارە كان كە پىرو
اباۋت ئەستن بە ديار شىناۋوردو
بزو باخە كانىيانەۋە .. دەمەۋى
ۋەرۋىبانىش كاتى پشۋوردانۋ
سەۋەۋە بە لە بن دار گۈزى
سوۋرە چنارى .. !
چەند كە سانك بوۈن ئە گەل
انىشۋواتى موۈچە بەكەن ئە بن
سپاتىكا كورمان بەستىۋو .. قە
مەھاتۈ ئەچۈۋ ، لقى لى ئەۋۋە ..
چەمەرى ھەر باسو خۋاسى كە
بەھاتە كاپەرە بەستراپسو بە
نجىرەۋى بە سەر ھاتۈ روۋداۋى
ئەۋ سەردەمەۋە ، ئەۋە بان كەنە
نا بە ئەد ۋوۋاۋەۋ ئە گۈمى پى بناۋى
مەۋەۋى بو نە كرتەۋە - بە جارى
ھىروكس ئە بوۈ ، نا چار ھەلى
ئەداۋە : (مەگەر ئەم كازە ھەر خىرا
چاكى بىكات ، كەۋانە با پشۋۋەكى
بو بدەن ۋو ماندوۋىمان بەسپتەۋە
ھىشتا سىمەرى دارە كان شور
ئە ئەۋۋەۋە - ژنو پىاۋو گەۋرەۋە
بچۈۋك دەستيان ئەدەۋە فرەۋى
كشتۈ كالۋ بە ساۋ ھەلە
شىناۋوردە كانا پول پول ئەھاتىۋ
ئەچۈۋن .. دوۋرۈنۈك فرىۋە بە كىن
بو ئە كرت .. بەلى ئەۋانى دەرۋون
فراۋان ۋەك ئىمە مانان مىشكىان لە

خۋى كرد بە ناۋ كۈمەلا ، بەك سەر
كە مۈلە بەك دۈى نا بە تىنكى بەۋە ،
پاشان چىپاندى بە گۈۋى بەر
پىسارۋ ، بەش بە ھالى خوم گىرگىم
ئەدا بەم ھەل وىستەۋى ، چۈنكە
دەنگۈ ۋاسى كارەساتۈ روۋداۋ بە
ۋنەۋى پۈۋرە ھەنگ ۋورۋوۋاۋوۋن ،
چگە ئەۋەش دل نىاۋوۋىن كە ئىكە
دوۋاۋىدا شتىكىمان لى روۋن
ئەپىتەۋە .
لە ژىر سابلقى كاك (م) لى
بەر پىسارۋ وىستەم كەروپشكە
خەۋىكى ۋو بىكەم ، ئەۋىش جىران
ئاسارى خۋى كو كىردەۋەۋە لى
راگە باندىن كە تا ئەۋ دىۋاۋاۋ
باسكە ئەچىۋ ئەۋەندەش ناخاۋەۋى
ئەگەرىتەۋە .
كۈرە ملۈزمە كەشم (پى بەلاۋى)
بە گىرۋان ۋو كورۋاۋاۋە چارسى
كردم ، ناچار شىلاۋم بردەۋە پىو
شۈۋشە دەرمانە كەۋى ، لە بەر
خوشمەۋە ئەم رىنگاند : گۈاۋىكە
رۈلەۋى من زىبانرە ئەم گىشت لۈۋو
خىزانانە كە بە دەم شىگىۋ ناگرى
روۋگارەۋە سوۋتاۋون بوۈن بە
قەرە بروۋت !!
لە دالى خوما لىكە ئەداۋەۋە ئەۋى
كاك (م) بە بەسەرى چىۋەۋە
چۈۋى ؟ لەۋانە شە خەلە شۋان
- ۵۵ -

ه که به کوسه کاری و اخوی کرده وه . . . نیستاش هر بهندهی خوی نه ناسی . . . له نه وه شا نایی ته وژی بهزه بی سامان بکات . . . بگره نه بی بی کامان - دلمان داخراو بیو بل کلیله نه کرتیه وه ، خه شس به حالی خوی (وهک یاپراخ) زاویه وه دوری خوی نه بیی .
 ئینه لهم ووت و وژه بووینه وه اش جلو جوړه که می خسته ت که بزه که وه . ئینجا خیره و دانی موچه که به کونه ی نه کانیان هم دوو مناله بیان شه کردنه وه ، نه وسه چا و ای نه مات تیبان هبل بروانی .
 ویستم له پنجو پشوانی رهنده ی ناوارانه بگم ، به تابه می که وه هریمیکی و ملیان ناره به شنی بورکان قوابه نه دات !! له سا له تهک جوړته مناله که و تمه ورته وورت ، وه به دل وایی به که وه به کچه کم ووت :
 وچی نایه یته لای ماسی خوت ؟ . . . بی جوانت بو نه کم و به خیتوت کم ؟) نه ویش حیله که بی بدو ووتی : « من هر له کن بایی دم دهبم و له دوری ده گرم » .
 م جهله دا باوکه سهیله که ی لی موته خواره وه و مناله شس خیرا به وه دهستی و نه ویش به چاوی ز له فرمی که وه دهستی کرده بیان و زهرده خه نه یکه سر لیوی رت و ناوا بو !!
 بهم دیمه نه بر له ناسوره دلان لانه جوش ، نه خوازه لا نافرته تانی بوچه که که هندیکیان له دورو شتمان بوون . . . له وانه بوون

وهک موم بتوینه وه که بی بی بان هم دوو کوربه به چون بی به شن له کوشی دایکی خویان . . . بهزه بی و بخوشه ویستی هر له نافرته تان نه وه شته وه ، بی فرمیکی نه ون دهریا ناکه ویته شه پول . . . هر وه کو گولیش به خنده و شوقی نه وان نه گه شته وه !!
 وهک ووتمان نه بویه به بزیرو پاریز له گشت شتی بکرایه ، له بهر نه وه هیشا له هبل ویستی کابرا دوو دل بوون ، چونکه شوپنه که هر سنور وو ، له بهر چاوی خه لک سنور هر چونی بی به ته لیمی نه زان !!
 له پشت سابه که وه کانیایکی لی بوو ، به دوری دا دره خه کان به میوه ی نایابه وه نه لزانه وه ، له هر تاشه بهر دیک دانیش بووم . . .
 خه یالم دایوه جوانی سرشتی و گویم ناشنا بوو بوون به هازه ی بلووسکاوه که که نه زابسه نه ستیراوه که وه ، لهم جهله دا دهنگه دهنگه و ورته وورتیک دای که گویم که هر نجم دا کابرای گهریده وه له گمل کوره که با دین بو هر کانی به که ، به لام مناله که وورکی گرتبوو که باوکی به باوهش هلسی بری نهختی هلووژوه قه بیی بکاته وه ، له من بی ئاگا بوون و نه شم ویست خومیان لی ناشرا بکم .
 سهیر نه وه به پیلوه پرکیشی نه کردر به مناله ی ووت : - (کورم به بی ریدانی خاوه نی نه گمر دقت کردوه چه شه بیان ناکه میت) بی سوود بوو ، هم زوری رست و نه و کم بیست .
 نه نجا کو که بکم کرد . . . نه زانیش سله مینه وه و همتیان راگرت !!

لیان چوومه پیشه وه و پیم ووت : کمس چاوی له میوه وه نریه ، چی ناره زوو بکن له ناو باخا کمس دهست نانی به رووتانه وه ، ئیتر خوم کوره کم هبل بری تا به ناره زوری خوی توالی هلوژهی داشکانده وه .
 لهم بزوتنه وه ی دا بوم دهر که دین که هم کابرایه بی پهروا نیی به و بهش به حلی خوی خانه دانه ، هم بزوتنه وه بهم له کاک (م) گه باند ، خوا هبل ناگری دل نیا بوو که نه و بهری کابرایه کی داماره و فری نی به به همولل شوناسی نه و دیسو سنوره وه . جگ له وهش گهرمیانی و کویستانی . . . یا خه لکی هم دیوو نه و دیو ته لیمی ستم کارو دیوو سروشته کانه چاو بهستی لیمه ی کوردیان بی کردوه . . . جا خوا یار بی روزی له روزان نه و ته لیمه هر نه شکی نریت .
 دای شیوان له گمل چه هند کمسانیکی موچه که له ماسی کاک (م) دا گرد بووینه وه ، کابرای میوانیش له و دیو که پره که وه مناله کانی نوواندن بانگمان کرده لای خومان . بی سوو دوو لی کردن کاک بی هر برسیار له گه لیا که و ته ده مه تهقی : -
 مامه ! خوت نه زانی پرسسیار عیب نی به ، حمز نه کم بزائیم کوبندهریت و عهدالی چیت و به ره و کوی بهری خوت هبل گرتوه ؟ .
 کاک بی برای ! چه وچه به برسیار ناکت ، کابرایه کی دهروزه گرم و بهم دوو مناله مه وه ناوارهی هنده ران بووم سا له هر کوی به گهرماینه وه . . . !

دل نیابه هه موومان کوردین و
دل پاکین ، که واته بسی پهروا
فهرموو . . .
چیتان لئی بشارمهوه (به خولامت
بسم) له و دیو سنووره وه هاتووم و
خهلکی مۆکریانم ، نهمه ده روزه به
ریبوم .

جی سمر سورمانه نیمه سی
خهلکی نهم دیو همزار ناوات به
نیوه نه خوازین که بی ترسو بیمن ،
خو وا باوه که لای نیوه گورگو و مهر
به به که وه ناو ده خونوه !
(به سمر له قاندنیکه وه) له و
باوه ری دا مه به و دهنگی ده هول له
دوور خوشه .

نه وهی که نیمه سی سمر سام
کردووه نه و دوو مناله جوانه تن
که له کوشی دایکی خویان بی بهش
بوون و له گهل خوتا نه یان گیری !!
پیری په یشان نر که بهک له
سنگی به وه هات و سمر یکی کیشا به
لای جوونه مناله که به وه ، وهک
بی به وی گوی بان نهم گفت و گویه
نه بی ، نیتجا زور به هیمنی له وه لاما
ووتی :

ته نیا « جووجه له بهک » بو به وهی
مال ویرانیم !

نهم رسته نهی له دم ترزاو
چاوه کانی پر بون له ناو ، بوماوه بهک
بی دهنگ بوو ، تیکرا واقمان ورمنا
، تاقه جووجه له بهک خوی چی به و
کاره ساتی چی به !

که زانی بهم وه لاهه سمر سام بووین
دووی له کومه له که کرد ، ووتی :
مانگی نهم بهر خیزانیک بووین
له جهوت نهم نام بیک هاتبووین نهم
سیانمان و گور یکی هه رزه کارم و
دایکیان . . . ده ستمان به کلای

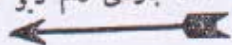
خومانا گرتبوو ، هه بیج
ناگوزیری به کمان نه بوو ، روژی که
له مهزری هاتمه وه به سمر شین و
شه پورا که وتم ، هات به دلما که
کوره کهم له گهل سمر کاری خان دا
بوته ده مه قالی بان

وه خه شمی خویان بی رشتووه ،
چونکه باش به ده نگیان وه نه ده چوو
بو بیگار ، همر نه زمانی داویکی بو
ده نیت وه . . . به لام که سهرم کرد
به مالا گویم له دهنگی دایکه رو بوو
نه خیر گومانم و ابوو که نه نیجی
خیزانم ناخو له بان به ربوتسه وه ،
یان مانکا شوقی تی ههل داوه و له
سمر خوی چوو ، بو به دانان
پوشیوه و مناله کانی پیا ههل زانوان
وه خویان داوه به سهریانو
نه قزیشکینی !!

زن و ژالی ناوایی که وتبونه که پوره و
هاتو هاوار ، کوره که شیم لای
میگهل بوو هیشتا نه هاتبووه . . .
به پرتاو ریگم در داو خیرا لیغه کهم
له سمر مه نیج لادا ، که سه یرم کرد
له جهوت سلان راست بوته وه . . .
سهری وهک هه نیجیر پلیشاوه ته وه
دریژهی نه ده می مه نیج
له سهریان ساوه
ههل نه خات ، که جوچک و مریشک
نه که مونه سهری نهم شتی پلا دیکیان
با نه داتی ته قازا په کیکیان لای
سهرنگری له بی ، زنی سهرکاریش
بی شمرمانه ههل نه کوتیته سهری و
به بهکا دین ، وه له ناخافلا گه لا
کوتکیکی له گیزه که سی ملی
ده سه روینی و هه ناسه یی ده بیری
کوره که شیم که به می زانی ، بوو
به شه ری کیوان و دارو به رزی به

به کا نه هاری ، که دایکی به خساک
سپیدا له ساوانا سهری به
گوره که یا گرت و په بهانی دا هه سا
شیری دایکی خوی جه لال نه کسان
نان و ناوی لی قه دهغه بی .

دوای تاقهت کردنی مهرومالات بو
جاری دووم دی به که بوو به چیری
خمی ، تومز کوره فرسه ت
نه بیخی ، نازایانه کوری سهرکار به
ته وراس دانه پاچی و خبی نه کات و
له دهر فه نیکا بوی دهر باز نه بی !
که زانیم کار له کار ترزاوه سهر
به و شه وه له الاشویکا بهم دوو
مناله وه خومان شارده وه ، له هه من
کاتیشا هه وال درابوو به « یادکن »
نیترا نازانه کان که وتنه بگره و به رده
له ناوایی دا وه فرمانی گرتسی
کوره کهم دهر چوو بوو . ههر له و
شه وه دا خیر خوا بهک هه والسی
له ناوایی دا خیر خوا بهک هه والسی
دامی که ماله که شیم تلان کراوه . . .
باش نه وهی که له هه موو شتیک
به ناگا بووم وستم به و شه وه له
سنووری نه و دی به دهر چم ، خوا
ده لیلی بو رو خاتم ، نه گینا له
لا شیو کا ههل نه دیران . . . بان
نازان و پیای خان له ناویان نه بردن
، براینه نه و (مه نیج) م له وی به
خاک سپارد هیشتا سوراخی
کوره که شیم بو نه کراوه ، ههر
نه وه ندم بهر گوی که وتووه .
ده لین له سنووری نه و دیو
په ربو ته وه بو سنووری نهم دیو .
به کی له ناو کوره که دا هه لسی
دایه و بی ووت :
خاله : له باره ی نهم دیو هه بیج -

له زه رده خه نه ي

داغمني

ژيان

سليمانی : جيهان سومر

chalakmuhamad@gmail.com

له ژماره (۱۲) ی گوفاری (بزگاری) دا ووتاریکی ره خه نیم بهر چاو کهوت به پینوسی کاک (طاهر صالح سعید) که بیویستی به لی دوانیک هه به له گهل کاک طاهر دا .
پشه کی کاک طاهر بی شه وهی مهرجه کانی چیروک بنوسیتو به خه لکی بگه یه نی که پیوسته نهر چیزو کانه چون بونا یه و هه له کانی چون راست نه کربشه وه ... ، نه لیت (نه و که سانه ی که ده ستیان داوه ته بلاو کردنه وهی بهر هه مه کانیان نه وه بزانی که نه دهب کاریکی ساده و کرده وه به کی نه وه نه انسان نی به ...) باشه ، نه گهر تو نه زانیت نه و کاره به انسانان هاتوته بهر هه م بوچی پشه کی مرچی نه و کارهت نه نوی به لکو نیمه و خوینده وارانشس سودیکمان لی وهر بگرتایه و به کیک نه و که م و کورتیانه ی که مرچن له چیروک دا هه بیت نه بت نویسی چونکه چ من و چ خوینده واری نه و چیروکانه نه زانین که مرچس چیروک نویسن هه به له دارشنسی چیروکه کاندایه ههروه ها نه وهی ناشکراییت نه مه به کم جار نی به و هک کاک طاهر نه لیت که نویسه ناییت نه سپی خوی تیا تاو بدات ، ... به لکو ماوه به کی زور له مه و بهر من نه و نه سپم تیا تاو داو به

شهر چهنده ناوه روگی
نهم نویسنه ی کاک
جيهان سومر له گهل
بیرو ره مانا فاکونجی وه
به بیوانه ی نه دهبی
شورشگیرانه ی نوی
سه نگیکی وای ناییت
به لام بو نه وهی ده رگا
بخه یینه سهر پشت بو
زوران بازی نیوان
هه موه (اتجاه) و جوړه
بیرو کردنه وه به له
نه دهبی کوردی دا وه بو
خسته موه بهر به بی دانی
گیانی ره خه گرتن له
نه دهبی کوردی دا ، به
باشمان زاتی که بلاوی
بگه یته وه وه ماوه ی
نه وهی بنه ین که له
سهر لاپه ره کانی
گوفاره که مان به
سهر به ستی بیرو
رای نه دهبی خوی ده ر
بیری . وه نه ماده شنین
که ههر نه دبیک بیته
پیشه وه له م مه بدانه دا
ماوه به کی فراوانی
بنه یی که هه ستو
بیرو رای خوی ناشکرا
بکات و بسوی به خشی
بگه یین .

(بزگاری)

ناوش چوو به ده ربه ستوه نیم چونکه له گهر مینی و له کویستانی وا دهنگ بلاو نه بیته وه که له سهر خوشتریک تیا چوو نه وه که له سهر جووجه له بهک .

جاری به گه دایی و ده روزه کردن نازی نه م دوومنا هم نه کیشم ، هیوا و ناواتیشم نه وه به به کوره کم شاد به موه ، نه وسای باش شاره زمان نه کات خو نه گمز له

شاره زایی به کت په با کردوه ؟
نه ختیک واما پاشان به
بزه به که وه ولامی دابه وه : -

نه داوه له چيروك نومين و ههنگاوى
 سهلامه تيش ههنگاوم نا بويه كولم
 فراوان تریش نهيم .
 ره خهنگر ديته سه ر نهوهى
 نه لیت : (كه باری نه مروى نه دهب
 گورداوه با باری پيشكه و تن و
 بهختیاری گهل و سپالی كلاسيكى كونی
 دريوه و بهرگى نال و والای يوشيوه)
 بهلام كه هه مووى سه ير تر نهوه
 ره خهنگر له باسه كه پيدا له شوينكى
 كه نه لیت : (گهلى كورد يويستی
 به نه دهبى ژيندووى راسته قينسه
 هه به ، به ييرو باوه رى
 شورشگيرانه به نازهو و بسان به
 بابهنى تازهى هاو چه رخانه به نهك
 ناو نيشانى سه يرو باهتسى
 سه رالى شيو اووى سه ير تر
 وهك باسه كلاسيكه كانسى نهيم
 كتیبهى كاك جيهان) . له
 له سه ر وه نوسه رى ره خه نه لیت
 يويستيمان به نه دهبى كلاسيكه
 وه له خواريشوه نه لیت - نهك ناو
 نيشانى سه يرو باهتسى سه رلى
 شيو اووى سه ير تر وهك باسه
 كلاسيكه كانسى نهيم كتیبهى كاك
 جيهان - نهى نه گهر باسه كانسى
 چيروكه كه كلاسيكه نهى چون له
 به كه م جاردا نه لیت كلاسيكى نهه ،
 وهها دباره تا وه كو ئستا كاك طاهر
 مانای ووشهى (كلاسيكى) نازانيت
 چيه به ، هه ر له بهر نهوه نه چر پشم
 به گوى كاك طاهر داو نه لیم نهوه
 باسانهى كه نوسراوه نه زه رده
 خه نهى ژباندا ، (چند چيروكيكى
 كورتى - واقعى) - به ، كه له ناو
 جهرگهى نه مروى ژانى نهيم
 مروفانهى كه هه مومان نه نداميكسى
 نهيم كومه له ين . . . زور له و روداوانه
 - ۶۰ -

نه ييسين و نه ييسين ، بهلام نازايه تى و
 - واقعه تمان - تيا به دى ناكريت
 كه وه كو گهلانى پيش كه وت و
 به خه ينه سه ر چند لایه ره به كه و
 بلاوى بكه نهوه .
 چوتكى نهو چيروكانه پيسان
 نه ووتريت - نه دهبى واقعى - جا
 نه و نه دهبه شس يويستی به راستى
 هه به وه له په رده به كى - مكشوف -
 دا نيشان به ريت و خومان رزگار
 بكه ين له و چوار چيوه ره قهى كه
 جولهى بو ناكريت
 نه م شس له كه م ته ر خه مى
 نوسه ره كانمانه وه ، هه ر چه نده پيش
 نه م كاتهى ئيمهى تيا نه زين نه دهبى
 كورديشس به به شس نه به وه له و نه دهبه
 نه گهر بگه رينه وه سه ر
 هه ليه سه كانسى (شيخ ره زای
 تاله بانى) راستى نهيم قه به مان
 بو دهر نه كه زيت كه كورديشس وه كو
 گهلانى كه لایه ره به كى هه به وه له
 نه دهبى - مكشوف -
 جا يويستنه كاك طاهر
 نه وه بزانى كه وه نوسه رى
 كورد ناييت وه كو به رى
 بن چه م نه شوينى خوى جولهى بو
 نه كات ، بهلكو ئيمه شس هيجمان
 كه متر نه به گهلانى پيش كه وت و
 وه مەرچيش نه به كه نه بيت نه دهبى
 كوردى هه ميشه هه رشورشس گيرانه
 بيت . . بهلكو روشتن له سه ر
 نه وه هيله نه بيته هوى به تاقه تى و
 بيزارى خوینده وارانى كورد ، وه له
 نه نجامدا نهو خوینده واره هه ليه
 نه بات بو نه دهبى بيگانه وه كو يردويتى
 باشه ، هه به له م روژدا نه دهبى
 ميسرى و لبانى نه خوینته وه ، هه به
 چاوى به نه دهبى ئيطالى و روسى و

فه ر نه سى و انگلیزى نه كه وتى ،
 نه گهر كه ميك سه رنج به ديت له
 نوسينه كانى (البرتو مورافيا) كه
 نوسه ريكى (واقعى) ابطاله راستى
 قه كه ميت بو دهر نه كه وت . وا
 بزائم ماوه بهك له موه بهر (ماموستا
 كاؤس قهفتان) نوسينكى له م
 باهته وه نوسى له روژنامهى
 (هاوكارى) دا كه نه لیت نه دهبى
 ئيمه له به ليه دايه كه تا وه كو ئستا
 باسى - سه رخوراندنى هه ژاربهك
 نه كه بن و كيچيكى له سه ر نه كه وتبه
 خواری - به ئاسانى نهيم چه نده
 ووشه به نه نوسين هه ر به و
 ئاسانیه شس - البرتو مورافيا -
 باسى - جنس - ت ، بو نه كات . . .
 له مندا بومان دهر نه كه وت كه ئيمه
 له چ قوناغيك دا نه زين و نه واتيش له
 چ قوناغيكدا نه زين وه له گهل
 نه وه شدا نه گهر نوسه ربك هه لولى دا
 نهو قوناغه بريت چه نده ها ره خهى
 ديته سه ر - هه ر چه نده چاوهرى
 نهو جو ره ره خه نه نه كريت -
 چوتكى هشتا ئيمه له به لى نهو
 سه ر خوراندنه دهن و وهك به ردى بن
 چه م وه ستاوين . له گهل نه وه شدا
 من ناليم ئيمه يويستيمان به
 نه دهبى شورش گيرانه نه به ، بهلكو
 يويستمان به وه ش هه به ، وه له و
 باره به شه وه داوا له كاك طاهر
 نه كه م چاويك بخشينته وه به
 چيروكى (شورشى گوى به نده ره كه)
 كه له سالى (۱۹۵۹) دا نوسيوه و
 ئيستاش چه ند چيروكيكى له و
 باهته م به ده سه وه به بهلام (مالى
 نه بو نيم به قور گرت) . . . هه روه ها
 چه ند چيروكيكى كومه لايه تى كه ش
 كه م زوانه نه بان خه م نه ژير

چاپهوه .

ههروهها كاك طاهر نهبيت
نهوش بزائيت كه نوسيني نهو
جوره چيروكانه مهيمت پارهو
قازانج نيه ، بهلكو تنيا نهويه
بازاري نهدهبي كوردى پيوستى به
همه چهشن نوسين ههوه
نوسينيش تنيا بو چهند چينيك و
تاقميك نيه ، بهلكو ههمو گهل
پيوستى به خويندهوهى نهدهب
ههيه ، جا كهم و زور كهوتوهوه ،
ههيه حمز له نهدهبي شورش گيرانه
نهكات و ههيه حمز له نهدهبى
(واقعي مكشوف) ههيه . . بهلام
وا زاتم زوربهى خهلكى حمزى به
نهدهبي (نوى واقعي) ههيه ، كه
ههنگاوى بو نهزيت بو گورنيك له
نهدهبي كلاسيكيهوه بو نهدهبي نوى .
ئينجا كاك طاهر ديتنه سهر نهوهى
نهليت چيروكهكان لاوازو بى هيزن
جا نازاتم نهو بى هيزى به چى به ؟
ئايا مارجى چيروك ههيه لهوه
چيروكانهدا يان نا ؟ ئايا (حواريو
صفو حركه و مفاجه) ههيه له
چيروكهكاندا يان نا ؟ وا بزائيم
نهمانه ههموى همت نهكريت لهو
چيروكانهدا ، نه گهل نهوهشدا
ناوهروكى باسمهكان دهردى
كومهلايه بى بهو توشى نم كومهل
بوه ، بهلام اله زير پهردهبهكى
شاروه ، تنيا جياوازى كومهل
ئيمه نهويه كه وهكو گهلانى
پيش كهوتو به ئاشكرا نهو دهردانه به
دى ناكريت . . جا بو نهوهى لهو
دهردانه بلدين و بيان خهينه روو
پيوسته نهو پهرده به ههلمالدى و
چارى بگريت نهك نهو نهخوشى به
ههه وهكو خوى بمينتهوه بى نهوهى

بهكيك نازايهتنى تيا ههبيت و بى خانه روو . ههروهها نهو چيروكانه
لاوازو بى هيز نيه و ملك كاك طاهر نهليت بهلكو مارجى چيروك نوس
نهويه كه بتواييت له باسيكى بچوك باسيكى گهوره دروست بكات ، جا
نهو دروست كردنه له چيروكسى به كه مدها بهدى نهكريت كه باسى
هوسه سائق نهكات ، نه گهر كاك طاهر نهليت نهو جوره باسانه
نه ناو كومهل ئيمه دا رونادات به كوزا تر له وهش نهبيت وه بوه . له
بهر نهوه پيوسته ئيمه نهو باسانه بخهينه روو وه ميلهت ناگادار
بكهين له گيژاوى نهو رودراوانه .

ههروهها كاك طاهر ههندى رهخهنى اله ووشه و (املاء) ي
گرت وه ، و نهوهش وا زائيم (تهعبير) كردن به بيري نهو
نوسهر به باشى نهزائيت بهلام ههندى خويندهوار به ههلهى
نهزائيت ، له بهر نهوه پيوسته نهوهش بلرته دهست خويندهوار .
له كوتايى دا سوياش بو كاك طاهر كه تواتيم ههندى ئاموزگارى لى
وهز بگرم وه خويندهوارش سوډى لى وهز بگريت و نهمش قازانجى
فراوانى بو نهدهبي كوردى ههيه و منيش به سنگى فراوانهوه نهو
رهخهيه و مرئه گرم و نه گهر رهخهنى كهش نم بايه نهوه ههبيت نهى دهه
دهست خويندهوارى چيروكهكان ورهخته كه .

اعلان

توجد مناقصة سرية لتمهيد اعادة من الاجزاء المخربة من تكيبة
وتبطين جوانب الوديان فى جق جق ومشير اوا وسوان وفق الشروط
والمواصفات التى يمكن الحصول عليها لدى منطقة رى السليمانية
لقاء دينارين غير قابل للرد .

على الراغبين من المقاولين المسجلين لدى دائرة ضريبة الدخل
وغرفة التجارة تقديم عطاءاتهم الى مجلس الادارة الساعة 11 زوالية
من يوم الاثنين الموافق 1970/4/6 بعد تعريضها بتأمينات نقدية او
كفالة مصرفية او صك مضمون لامر منطقة رى السليمانية بمبلغ
(- / 70) ديناراً .

تعمل العطاءات التى لا تقدم فى الموعد المعين او التى لا تتوفر فيها
الشروط القانونية .

سيروان الجاف

و . محافظ السليمانية

زرگارى ژماره 14 - 15

جمال شالى
دان به تاوانه كاندا نهيم
كهوته بازارهوه

بیبلوگرافی چیروکی کوردی (۱)

ریکخستنی : محمد رشید فتاح

معارف چاپ کراوه .
 جمال بابان سید که لسهک ،
 ههشت کورته چیروکی تابلوییک ،
 ۶۴ لاپه‌ره به ، قه‌واره‌ی ناونجی ،
 ۱۹۶۹ ز له چاپخانه‌ی ئه‌سعد له
 به‌غدا چاپ کراوه .
 جگهر خون ، رشوی داری ، به‌ک
 چیروکه ، ۱۲۰ لاپه‌ره به ، قه‌واره‌ی
 ناونجی ، ۱۹۵۶ ز چاپ کراوه .
 جگهر خون شورا ئازادی ، به‌ک
 چیروکه ، سالی ۹۵۴ ز چاپ کراوه
 جگهر خون ، جیم و گولیری
 کومه‌ئی چیروکه ۶۰ لاپه‌ره به ،
 قه‌واره‌ی ناونجی ، ۱۹۴۶ ز له
 سوریا چاپ کراوه .
 جلال محمود فره وه گیانم خوشه
 ۳ چیروکی کورته ، ۳۴ لاپه‌ره به ،
 قه‌واره‌ی ناونجی ، ۱۹۶۰ ز له
 چاپخانه‌ی (ارشاد) له به‌غدا چاپ

دریژه ، ۹۰ لاپه‌ره به ، قه‌واره‌ی بچوک
 ۱۹۷۰ ز له چاپخانه‌ی کامهران چاپ
 کراوه .
 ناراسته ، ژبانو نه‌شکه‌نجبه ،
 شه‌ش کورته چیروکه ، ۲۸ لاپه‌ره به
 قه‌واره‌ی بچووک ، ۱۹۶۹ ز له
 چاپخانه‌ی کامهران چاپ کراوه .
 پیره‌میرد ، دوآنزه سواری
 مهربان ، به‌ک چیروکه ، ۲۹ لاپه‌ره به
 قه‌واره‌ی ناونجی ، ۱۹۳۵ له
 چاپخانه‌ی ژبان له سلیمانی چاپ
 کراوه .
 جمال بابان ، خانزاد به‌ک چیروکه
 ۵۶ لاپه‌ره به قه‌واره‌ی ناونجی ،
 ۱۹۵۷ ز له چاپخانه‌ی (تمدن) له
 به‌غدا چاپ کراوه .
 جمال بابان په‌له هه‌وریکی چلکن
 به‌ک چیروکه ، قه‌واره‌ی ناونجی
 ۹۸ لاپه‌ره به ، ۱۹۵۸ ز له چاپخانه‌ی

ئیراهیم ئه‌محمد ، کویره‌وه‌ری
 پینج کورته چیروکه ، ۱۰۴ لاپه‌ره به
 قه‌واره‌ی بچووک ، مارتسی ۱۹۵۹ ز
 له چاپخانه‌ی نه‌جیح له به‌غدا چاپ
 کراوه .
 امین میرزا کریم ، لیوی ناگرین جهوت
 چیروکی کورته ، ۷۲ لاپه‌ره به
 قه‌واره‌ی بچووک ۱۹۶۷ ز له
 چاپخانه‌ی کامهران چاپ کراوه ،
 احمد محمد اسماعیل ،
 داره‌کی بهر مالمان هه‌شت کورته
 چیروکه ، قه‌واره‌ی بچووک ۱۹۶۸ ز
 له چاپخانه‌ی سلمان الاعظمی چاپ
 کراوه .
 ئاواره نه‌وای هه‌نیو ، چوار کورته
 چیروکه ، ۷۴ لاپه‌ره به قه‌واره‌ی
 بچووک ، ۱۹۶۹ ز له چاپخانه‌ی
 کامهران چاپ کراوه .
 ناگرین ، کوله‌مهرگی به‌ک چیروکی

جا تکامان وایه له خوینده‌واره
 به‌ریزه‌کان که جگه له‌انه‌ی
 نووسراوه ناوی هه‌ر چیروکیکی که
 ئه‌زانن به‌مه‌نۆماتی ته‌واوه‌وه له
 سه‌ر ژماره‌ی چیروکه‌کانو
 لاپه‌ره‌کانی و قه‌واره‌ی و سالی
 چاپ کردن و شونی چاپ‌کردنی
 بومان بنووسن . زور جی
 ته‌قدرو سواسن . رزگاری

ریکی خستوه .
 له‌وه‌ی شایانی باسه‌ لیردا
 ئه‌وه‌به که چیروکی شانویی
 نه‌خراوته ناو ئه‌م بیبلوگرافه .
 هه‌روه‌ها ئه‌وه‌نده‌ی که ده‌ست
 که‌وتوووه به‌ یادا هاتوووه تومار کراوه
 بویه دۆور نی‌به‌ گه‌لیک چیروکی که
 هه‌ین که به‌ر تومار‌کردنی ئه‌م
 بیبلوگرافه نه‌که‌وتین

۱ - گه‌نجینه‌ی ئه‌ده‌بی کوردی له
 کابه‌ی چیروکه‌دا سا چیروکی کورت
 بی یا درێژ ئه‌وه‌نده هه‌زاروو
 نابووته که ئه‌گه‌ر به‌رهمی ده‌یان
 سالی کو بکه‌نوه هه‌شتا هه‌ر
 که‌لینیکی ئه‌و گه‌نجینه‌ به‌مان به‌رر
 ناگاته‌وه . باشترین به‌لگه‌ش چار
 خشان‌دیکه به‌م بیبلوگرافه‌دا که
 کاک محمد رشید کوی کردوته‌وه

کراوه .
 جمال نه بهز ، لالو کهریم ، بهك
 چيروكه : ۷۲ لاپهريه قهواره
 بچوك ، ۱۹۵۶ ز له چاپخانه
 كوردستان له ههولير چاپ كراوه .
 جيهان عومر ، زهرده خه نه
 ژيان ، شش چيروكه ، ۶۰ لاپهريه
 قهواره بچوك ، ۱۹۶۹ ز له
 چاپخانه كامهران له سلیمانسی
 چاپ كراوه .
 حسين عارف له كورى خه بانا ،
 ۳ چيروكه ۳۲ لاپهريه ، قهواره
 ناونجی ، ۱۹۵۹ ز له چاپخانه
 كامهران چاپ كراوه .
 كاكه مدم بوتانی ، بومه له رزه له
 گومی مهنگدا ، شش چيروكه ،
 ۱۰۰ لاپهريه قهواره ناونجی ،
 ۱۹۶۹ ز له چاپخانه شفيق له
 بهغدا چاپ كراوه .
 كاوس قهنتان ، ۱۰ چيروك ،
 ده كورته چيروكه ، ۱۱۴ لاپهريه
 قهواره گوره ، ۱۹۶۹ ز له
 چاپخانه سلمان الاعظمی چاپ
 كراوه .
 محرم محمد امين مام هومر ،
 بهك چيروكه ، ۲۷ لاپهريه .
 قهواره ناونجی ، ۱۹۵۴ ز له
 چاپخانه كوردستان چاپ كراوه
 محرم محمد امين ، گومی
 شله قاو ، دوو چيروكه ، ۶۸ لاپهريه
 قهواره بچوك ، ۱۹۵۷ ز له
 چاپخانه اسعد چاپ كراوه .
 محرم محمد امين گردی
 شهيدان ، بهك چيروكه ، ۲۴
 لاپهريه ، قهواره ناونجی ، ۱۹۵۸
 ز له چاپخانه كامهران چاپ كراوه
 محرم محمد امين زنگای نازادی
 بهك چيروكه ، ۶۲ لاپهريه ،

قهواره ناونجی ، ۱۹۵۹ ز له
 چاپخانه كامهران چاپ كراوه .
 محرم محمد امين ، ساده ميزاد ،
 ۳ چيروكه ۳۶ لاپهريه قهواره
 بچوك ، ۱۹۶۹ ز له چاپخانه
 كامهران چاپ كراوه .
 محمد صالح سعيد شمالي
 شوان ، بهك چيروكه ، ۱۰۸ لاپهريه
 قهواره ناونجی ، ۱۹۶۱ ز له
 چاپخانه ژين چاپ كراوه .
 محمد صالح سعيد ، كاروانسی ،
 بهك چيروكه ، ۶۰ لاپهريه ، ۱۹۵۷
 ز له چاپخانه سلمان الاعظمی چاپ
 كراوه .
 مصطفى صالح كرم ، زردی
 زنجير ، بهك چيروكه ، ۲۲ لاپهريه
 قهواره ناونجی ، ۱۹۵۸ ز له
 چاپخانه ژين چاپ كراوه .
 مصطفى صالح كرم ، شهيدانی
 قهلاي مدم ، ۸ چيروكى كورته ،
 ۱۰۶ لاپهريه ، قهواره ناونجی ،
 ۱۹۶۰ ز له چاپخانه ژين چاپ
 كراوه .
 مهدهوش ، سه رگول ، بهك
 چيروكه ، ۷۴ لاپهريه ، قهواره
 بچوك ، ۱۹۶۱ ز له چاپخانه
 كامهران چاپ كراوه .
 مهدهوش ، دلو گل ، دوو
 چيروكه ۶۴ لاپهريه ، قهواره
 بچوك ، ۱۹۶۱ ز له چاپخانه
 كامهران چاپ كراوه .
 مهدهوش ، نهریمان چی لی هات
 بهك چيروكه ۳۲ لاپهريه ، قهواره
 بچوك ، ۱۹۶۸ ز له چاپخانه
 ژين چاپ كراوه .
 محمود زيور ، سه بهاری ژيان ،
 ۳ چيروكه ، ۲۴ لاپهريه قهواره
 ناونجی ، ۱۹۶۱ ز له چاپخانه

كامهران چاپ كراوه .
 محمد توفيق ووردی ، ناسرو
 مارمار ، بهك چيروكه له ۳۲ لاپهريه
 قهواره ناونجی ، ۱۹۵۵ ز له
 چاپخانه معارف چاپ كراوه .
 مصطفى قهره داغی (سالار) ،
 ناوات بهك چيروكه ، ۷۰ لاپهريه ،
 قهواره ناونجی ۱۹۵۸ ز له
 چاپخانه معارف چاپ كراوه .
 مارف خه زهدار ، بووكه
 شوشه ، بهك چيروكه ، ۶۰ لاپهريه ،
 قهواره بچوك ، ۱۹۶۹ ز له
 چاپخانه نه سعده له بهغدا
 چاپ كراوه .
 مارف خه زهدار ، نه همان
 كوردی ، ۱۷ كورته چيروكه ، ۱۲۸
 لاپهريه ، قهواره ناونجی ،
 ۱۹۶۹ ز له چاپخانه نه سعده
 چاپ كراوه .
 نجم الدين ملا ، كهشتی نوح ،
 ۱۸ كورته چيروكه ، ۸۰ لاپهريه ،
 قهواره ناونجی ، ۱۹۶۸ ز له
 چاپخانه ژين چاپ كراوه .
 علاه الدين سجادی ، هميشه
 بههار ، ۱۲ چيروكه ۱۱۲ لاپهريه ،
 قهواره ناونجی ، ۱۹۶۰ ز له
 چاپخانه معارف چاپ كراوه .
 عبدالله ميديا ، خه بات پنج چيروكى
 كورته ، ۱۰۴ لاپهريه ، قهواره
 ناونجی ، ۱۹۵۸ ز له چاپخانه
 لواء له بهغدا چاپ كراوه .
 عمر عبدالرحيم ، شهوچهری
 زستان ، دو چيروكى گوی ناگردانه ،
 ۲۵ لاپهريه ، قهواره ناونجی ،
 ۱۹۶۸ ز له چاپخانه كامهران
 چاپ كراوه .
 عبدالجيد نارس ، گهرده لولول ،

پاشاوهی له خهوما

هراواو می خورین و بکرو برده
 حای وتم امه چی بو دک به زیادی
 خیرم نه کرد . نه خیر سیرم کرد
 پیره کاروانیان خسته حلولاو شقو
 شوق . لمیان اداو به وانا اکتوا
 پلامار او باربان ادا سرو پوته لاکمی
 سه چوار لکیان کوتابه وه لو ناوهدا
 (قصه خومان بی) منیش بیریک دو
 شبنزله مزر کوتم من هر وا واقم
 ورما ام وت امه چی بو اجه خوشی
 خوشی اوا گیشینه چی مقصد
 کچی لم زردو کوته چی بو ؟ وتیان
 دی درنگه بزانیان قافلطان چی پس
 هیه ، بارتان چیه ، له کویوه پس
 وتیان له فلانه جیکه وه بینو خلق
 فیساره جیرن بارمان شکرو چایه
 قافلنو مافدیشمان هیچ پی نیه هاتی
 بمان پشکنن خلاصه بر او بارانو
 رهیله نیو ساعات زیاتر بم گیرم و
 کیشه به وه بون هتا کاروانچه کان
 سری خوان قبلاند یکی شستی
 پاره بان بو کرد کردنه وه امجار ری
 نجاتیان پی نشان دان لپاشان
 دوان لو باجکرانه هاتن به لای منه وه
 لو تاریکه دا سیریکی سرو سکوت و
 قدو قیامتی منیان کرد لیم مسور
 بونه وه امجار ییکیان شخارته بکی
 داکیرساندو تماشا بکی کردم وتسی
 امه بچیه ، کر به ، له کویوه هانوه ،
 بو کوی اجی کابرای کاروانچی دی
 امه پیاو یکی فرجه لو گرمیانه وه
 هانوه لیره کاسی بگا فقیره ، بسی
 دهسته لاته وتیان تابی امه هلبت شتیکی
 له ژیر سردا هیه هه بیت و نه بیست
 امه جاسوسه ..

یەك چیرۆكه ، ٨٨ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٦١ ز له چاپخانه‌ی ژین چاپ كراوه .

علی عبدالرحمن ، خه‌می خه‌ن ، یەك چیرۆكه ، ٢٠٠٠ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٥٨ ز له له به‌كیه‌تی سوئیت چاپ كراوه .
 مه‌رب شامز ، شیقانی كورد ، یەك چیرۆكه ، ١٢٠ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٤٧ ز له چاپخانه‌ی النصار له بیروت چاپ كراوه .

ره‌حیمی قازی ، پشهمرگه ، یەك چیرۆكه ، ١٦٠ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٥٨ له چاپخانه‌ی الوفاء له به‌غدا چاپ كراوه .

زنوف نه‌محمد حسن ، توپشه‌به‌ره ، ١٦ كورته چیرۆكه ، ٨٨ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٦٧ ز له چاپخانه‌ی كامه‌رن چاپ كراوه .

شاكرو فتاح ، شه‌به‌نگه به روز ، شه‌ش چیرۆكه ، ٦٩ لاپه‌ره‌یه : قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٤٨ ز له چاپخانه‌ی معارف چاپ كراوه .

خالد دلیر ، كه‌وای نه‌كرای ، یەك چیرۆكه ، ١٦ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، سالی ١٩٥٨ ز له چاپخانه‌ی معارف له به‌غدا چاپ كراوه .

خالد دالیر ، نۆوله‌و بله ، یەك چیرۆكه ، ٨٠ لاپه‌ره‌یه ، قه‌واره‌ی ناوه‌نجی ، ١٩٥٨ ز له چاپخانه‌ی الواء له به‌غدا چاپ كراوه .

اصـلـان

قدم المستعني محمد محمود سعيد من اهالي السليمانية عريضة يلعي فيها فقدانها النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض ١٦/١٠/١٢٨٩١ في ١٩٧٠/١/٣١ بمبلغ ٣٠/- ديناراً المودعة لدى مديرية خزينة محافظة السليمانية كتابينات لاداء فريضة الحج قضاء وقترا للنا بعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستعني خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا اعلان .

سبروان الجاف
 نائـب محافظ السليمانية
 رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

بو زانیان

اکرم سعید رشید یشانگای وینه‌ی تایه‌تی نه‌که‌مینی نه‌کاته‌وه
 له قه‌ه‌ی متوسطه‌ی کچان ریکه‌وتی ١٦/٣/١٩٧٠ سه‌مات ٣٥٥ باشی
 نیوه‌رو .
 رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

قدم المستلمي مصطفى خد حمد من اهالي قضاء بشدر عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض ١٢٨٨٨٩/٢٧ في ١٩٧٠/١/٢١ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية خزينة محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

سيروان الجاف

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥ نائب محافظ السليمانية

اعلان

قدم المستلمي الحاج رضا محمد كرم من اهالي السليمانية عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض ١٢٨٨٨٢/١٠ في ١٩٧٠/١/١٧ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

سيروان الجاف

نائب المحافظ

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

قدم المستلمي حاج مصطفى مومن ولي من اهالي قضاء حلبجة عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض ١٢٨٨٨٢ في ١٩٧٠/١/١٨ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

كمال طه

نائب المحافظ

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

قدم المستلمي احمد علي محمد منصور من اهالي تانجرو عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض المرقمة ١٢٨٨٨٨/٢٠ والمؤرخة في ١٩٧٠/١/٢٤ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية خزينة محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

سيروان الجاف

نائب المحافظ

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

قدم المستلمي سعيد فرج كرم من اهالي كابلون عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض المرقمة ١٢٨٨٨٢/٤٢ والمؤرخه في ١٩٧٠/١/١٩ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية خزينة محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

حاج رسول محمد

نائب المحافظ

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

اخطار

قدم المستلمي سعيد موسى محمود من اهالي قره داغ عرضة يدعى فيها فقدانه النسخة الثانية من مذكرة اذن القبض ١٢٨٩١٢ في ١٩٧٠/١/٥ بمبلغ -/٣٠ ديناراً المودعة لدى مديرية محافظة السليمانية كتأمينات لاداء فريضة الحج قضاء وقدرا للدا نعلن بهذا الى كل من يعثر عليها ان يسلمها الى مديرية الخزينة او الى المستلمي خلال عشرة ايام من تاريخ نشر هذا الاعلان .

سيروان الجاف

نائب المحافظ

رزگاری ژماره ١٤ - ١٥

- ٦٥ -

اعلان

اعلان رقم (٤) لسنة ١٩٧٠
اعلان بتسجيل جمعية تعاونية

قدم السادة كمال حمدي وعلي رشيد كريم وصباح مجيد قدوري وازاد جميل صائب وحسن عبدالله احمد ورفقاتهم المقيمون في السليمانية والموقعون معهم على النظام الداخلي طلب بتأسيس جمعية تعاونية لبناء المساكن وبناء على السلطة المخولة لي بمقتضى المادتين (١٠ و ١١) من قانون الجمعيات التعاونية رقم ٧٣ لسنة ١٩٥٩ وتعديلاته فقد اجرت لهم تأسيس الجمعية باسم (جمعية بناء المساكن التعاونية لموظفي ومستخدمي مديرتي الانحصار وتنقيح التبغ في السليمانية المحدودة) على ان تكون خاضعة لاحكام القانون المذكور والانظمة الصادرة بموجبه .

كتب ببغداد في اليوم الخامس عشر من شهر ذي الحجة ١٣٨٩ المصادف لليوم الحادي والعشرين من شهر شباط ١٩٧٠
و. مدير التعاون العام
زين خلف

رزقاري ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

سيجري تسجيل فضلة الطريق ذات تسلسل ٧٧٥ الواقعة في محلة كانيكان باسم رئاسة بلدية السليمانية باعتبارها ملكا صرفا فعلى من يدعي خلاف ذلك مراجعتنا خلال ثلاثين يوما من تاريخ اول نشره مستصحا مستنداته .

سعيد شفيق

مدير طابو لواء السليمانية

- ٦٦ -

اعلان

المنهاج استثماري لعام ١٩٦٩ - ١٩٧٠ المالية

بناء على ما جاء بكتاب وزارة الداخلية ١٣١٧ في ١٩٧٠/١/٢٦ المعطوف على قرار لجنة فتح العطاءات الخاصة بمشاريع الخطة الاقتصادية قررنا اعادة الاعلان عن المناقصة الشربة لتمهيد انشاء مدرسة ثانوية رقم (٣) في دربندخان وفق الشروط والمواصفات التي يمكن الحصول عليها لدى الادارة المحلية لقاء (١٠/-) دينار غير قابل للرد .

على الراغبين من المقاولين المسجلين في غرفة التجارة ودائرة ضريبة الدخل تقديم عطاءاتهم الى مجلس الادارة الساعة ١١ ذوايه من يوم الاثنين الموافق ١٩٧٠/٣/٣٠ بعد التوقيع على صحائف العطاءات كافة والصاق الطوايح اللازمة عليها وتعزيزها بتأمينات نقدية او كفالة مصرفية . او صك مضمون لامر هذه المحافظة بمبلغ (٩٥٠/-) دينارا تهمل العطاءات التي لا تقدم في الموعد المعين او التي لا تتوفر فيها الشروط .

شكري صبري الحديثي

محافظة السليمانية

رزقاري ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

اعلان رقم (٣٩) لسنة ١٩٧٠

بتسجيل جمعية تعاونية

قدم السادة جرجيس اسطيفان ومحمد احمد حسين وطاهر عبدالله ورفقاتهم المقيمون في منطقة رى السليمانية والموقعون معهم على النظام الداخلي طلبا بتأسيس جمعية تعاونية لبناء المساكن وبناء على السلطة المخولة لي بمقتضى المادتين (١٠ و ١١) من قانون الجمعيات التعاونية رقم ٧٣ لسنة ١٩٥٩ وتعديلاته فقد اجرت لهم تأسيس الجمعية باسم (جمعية بناء المساكن التعاونية لموظفي ومستخدمي عمال منطقة رى السليمانية المحدودة) على ان تكون خاضعة لاحكام القانون المذكور والانظمة الصادرة بموجبه . كتب ببغداد في اليوم الحادي والعشرين المصادف لليوم التاسع والعشرين

من شهر ذي القعدة ١٣٨٩

من شهر كانون الثاني ١٩٧٠

مدير التعاون العام

موفق مصطفى العمري

رزقاري ژماره ١٤ - ١٥

اعلان

سيجري تسجيل فضله الطريق ذات التسلسل ٦٦٨ الواقعة في محلة سرشقان باسم محافظة السليمانية باعتبارها ملكا صرفا فعلى من يدعي خلاف ذلك مراجعتنا خلال ثلاثين يوما من تاريخ اول نشره مستصحا مستنداته .

سعيد شفيق

مدير طابو السليمانية

رزقاري ژماره ١٤ - ١٥

اعتذار

له ناوه راستی طبع غزته هفته رابوردودا قضاء ماكنه كمان شكنا .
له بهر اوه محروم بوين له وهی كه سعانی زوتر به مناسبه قرار حلی
عصبه الامم صورت جریان احتفاله كه تقدیم انظار خوننده واران
كرامی بگهین له پاش كوشیكي زور انجا دوینی به چالك كردنه وهی
موفقت پیدا بو . بو ام خصوصه وام تاخراته غیره اختیار بهمان بیان
اعتذار اكهین .

ژبانه وه ، سال - ۲ ، ژماره - ۵۴
۲۴ كانون اول ۱۹۲۵

اعلان

بو هه اهلای و عشائر لویای سلیمانی
به پی صلاحیتك كه به موجب قانون اسلحه بیم بخشراوه ، امه وی له اعتبار (۱ كانون ثانی ۱۹۲۶) هوه
له لویای سلیمانی قانون اسلحه تطبیق بگهه بو او مدته تقریباً بیست روژ وعده ماوه لازمه هرکس
آرزو اكا بو محافظه نفس و املاك به مساعده ایمه سلاح هل بگری له ظرف ام مدته دا یته سلیمانی
أصولا مراجعت بكاو پاس سلاح وربگری و له اعتبار (۱ كانون ثانی ۱۹۲۶) هوه هیچ سلاحی بی پاس
له لودا هل نه گیری هرکس خلاف ام امره حرکت بكا به شدت تجزیه اگری وام امره عمومی به هیچ
استثنای پیدا نه .

ژبانه وه ، سال - ۲ ، ژماره - ۵۲ متصرف لویای سلیمانی
۱۰ كانون اول ۱۹۲۵

خبرات هلیجه

((حفته یکی تبریکه له مزده قرار عصبه الامم له خصوصی محافظه کردن حدود ولایت موصل و حقوق
کسورد))
دوینی که ۱۸ - ۲۱ - ۲۵ روز جمعه بو ، ناته له آفاق البجهدا غفله یکی سرور هلسا مزده به کی خوش بناو
هوای معطری کوردستانا ، بواسطه تفراف بی تلهوه شرفورودی کرد . ام مزده به دوا يك بو که حیاتیکی
تازه و ابدی بخشی به عموم عراق ، و بالخاصه به ملت کورد . ام ملت به مظلومه ، که هتا ایستا به دست
ظلم و تغلب تور که کانه وه ای نالان ، له ریکا خبریکی و خوش اثری بو و ابدی نجات درایی له دست
تور که حقوقی محافظه کرابی ، و لهو شاکله عظیمه که سبب فوتاندنسی مادی و معنوی ملت بو خلاص بووی ،
عجبا مزده له مه خوش تر مبشر تر ابیت ؟

ژبانه وه ، سال - ۲ ، ژماره - ۵۶
۱۴ كانون ثانی ۱۹۲۶

رزگاری

- ★ رزگاری بلاو کهره‌وهی بیرو باومری جهنگاوهرانی بزوتنه‌وهی کوردایه‌تیره له پیناوی نه‌هیشتنی نازاردانی نه‌هوا به‌تی و چه‌وساندنه‌وهی چینابه‌تی دا .
- ★ رزگاری گو‌فاری کریکارانو جوتیارانو ره‌وشمن بیرانی شورشگیره .
- ★ رزگاری هه‌لکری مه‌شخملی بیرو باومری سوشالیستی به .
- ★ رزگاری گو‌فاری تیکوشهرانی ریگه‌ی رزگاری و دهموکرانی و سوشالیزمه .

بروسکه‌یه‌کی به‌له

به‌ریز کاک صدیق نجم‌الدین

سهرۆکی به‌کیتی ناوچه‌ی نه‌قابه‌کانی کریکاران - محافظه‌ی سلیمان

ئه‌و بروسکه‌یه‌م به‌ی‌گه‌نیشته که به‌ ناوی خوتانو هه‌موو نه‌ندامانی به‌کیتی کریکارانی کوردستانه‌وه کزدبووتسان و نازه‌زایشان تیا دهربریبوو به‌رامبه‌ر ئه‌و تاوانه‌ ناره‌واپه‌ی ئیسرائیل کردی به‌ بومباباران کردنی . کریکاره‌کانی کوماری . عهره‌ی به‌کرتوو .

ئیه له کاتیکه سوپه‌سی نه‌هه‌ستی هاوکاری و پشت گبری کردنه‌تان ئه‌که‌ین ، دلنیاشین ئه‌وه‌ی که گه‌لی عهره‌ب له توانای خوی گه‌یوه‌و به‌رده‌وام ئه‌بیت له سه‌رخه‌باتی قاره‌مانانه‌ی له پیناوی رزگاری خاکه‌که‌ی و به‌ده‌ست هینانی سه‌رکه‌وتن و دهرپه‌راندنی داگیرکهره‌کان .

دستانه‌وه داوای ئه‌وپه‌ری خوشی و به‌ختیاری خوتانو هه‌موو برا کریکاره‌کان نه‌که‌م .

جمال عبدالناصر
قااهرة - ۱۹۷۰/۲/۳

له چاپخانه‌ی (ژین) له سلیمانی چاپ کراوه فرخی (۱۰۰) فلسه